

____/____

DOSAR

54

Prof. C-tin Popescu

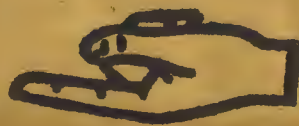
Mehedin

studiu
de limbă

troubadour

- scriere

(54)

STIMATE DOMNULE VIRGIL IERUNCA

Sunt de cateva săptămâni in R.F.G., invitatul unui amic intim, prof. Mihail Dănescu și am avut posibilitatea să gust din plăcerea vieții libere. Târziu pentru mine acum, când zilele aleargă in fuga mare către apusul ei, al vieții.

Am stat tot timpul in casă și am citit „Cuvântul românesc” prof. M. Dănescu are întreaga colecție; acum câteva zile, prof. M. Dănescu a primit de la dl. Ion Dumitru, „Memoriile lui Duca” și lucrarea dvs. ororile „Pitești”. Istoria omenirii nu cunoaște monstruozități mai infioratoare. Dealtfel o parte dintre ele le cunosc tot de la dvs. prin emisiunile radio.

Comentarii in plus sunt inutile și dureroase pentru acel care le mai repetă.

In infernul conceput de imaginațiile patologice de anti-ci, de-a lungul atâtor secole, nici pe departe nu se pot compara cu cele din zilele noastre, ale unui Turcanu.

Aceste fiare sălbatice și rele, cu figuri și nume de oameni, au devenit diavoli.

In Romania, printre atâtea orori, s-a comis și se comite in continuare, o crimă tot atât de monstruoasă asupra limbii noastre străbune. Și această odioasă crimă este comisă, ca la Pitești, tocmai din partea acelor, care au avut și au misiunea sfântă de a apăra.

Pentru demascarea lor, pentru salvarea tezaurului nostru național, am luat o parte din documentele ce posed, cu mine, și am intocmit o „confidență” pentru liniștea mea, pe care însă n-am avut curajul s-o incredințez altcuiva. Și aceasta nu pentru faptul c-aș fi un laș - sunt prea bătrân ca să mai am frică de moarte - dar in focarul comunist am întreagă familie : soție, o fiică, doi gemeni, un ginere, două nurori și, cinci nepoti, până acum, și consider că nu le pot distruge situația, printr-o crimă odioasă.

Dar sentimentul patriotic este tot așa de profund ca și iubirea paternă; față de copii, față de nepoți. Am deplina încredere că noi, călăuziți de aceeași iubire de neam și patrie ce ne unește, vom putea curma slavonizarea limbii noastre străbune, menținută cu sfințenie și apărată cu aprigă luptă, timp de milenii, căci invada-

torii le-au luat bunurile, le-au luat viața, dar n-au reușit să le răpească limba, frumoasa și dulce limbă românească.

Pe dvs.vă ascultă, aș putea afirma fără exagerare, cu evlavie, milioane de români și numai prin simplu fapt că atrageți atenția acestor milioane de români asupra pericolului social, crima slavonizării limbii străbune, și, mai ales, a crasei ignoranțe a intelectualilor actuali, profesorilor superficiali, incapabili și nepregătiți, veți deștepta și veți revolta milioanele de români, care vor fi alături de noi.

SIMATE DOMNULE VIRGIL IERUNCA,

Luptați, alături de d-na MONICA LOVINESCU, pentru reintroducerea limbii latine în învățământul de toate gradele. Căci nu este posibilă o aprofundare a studiului limbii române, fără cunoașterea limbii latine, mama bună a limbii noastre străbune.

Urmărind scopul de a forța „conducătorii” actuali să impună vânzătorilor de țară, lingăilor, ticăloșilor respectul cuvenit limbii române, puritatea ei latină, să fie folosită peste tot, o limbă literară cultă, fără arhaisme, fără vulgarisme, fără provincialism-, fără argouri, imi este necesar - mie și întregului popor, ajutorul dvs. Cum veți cunoaște din materialul alăturat, M.E.I. m-a sabotat, a interzis difuzarea cărții, la care am lucrat ani, pentru a veni în ajutorul tineretului studios și a înlătura o lacună a culturii românești. Ba mai mult, a încercat confiscarea traducerii și actele vorbesc.

Pentru a dovedi latinitatea limbii române, lucrez la traducerea capodoperei „ EPISTOLAE AD FAMILIARES” a lui M.T.Cicero - 16 cărți, 443 Scrisori, veritabile nestemate ale literaturii universale, în bilingvă - textul original latin - traducerea juxtă românească.

Menționez, cu totul special, că pentru curajul meu de a stigmatiza cu un fier roșu, pentru postaritate, pe acei care comit crimele abominabile asupra limbii române, era să plătescu cu viața.

Dvs.care ați raspuns, la întrebarea mamei dvs.„mama este bună, tata este bun” - gângurind și nu veți permite, sunt sigur, ca fii Patriei de azi și de mâine, nepoții și strănepoții să gângurească „mama e de treabă”, tata e de treabă” sau „strașnic e soare”, tata e strașnic”

Am etalat toate suferințele mele pe hârtie, numai pentru edificarea dvs.ca să vă convingeți că „reeducarea de la Pitești” a fost extinsă și în alte sfere de activitate, cu aceeași diabolică perversiune și schingiuiți morale.

Cu acest scop vă încredințez materialul documentar și am convingerea că nu comit o eroare, expunându-mă la o „reeducare” - pe mine, pe copii, pe nepoții mei.

Vă trimit un exemplar din traducerea capodoperei „EPISTOLAE AD ATTICUM” cu rugamintea de a o prezenta marelui public românesc, care nu cunoaște inestimabila ei valoare, pentru poporul român.

Și mai adaug rugamintea de a difuza studiul succint „SCRIERE ȘI PRONUNȚARE”, care a fost respins, să fie publicat și care, cred, că nu-mi dăunează.

Dacă se vor descoperi și alți români din exil care doresc să aibă această lucrare, se pot adresa: prof. Mihail Dănescu, Kapellenstr. Nr. 25, 7317 WENDLINGEN am Nekar - R.F.G.

Mii de mulțumiri, din suflet.

Constantin Popescu
Prof. Constantin Popescu Mehedinti

P.S. Am expediat, două exemplare. E.L. 'Stu' Noel Bernard și Emil Georgescu, fără nici un act, fără nicio explicație. Prof. Constantin Popescu

STUDIUL LIMBII ROMANE
DEZASTRUL INVATAMANTULUI IN ROMANIA

SI
TRAGEDIA UNEI CARTII

=====

Sentimentele Dvs.de inalt patriotism m-a impresionat profund.
Este pentru prima dată când iau cunostință de ele și constat,
cu fericire, că mai sunt Români, că n-am rămas singur.

Sunteți puțini, este adevărat, in afară frontierelor Țării,
„INCÂNTARILE EXILULUI” vă apropie, deveniți mulți și puternici,
căci in dvs.bate aceeași inimă de Român.

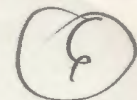
Poate, dacă providența n-ar fi intervenit să-mi impună
respectarea legii imuabile a naturii - de a procrea chiar in tim-
purile genunii - aș fi fost și eu printre Dvs.

Am rămas singur și am luptat singur; am reușit, spre uimi-
rea tuturor, să înlatur dezastrul meu și al familiei mele și al
familiei mele, dezastru care s-a abătut asupra întregului popor.

Invadarea României de către tăvălugul bolșevic, barbar si
rapace, a cutremurat inspăimântător întreaga sflare românească,
poporul fiind complet dezarmat și fără nici o apărare. Țara a fost
expusă ca pradă de război, oferită gratuit chiar de acei care pre-
luaseră puterea, cu ajutorul acestora.

Tezaurul public a fost, pentru a doua oară prădat: în anul
1916, încredințat ca măsură de precauție, de a fi la adăpost, iar
după al doilea război mondial, răpit ca despăgubiri de razboi și
pentru timpul cât am guvernat Transnistria. Aurul de la particulari,
monezi străine si române, lingcuri, salbele de galbeni ale milica-
nelor de țăranci, bijuteri și in special, cesurile, toate au fost
ridicate de organele de siguranță, de poliție, apoi de miliție, de
jandarmi și securitate, încărcate in lăzi sigilate și transporta-
te in URSS. In Romania nu se mai descopere nici un singur țaran
sau țărăncă nici vreun țetățean din mediu urban să mai posede un
singur galben: Și aceasta și pentru faptul că, la scurt timp, după
prădarea cetățenilor, posesorii care dosiseră câte ceva erau pa-
sibili cu inchisoare, cu confiscare și amenzi.

- // -

Este un fapt arhicunoscut, pe conducte directe, petrolul românesc a curs, timp de peste 20 ani, către portul Galați și Constanța, în mod gratuit, ba mai mult, România a fost obligată și la suportarea spezelor de transport. Și aceasta tot ca despăgubiri de război;

La fel, pădurile noastre seculare au fost defrișate complet, fierestraiele mecanice au fost transportate cu elicopterele în locurile cele mai inaccesibile, pe unde, din timpuri imemorabile, n-a călcat picior de om și nici chiar a invadatorilor. Aurul verde a fost transportat în URSS, iar măreția și frumusețea munților noștri, pleșuvi și triști, n-au mai încântat ochiul românului;

Secatuirea ținuturilor împădurite, care n-au mai atras norii cu ploaie, iar mănăstirile câmpii n-au mai produs, ani îndelungați, nimic;

În România nimeni nu mai discută despre minele de aur; copii nu cunosc că în țara noastră au existat mine bogate în aur:

Oare din munții Apuseni se mai extrage aur ? Ce se face cu el ?

Acestea toate sunt cunoscute de lumea întreagă și eu mă voi referi numai la dezastrul limbii române din timpul dominației comuniste, când Rușii, prin lacheii lor, au procedat la transformări radicale, intenționând, ca prin răpirea limbii, să o facă gubernie sovietică. Și s-au descoperit mulți vânzatori de țară care au ajutat.

"Lumina vine de la Răsărit" a susținut până și Mihail Sadoveanu; Mihai Roller ne-a distrus, prin ardere, toate documentele istorice, tezaurul nostru național, plăsmuind altă istorie, străină neamului românesc. Distrugerile comise de acel criminal odios au avut scop, de a șterge definitiv orice urmă a trecutului glorios, pentru a nu fi cunoscut de copiii, copiilor noștri.

- Din învățământul public s-a scos, definitiv, studiul limbii latine și s-a introdus, în mod obligatoriu, în învățământul public de toate gradele - de la grădinița de copii, bacalaureat, licența și până la examenul de doctorat, limba rusă; la fel s-a scos studiul limbilor: franceza, germana, greaca, italiana, engleza.

- S-a interzis studiul filosofiei, disciplină atât de plăcută elevilor claselor superioare de liceu și s-a introdus socialismul științific și marxismul-leninismul;

- Au fost îndepărtate absolut toate cadrele didactice pregătite, doctori de la Sorbona, de la Berlin, de la Viena, Cambridge, Oxford, somități care au făcut cinste României și au fost înlocuite cu nulități, dar cu "platformă politică", "origina sănătoasă".

- Peste noapte au apărut "intelectualii" Partidului, făurii într-un timp record, de circa 6 luni, care au amplificat numărul "specialiștilor" în toate disciplinele de învățământ;

- Vechile cadre didactice, rămase în învățământ, după verificarea regimului, timorate, au acceptat complicitatea de a scoate rapid și în teren de un an, maximum doi, bacurați, licențați, pentru un jurist, numit judecător sau procuror era "calificat" după un an sau doi, timp în care exercita funcția de procuror sau judecător; Și așa au apărut ingineri, medici, doctori și chiar doctori docenți, cu timpul, promovați pe fotoliile Academiei RSR.

- Imediat după instaurarea regimului atotputernic, elevul prost și leneș a fost protejat: el nu putea fi declarat "repetent", deoarece profesorul care avea curajul să infrunte dispoziția draconică a partidului, era sancționat imediat cu alungarea lui, definitiv, din învățământ - ca incapabil - și nici nu mai putea ocupa un alt loc de muncă. Același lucru s-a petrecut și în învățământul superior: în primii ani, examenele erau doar de formă, cu timpul însă, când numărul candidaților a crescut, pe cât era de dificilă intrarea în facultate, pe atât era de ușoară obținerea diplomei de licență, deoarece profesorului nu-i era permis să dea "rebuturi".

Și rezultatele se cunosc, după cei 35 ani.

Dacă cei rămași în învățământ nu cedau timorării, situația era cu totul alta. Dar asupra acestui subiect vom reveni în proximo.

După instaurarea regimului comunist în România, "reforme" au fost implacabile, abracadabranțe: vechii profesori de limba latină, dacă au rezistat "verificărilor" au trecut la muzică sau gimnastică; cei de la limba română, la matematici, cei de la fizică la marxism, cei de matematici, la geografie etc.

Ministerul Educației și Învățământului, sub conducerea acad. Ilie Murgulescu, a fost invadat de învățători - ca inspectori; de altfel, învățătorii și preoții au fost masa de manevră a tuturor partidelor politice din România, care veneau la putere; cu toate acestea însă, illo tempore, pregătirea profesională a învățătorilor era de înalt nivel cultural și pregătirea lor, nici pe departe, nu poate fi comparată cu pregătirea celor actuali, posesori de diplome de doctori, doctori docenți, care au dus la un veritabil dezastru învățământul public.

Căci din nulități nu pot ieși decât nulități.

În prezent, masa intelectuală a țării, "pregătită" sub regimul comunist, este, într-adevăr incultă și, dureros, nu știe să

scrie, ignorează elementarele reguli de gramatică, nu cunoaște nici o limba străină și, culmea culmelor, chiar profesorii de limba română nu cunosc bine limba română. Cred că vă este cunoscută împrejurarea când, interpretul pentru limba germană n-a știut să traducă expresia latină a Președintelui R.F.Germania, Dr.Carstens, cu ocazia vizitei în România: ce rușine ... Un specialist, un linguist, cunosător al limbii germane să nu fie capabil să traducă două cuvinte ale limbii latine, mama limbii noastre străbune ? cunoscut fiind că limba romană este cea mai apropiată dintre toate limbile romanice, mai apropiată chiar decât limba italiană sau limba franceză, de limba latină clasică.

Limba romanească, corectă și frumoasă, cântată de poeți, a dispărut în cei 37 de ani de regim comunism; a dispărut folosirea limbii literare culte, distinsă, aleasă, elegantă și, esențial, omogenă, lăsată moștenire de străbunii noștri cărturari, înainte de 23 August 1944.

Și această crimă este, în exclusivitate, a intelectualilor rămași în funcțiuni, care, determinați de teroare sau, mai ales, de faptul de a fi considerați utili și credincioși regimului, au procedat, fără să li se ceară, la slavonizarea limbii noastre străbune, au schimonosit-o au stâlcit-o, au alterat-o, au urât-o până la nerecunoaștere.

Ce crimă oribilă ... crimă comisă, în mare măsură, chiar ^{de} profesorii de limba latină și română.

În anul 1958 a ieșit de sub tipar DICȚIONARUL LIMBII ROMANE, Ed.Academiei RSR, a cărui director este acad.Alex. Graur, care, illo tempore, era și titularul catedrei de limbi romanice de la Facultatea de Litere din București. Preocupat de evenimente, cu diligența ce-l caracterizează, de a nu-i scăpa acel moment crucial pentru întreaga suflare romanească, anume, se descoperise că marele Stalin era și genialul linguist al omenirii; acad.Alex. Graur a multiplicat un alt curs pentru studenți, refăcut după genialitatea staliniană lingvistică; din vocabularul existent a scos cuvintele neaoșe românești, provenite de milenii din limba latină mamă, și le-a înlocuit cu cuvinte slavone: sârbe, bulgare, ucrainiane, rusă. Ba ceva mai mult, Alex. Graur și colaboratorii săi au avut curajul să motiveze ce i-au determinat să înlăture din vocabularul străbun cuvintele neaoșe românești ca: „latinisme învechite”. Crima are însă și circumstanțe agravante, deoarece cuvintele neaoșe românești au fost înlocuite cu cuvinte slavone necorespunzătoare: iată ca exemplu: „diligent” (diligens-tis) și „diligență” (diligentia-ae) care în limba română înseamnă: care este atașat de, exact, fidel, punctual, precis, meticulos, pru-

dent, minuțios, atent, conștiincios, scrupulos, circumspect, a fost înlocuit cu un barbarism de origină slavă: obosit, „ostenit”.

Iată și înțelesul cuvântului bulgar „oboseja” = „a-și rupe încălțăminte, a-și pierde potcoavele.”

Ce contingentă au cele 12 sinonime câte numără cuvântul „diligent”, cu cuvântul bulgar „oboseja”, urmează să răspundă savanții linguiști români.

Scopul evident al acestor „savanți” este „slavonizarea limbii române” și în cazul când nu se descopăr sinonime în limbile slave, cuvintele românești au fost și sunt înlocuite cu cuvinte necorespunzătoare: să fie oricum, numai latine nu.

Am întocmit un studiu referitor la unele reforme lingvistice dăunătoare limbii române, ca fiică bună a limbii latine clasice și l-am trimis, spre publicare, revistei „Flacara”, care a publicat o elogioasă recenzie, cu ocazia apariției lucrării „Epistolae ad Atticum”; dar, de această dată, redactorul șef Adrian Păunescu n-a mai avut curajul să publice studiul. L-am înaintat, spre știința, prof. dr.doc.ing.Suzana Gâdea, președintele C.C.E.S., care l-a considerat util și i-a dat curs, după care mi-a comunicat ca să iau contact cu acad.prof.dr.doc.C.Coteanu, decanul Facultății de Litere București și directorul Institutului Lingvistic București (vide anexele).

În posesia adresei C.C.E.S. m-am deplasat la vechiul local al Universității București: acad.Coteanu era la cursuri și așteptându-l am văzut rezultatele examenelor de admitere în facultatea de Litere: stupeoare ! dezastru ! zeci și zeci de medii sub 4; ceea ce m-a înfiorat, că mediile erau notate cu „unu” și am considerat, în acest caz, că fcaia a fost prezentată de candidat în alb; dar mediile erau calificate cu zecimale: 1,15, 1,25, 1, 85 sau 2, 10, 2, 35, sau 3,40, 3,95 etc.etc. Tabelul era semnat de decanul Coteanu.

Dureroasă concluzie ! după 12 ani de studii liceale, după promovarea examenului de bacalaureat, fii țării nu știu să scrie limba română decât de 1,10 ... 2,15 .. 3,50 .. 4,25, 4,75, 4,95, fiindcă profesorele sau profesorii de limba română n-au fost capabili, de-a lungul celor 12 ani de studii, să-și învețe mai mult. Dar ceea ce este de o gravitate excepțională, nimeni nu se sezisează, pe nimeni nu-l preocupă acest dezastru.

Sub tremurături penibile, vizibile, am început discuția cu acad. prof.dr.doc.Coteanu, după ce ne-am prezentat și după ce i-am înmănat adresa C.C.E.S.Nr.35458 din 21 VII 1981.

- // -

Citez:

" Cu ce vă pot fi de folos ? " m-a întrebat decanul ...

Eu n-am venit să vă solicit ceva, nu-mi este necesar ajutorul dvs., am venit să discutăm împreună situația dezastruoasă în care se află elevii și studenții țării ! i-am replicat eu ..

"Adică cum ? Ce voți să spuneți ? nu înțeleg!!!

Ați semnat tabelul cu notele candidaților la examenul de admitere în facultatea de Litere ... sunteți mulțumit de mediile lamentabile obținute ? " Cine știe, trece , cine nu știe este notat după merit. Dar, nu considerați util ca să luați măsuri de întreprindere ? Asta nu-i misiunea mea ! răspunde decanul, sentențios .. Ce măsuri să iau? De exemplu: să vă informați, în cazurile când răspunsurile sunt catastrofale, cine a fost profesoara sau profesorul de limba română și la care liceu funcționează nulițiile, incapacității care nefericesc tinerii studioși ? - Nu-i misiunea mea !

- Aveți, cumva, cartea mea, traducerea capodoperei lui Cicero "Epistolae ad Atticum" ? - " Da ! O am în dulap și simlează mișcarea să ni-a prezinte .. - Cum o considerați, este utilă elevilor, studenților, profesorilor ? Decanul se uită fix la mine și tace.

- Scuză-mă în trimestrul acesta nu mai putem sta de discuție, poate în trimestrul II-lea, că acum abia am început cursurile !

Păcat ! Rușine și păcat !!!

În anul 1978, printre personalitățile, considerate de mine folositoare pentru prezentarea valoroasei capodopere, cărora le-am oferit gratuit cartea, s-au aflat prof.dr.Piru și prof.Dr.doc. Alex. Balaci.

" Foarte interesantă, bine și frumos editată " ! ...

- Puteți scrie ceva despre ea ?

" Asta nu se poate, noi avem dispoziții speciale, fără ordine de " sus " a spus prof.Alex.Balaci, noi nu scriem absolut nimic. Și tot din această cauză, desigur, n-a cutezat nici prof. Piru să catadicsească să spună un singur cuvânt.

De la cine urma să primească, oare ordine ?

De "SUS" , dar de la cine ?

Adrian Păunescu și prof.dr.Nicolai Bănan, de la Facultatea de Litere din Iași și prof.dr-doc.Ion Chițimia, de la Facultatea de Litere din București, au scris fără ordine, de " SUS ".

Păcat de suma de 140 aruncată, inutil, profesorilor universitari, ieșurășii, de la Facultatea de Litere București, Piru și Alex.Balaci, căci cartea a fost epuizată și fără recenziilor acestor somități ale literelor românești, dirijate "electronic".

Repet, păcat de bani !!!!

www.arhivaexilului.ro

TRAGEDIA UNEI CĂRȚI.

În anul 1971, prof. Nicolae Crețu, fost coleg de facultate, asistent la catedra de limba latină și bibliotecar, mi-a prezentat în versiune românească, capodopera lui Marcus Tullius Cicero, „EPISTOLAE AD ATTICUM”, tradusă de el, în colaborare cu Paul Popescu alias Paul Gălășanu, fost prefect de Argeș, sub legionari, personaj lugubru al închisorii Pitești (din informațiile date de Europa Liberă).

Eu urma să o verific, să mai schimb câte ceva, pe ici pe colo, să fac din: dar, însă, din: deoarece, fiindcă, pentru că etc. și să mă fac forte să obțin un contract de editare. În luna Mai 1971 am reușit să încheiem un contract cu Ed. Stiintifică, devenită ulterior și Enciclopedică, și ne-am împărțit munca: eu, traducerea volumului I (opt cărți), el vol. II (opt cărți).

Am procedat mai întâi la o verificare a traducerii efectuată de cei doi autori - Crețu și Gălășanu - traducere efectuată de ei, în baza unui contract încheiat cu Ed. Academiei RSR, al carei director este acad. A. Graur și de la care autorii încasaseră deja un avans de 14.500 lei; cartea urma să fie tipărită, autorii posedau avizul favorabil al referentului științific, numai că directorul A. Graur, deși coleg de facultate și amic cu Paul Gălășeanu, nu era de acord, ca acesta să apară ca autor, pe coperta cărții. Contractul fusese reziliat, de comun acord, avansul de 14.500 lei n-a fost restituit (din precizările prof. Crețu).

Spre stupefacția mea, traducerea autorilor era necorespunzătoare, aproape peste tot: de multe ori traducerile nici nu se refereau la textele originale latine. L-am chemat pe Crețu și i-am atras atenția, că termenul de 6 luni pentru prezentarea lucrării trebuie prelungit cu câțiva ani, iar el m-a asigurat că așa se procedează, că, citez: „cine-i nebunul să-și piardă timpul, cu verificarea unei traduceri și ... încă din limba latină?” Am luptat vreo patru ani până l-am înlăturat, nu știa nimic latinește, și fiindcă eu nu posedam certificat de traducător pentru limba latină, am acceptat colaborarea prof. dr. doc. Nicolae Barbu, titularul catedrei de limbi romanice de la facultatea București.

Cât era de grotescă, oribilă traducerea autorilor și care apare, dacă unul dintre doi foști colegi ceda, nu poate fi redată; ceea ce era de o gravitate excepțională, anume: adevărurile istorice erau falsificate, (Alexandru Macedon a fost învins la Issos de către Darius Persanul) iar în cartea II-a din vol. I, o scrisoră intragă era, peste tot, inventată de cei doi autori și textul latin

(12)

nu avea nici o contingentă cu traducerea plasmuită de ei.

Editura Științifică și Enciclopedică nu mai avusese cazuri să colaboreze cu autori „neascultători” și cum eu nu înțelegeam să accept sugestile responsabilei de carte, Elena Curtov, de crasă ignoranță, îngâmfată și insolentă (soțul ei, colonel de securitate) contractul meu de editare a fost de trei ori reziliat, unilateral, dar, în urma intervențiilor mele la Comitetul Central (C.C.) Ed.Șt. Enc.a fost obligată să revină asupra rezilierilor. Pentru a treia oară, contractul de editare a fost reziliat și, în final, definitiv: editura a cerut și a obținut ^{la}avizul favorabil a unui „savant” anume, prof.dr.doc.Nicolae Lascu, de la Universitatea din Cluj-Napoca; acest om venal și ticălos a depășit cu mult cererile editurii, „descoperind 110 erori”, dintre care numai o singură pretinsă „greșeală” se referea la traducere: „fac mihi, ut scio” = fă-mă, să știu, referențul pretindea și mă acuza că m-aș fi inspirat după traducerea franceză. Chiar directorul general al editurilor, prof.Gh.Trandafir, a rămas profund surprins și m-a întrebat, citez: „Ce are ăsta cu D-ta ?” și mi-a divulgat secretul: numele referentului științific prof.dr.doc. Nicolae Lascu, profesor de limba latină și fost decan al facultății din Cluj-Napoca. Acuzațiile acestui profesor venal și ticălos erau prea grave și sub presiunile mele amenințătoare, Ed.Șt.Enc. a acceptat să se întocmească un contra-referat de către prof.dr.doc.Nicolae Barbu. Acesta, tot în mod secret, ca și prof.Lascu, a întocmit contra-referatul, respingându-l în totalitate, pretinsele erori efectuate de mine, acuzându-l cu vehemență, și gravitate: de rea-credință, de ticaloșie, de crasă ignoranță, că a căutat cu lumânarea greșeli și negăsându-le, le-a inventat etc. Dar ed.Șt.Enc.n-a luat în considerare contra-referatul prof.N.Barbu și ne-a făcut cunoscut că rezilierea contractului a rămas definitivă; cum la cooptarea prof. N.Barbu în colectivul nostru de traducători (prof.Crețu și Popescu) s-a întocmit un nou act adițional la contractul de editare, a prevăzut drepturile de autor: prof.C.Popescu Mehedinți, 80% și prof.N.I. Barbu, 20%, achitându-ne un avans de 10.000 lei : mie mi s-a reperțizat suma de 2.275 lei (mi s-a reținut impozitul), iar prof.Barbu, căruia i se cuvenea, după contract, numai 20%, i s-a înmănat suma de 7.500 lei. Odată cu încunoștințarea că rezilierea contractului a rămas definitivă, editura ne-a somat ca în termen de 10 zile să restituim avansul de 10.000 lei, adică: 2.275 lei și respectiv, 7.500 lei. (anexa Nr.4900 din 29.X.1975).

La data de 22 August 1977, cu adresa Nr.4.189, editura ne comunică că lucrarea nu poate fi publicată, datorită calității necorespunzătoare; de această dată, cu aplicarea pct.7 din contract, adică

fără restituirea avansului de 10.000 lei.

Ce s-a întâmplat în intervalul dintre cele două încunoștințări a rezilierii definitive a contractului de editare din anul 1971:

După contra-referatul prof.N.Barbu, editura l-a șantajat: „ori schimbi referatul, ori ne restitui cei 7.500 lei”, iar prof.dr.doc. Nicolae Barbu, om venal și ticalos ca și colegul lui Nicolae Lascau, și-a vândut conștiința profesională, dacă a avut-o vreodată, a refăcut contra-referatul și, de această dată, a precizat că, într-adevăr, traducerea prof.Constantin Popescu Mehedinți ar fi necorespunzătoare și că este necesar să fie refăcută în întregime.

Dar, lucrurile nu s-au încheiat în acel moment.

Cum din totalul de 864 Scrisori, cât cuprinde vasta corespondența a tuturor timpurilor (32 de cărți) a celebrului orator și jurist Cicero, un colectiv de patru profesori universitari și de liceu de limba latină, posesori de certificate de traducatori, au tradus un număr de 39 Epistole, care au apărut în lucrarea: „CICERO - OPERE ALESE” Ed.Univers ed.1973, era necorespunzătoare, am profitat: am verificat traducerea celor patru profesori; am expus textul latin la mijloc, traducerea profesorilor autorizați în stânga și traducerea subsemnatului în dreapta; la subsol am etalat erorile.

Am întocmit urgent un studiu critic, pe care l-am intitulat: „INFAMII LITERARE”, cuprinzând pe 232 pag. traducerea celor 39 de Scrisori, în cuprinsul cărora am descoperit 529 erori de traducere, falsificări grosolane ale textului original latin; acolo unde textul latin a fost dificil de tradus, l-a exclus sau au tradus alte minunății, care nu au nici o contingență cu textul latin. Se cunoaște că marele orator a fost fondatorul limbii latine culte clasice și a scris aceste epistole într-o limbă latină literară cultă, distinsă, aleasă, elegantă, așa cum însuși el recunoaște în scrisorile sale, iar stilul său perfect n-a fost egalat, necum depășit, de-a lungul mileniilor, iar cei patru autori, deliberat, l-au trecut în versiunea românească, într-o limbă grotescă, oribilă și, esențial, slavonizată, plină de arhaisme, provincialisme, argouri, alterată, pasărească, și urâtă sub dominația comunistă, deși comuniștii n-au dorit-o.

Am xeroxat în câteva zeci de exemplare studiul critic, „INFAMII LITERARE” și l-am trimis conducătorilor din CC, un exemplar secretarului Virgil Cazacu, care l-a repartizat C.C.E.S., de unde am primit încunoștințarea, că după verificarea traducerilor mele, de către două comitete de specialiști, citez: „sunteți un minuțios și ilustru specialist în materie”. Și astfel calea spre publicare era deschisă, bine înțeles, nu prin edituri.

Prof.dr.doc.Nicolae Barbu era și președintele Societații internaționale " OVIDIANUM ", persoană juridică și i-am forțat „mâna”, venalitatea și ticăloșia, arătate supra, îmi distrusese munca celor șapte ani, și am obținut o recomandare pentru tipărirea capodoperei, către Intreprinderea Poligrafica „ARTA GRAFICA” București. Directorul un om cult, deși inginer, a cunoscut importanța capodoperei pentru tineretul studios, în formare, a aprobat imediat și a introdus-o sub tipar.

Când tipărirea era aproape gata, Intreprinderea „Arta Grafica” s-a interesat, abia atunci, de posibilitățile de plată: Soc.Ovidianum avea în contul ei suma doar de 317,50 lei și a acționat-o la Arbitraj; acțiunea i-a fost respinsă, între soc.Ovidianum și Arta Grafică nu exista nici un contract. Directorul tipografiei a fost înțelegător, și, având în vedere excepționala ei valoare, mi-a eliberat cartea, pentru propagandă și difuzare.

Surprinși de apariția neașteptată a cărții, nimeni nu-și putea imagina că ar fi posibil ca cineva să publice vreo carte, fără aprobare, fără să treacă prin cenzură, fără să fie tipărită prin vreo editură, adică, cum s-ar spune pe „cont propriu”, toți au intrat în alertă: mai întâi Intreprinderea Difuzarea Cărții (I.D.C.) a comunicat soc.Ovidianum (președintele N.Barbu, care după tipărirea cărții, urmărea două scopuri; unul moral și altul material, se adresase, oficial, IDC pentru a difuza cartea prin rețeaua de librării), că direcția generală a editurilor a interzis difuzarea cărții prin rețeaua de librării.

Prof.N.Barbu s-a retras și a trecut în tabără adversarilor mei: a intrerupt orice contact cu mine și în loc să prezinte cartea să facă propagandă, din contră, a atacat-o. (anexa Nr.897 din 20 I 1978.

Am simțit pierzania mea:urma să achit costul tiparului în valoare de circa 160.000 lei. Șocul nervos mi-a ridicat glicemia la 3,7, mi s-au blocat stomacul și picioarele, fiind imobilizat în pat: am trecut dintr-un spital în altul și am scăzut în greutate de la 80 la 53 kg.în timp de numai circa 10 luni.

Cu un memoriu și dedicație, însoțite de definiția conducătorului ideal al republicii, în viziunea marelui orator și jurist Cicero, în traducere justă, cartea a fost trimisă conducătorului Statului și altor membrii din C.C. Am fost salvat: cartea era prea frumoasă ca să nu fie admirată și acceptată.

Spiritul mercantil nu m-a abandonat nici pe paturile spitalelor: am reflectat; cartea n-a fost prezentată absolut de nimeni,

in plus adversarii mei erau puternici și peste tot. Am stabilit: să risc pentru propagandă un număr de 1.000 exemplare, pentru a salva restul de 4.000 ex., pentru acoperirea cheltuielilor. Cartea și deci munca mea era închinată tineretului țării și nu urmaram vreun câștig oarecare; reflectam că pierderile să fie minime.

Pe tot întinsul țării, începând cu personalitățile din C.C. și cele din municipii, cele 1.000 ex. au fost difuzate și în mai puțin de o lună am reușit să primesc comenzi de peste o mie exemplare, pentru bibliotecile urbane, județene, bineînțeles în număr mic, câte unul, două exemplare. M-am adresat Ministerului Agriculturi, pentru liceele agroindustriale, și am obținut ajutorul ministrului adjunct, Ion Stanciu, oltean din Gorj; numai la acest minister am vândut circa 850 ex.; la Ministerul Apărării Naționale, 50 ex. pentru școli și Academia Militară; la Ministerul Transporturilor, ministru Ing. Vasile Bulucea, oltean, dintr-o comuna învecinată, 100 ex. pentru liceele industriale; același ministru a dispus, pe când era primarul Craiovei, achiziționarea a 207 ex.; numai pentru biblioteca Universității Craiova au fost achiziționate un număr de 45 ex., cunoscând că pentru Biblioteca Universității București, cu 31 biblioteci de învățământ universitar, au fost achiziționate doar 20 ex.. Patriarhia Ortodoxă Română: 90 ex. Arhiepiscopia Bucureștilor; 42 ex. Arhiepiscopia Tomisului; 50 ex. Protoieria Drobeta-Tr. Severin; Arhiepiscopia Clujului, 7 ex. numai Ministerul Educației și Învățământului nu a luat nici un singur exemplar, ba ceva mai mult, cum voi arata în continuare, m-a boicotat și a căutat, prin toate mijloacele să mă împiedice să difuzez cartea, cu toate că lucrarea este folositoare elevilor, studenților, profesorilor, tineri și în funcțiuni, care, realmente, nu știu limba română.

Și iată un fapt eloquent: m-am adresat C.C.E.S. prof. dr. doc. TAMARA DOBRIN, vicepreședinte, după cum consider eu, cea mai cultă dintre toate colaboratoarele conducătorului Statului. La prezentarea cărții a rămas uimită, și mi s-a adresat, citez: „Vezi, tovarășe, că și editurile noastre pot publica opere tot așa de frumoase ca cele din Apus ? ... la care eu : dar nu prin edituri a apărut cartea, ci cu prețul vieții mele .. „ Bine, bine, dar tot în România a fost publicată... A răsfoit cartea, a declamat versuri din Ovidius, din Virgilius, Horatius și a chemat pe Iulian Antonescu, directorul muzeelor și așezămintelor culturale și i-a indicat să preia 1.500 ex. pe care să le repartizeze, spre difuzare, Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța, dispoziție care a

fost efectuată în luna iunie 1978, iar epuizarea lor a avut loc abia în luna Septembrie 1981, tot prin ajutorul prof.dr.doc.Tamara Dobrin.

Tot prin C.C.E.S. (Tamara Dobrin, Suzana Gadea și Aurel Duca) direcția Generală a Centralei Editoriale a fost obligată să difuzeze cartea prin rețeaua librăriilor: la data de 23 Decembrie 1978, cartea a apărut în vitrinele librăriilor, I.D.C. preluând un număr de 2.000 ex. (vide adresa Nr.1434 din 24 I 1979).

Până la data de 15 Ianuarie 1979 s-a vândut prin librării un număr de 1.079 ex. după care, MAFIA (are și România Mafia ei) a reușit să intervină, cărțile au fost retrase din vânzare și introduse în depozitele librăriilor, așa că de la 15 Ianuarie 1979 până către 1 Octombrie 1979 nu s-a mai vândut, în întreaga țară nici un singur exemplar, în afară de cele contractate direct prin intermediul meu: a fost necesară deplasarea mea în diferite județe, am luat contact cu primii secretari (la Olt cu dr. Ion Albulețu, fost primarul Drobeta-Tr. Severin care a dispus achiziționarea a 220 ex., Dolj - Ing. Vasile Bulucea 207 Mehedinți - Iulian Ploștinăru, 286 ex. Brașov, 64 ex., Hunedoara Rafila Iacob, 50; Gorj, dr. Ion Mocioi, 140 ex.; Vâlcea, Bădițescu și Marinoiu, 124 ex.). Este necesar de menționat că la data de 1 Februarie 1980 eu am retras din librării un număr de 259 ex. pentru că n-am înțeles ca eu să descopăr clientul, să-l determen să cumpere, să-i transport cărțile, iar I.D.C. să încaseze rabatul de 20%, adică 14 lei per ex. Este cazul să arăt incorectitudinea conducerii I.D.C.: pentru cele 259 ex. retrase, IDC a pretins și a încasat rabatul de 20%, ca și cum cărțile ar fi fost vândute prin librării, la care a mai adăugat un procent de 5%, drept cheltuieli de retragere. Deci, la sabotajul exercitat asupra cărții, I.D.C. a mai adăugat penalizări de 25%, adică mi-a restituit cărțile pe care, deliberat, nu le-a vândut, grevate cu suma de 17,50 per exemplar.

Nu a fost divulgat misterul MAFIEI care a dispus interzicerea vânzării cărților prin IDC, contra aprobării conducerii CCES.

Un fapt rămâne clar: Ministerul Educației și Învățământului n-a achiziționat nici un singur exemplar, ba din contră, cum voi arăta, a manifestat o atitudine deschis ostilă: la data de 30 Ianuarie, am ridicat, direct, de la Banca Națională, sucursala Constanța, suma de 9.980 lei, sumă pe care am folosit-o pentru achitarea unor datorii urgente, efectuate tot în legătură cu cartea. Și cum orice mișcare a mea era urmărită, suspectată, alerta a fost instantaneu declanșată, la Ministerul Finanțelor, Banca Națională, CEC București, Ministerul

Invățământului și C.C.E.S. Dar cea mai alertată a fost Universitatea București, considerată ca parte direct lezată, sub egida căreia se afla societatea Ovidianum, al cărei președinte era prof.Barbu. Ca atare s-au luat măsuri urgente: blocarea sumelor rezultate din vânzarea cărților, sume aflate în contul de virament al muzeului Constanța; confiscarea unui număr de 1.025 ex.nevândute și care se aflau în depozitul Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța, cărți care puteau fi vândute, iar sumele rezultate din vânzarea lor să fie virate în contul de virament al Universității București, adresa fiind semnată de dr.doc.Ciucu, rectorul universității, și contabilul șef, Codarcea; blocarea sumelor aflate în contul Ovidianum la CEC București (vide adresa Nr.24 din 17.III.1980, anexata).

Era ultima lovitură ce mi se putea da.

Prof.Nicolae Barbu, care trecuse imediat în tabara adversarilor, care lupta cu înverșunare contra mea, a pus la cale acest act criminal, după cum comisese și altele. Este indeajuns să menționez că de la apariția cărții, deși era în colecția Ovidianum, prof.Barbu, în calitate de președinte al acestei societăți, a participat la trei congrese ale soc.Ovidianum, deplasându-se de trei ori la Roma, dar nu a catadicsit să prezinte cea mai importantă opera apărută în colecția Ovidianum. Dealtfel n-a prezentat-o nici măcar la institutul de limbi clasice, unde lua parte în fiecare Joi, în prezidiu, alături de acad. A.Graur.

Măsurile ordonate de Ministerul Educației și Invățământului, ordonate și transmise de director adj.al direcției economice, pe nume FODOR, nu au avut, practic, din fericire, nici un efect, căci: Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, director dr.Adrian Rădulescu, om cult și bun român, n-a executat ordinul M.E.I.el așteptând ordinul de la C.C.E.S., care achiziționase cartea; ordinul așteptat de dr.A. Rădulescu n-a fost dat de CCES, nici de președinta Suzana Gâdea și nici de vicepreședinta Tamara Dobrin. De vânzarea cărților nu s-a ocupat nimeni; singurul interesat era doar prof.Barbu, care este pauper în relații și care este chiar evitat de cei cu care vine în contact.

Tot din ordinul d-nei Fodor, Universitatea București a dispus un control financiar intern, relativ la operațiile financiare în legătură cu publicarea cărții. Deși șefa C.F.I. era o licențiată în Drept, d-na Marcovici, totuși am fost chemat să-i dau relații. I-am arătat că eu nu sunt salariatul M.E.I.și că, în plus nu am gestionat nici un singur banuț public și deci nu sunt obligat să prezint acte justificative de cheltuieli, din banii mei proprii. D-na Marcovici a înțeles, dar mi-a mărturisit, citez: „D-le profesor, imi faceți un

mare rău, căci d-na Fodor m-a avertizat că-mi desface contractul de muncă. "Ca jurist vechi, am învățat-o cum să procedeze. Prof. Nicolae Barbu susținea că soc.Ovidianum ar fi editat cartea, iar eu i-aș fi în călcat drepturile, cu tipărirea, cu propaganda, cu difuzarea, că i-aș aduce prejudicii, făcând risipă de cărți, dedicate gratuit, ca să-mi fac relații. Prof. Barbu, care urmărea orice mișcare financiară, în contul soc.Ovidianum de la CEC erau virate sumele provenite din vânzarea cărților către biblioteci și instituții, iar ulterior prin IDC cunoștea că pentru costul tiparului fuseseră depuse sume, care acopereau pretențiile Intr. "Arta Grafică", deci urmarea scopul evident de a-și însuși sumele aflate în conturile de virament, plus contravaloarea celor 1.025 ex. fără să suporte nici o cheltuială; în plus, așa cum a afirmat, mă obliga să restitui soc.Ovidianum un număr de 940 ex. pe care le risipisem în interese proprii. Toate aceste nedrepte luări urmau să se impartă, între Rectorat și Ovidianum, respectiv N. Barbu, bineînțeles, din care se infructa și d-na Fodor.

D-na Marcovici a încheiat dosarul C.F.I. și a arătat că la data când soc.Ovidianum a recomandat cartea la Intr. "Arta Grafică" avea în cont suma de 317,50 lei, sumă existentă și la data începerii c.f.i.; că absolut toate sumele investite pentru acoperirea tuturor cheltuielilor au fost suportate, în exclusivitate, de către autor, cauză care a determinat-o ca să nu pretindă acte justificative „punga unui particular nu constituie tezaur public”; a respins pretențiile soc.Ovidianum

Rectorul Ciucu a aprobat referatul C.F.I. și a închis astfel și dosarul C.F.I. relativ la gestiunea prof. Barbu. Dar faptele nu s-au limitat aci:

La data de 8 August 1980 (ziua mea de naștere) cu Nr. 4626 Intreprinderea Poligrafica Arta ^{comunica} Grafică, ca am achitat integral costul tiparului în sumă de 156.953,75 lei (vide anexa)

Abia la data de 24 Octombrie 1980, Banca Națională - Direcția Circulației Bănești imi face cunoscut că a dispus B.N. Sucursala Constanța ca să-mi achite, prin virament în contul personal la CEC București; la data de 2.X.1980 cu Nr. 65231, Circumscripția Financiară a Sectorului 6 București mi-a cerut actele justificative de cheltuieli pentru calcularea impozitului, cartea fiind publicată PE CONT. PROPIU. Vide anexa).

După ce am avut confirmarea din partea Autorităților competente, că publicarea cărții s-a făcut pe cont propriu și sumele au început să fie virate în contul meu personal, pentru a-l împiedica pe nedemnul prof. N. Barbu să mai întreprindă vreo nouă ticaloșie, i-am cerut d-nei Marcovici să-mi arate și procesul-verbal referitor la gestiunea soc.Ovidianum. D-na Marcovici a refuzat, dar mi-a conflat

19

că prof.N.Barbu, in calitate de președinte a adus grave prejudicii soc.Ovidianum, a comis falsuri și fraude grosolane: a publicat ACTA Conventus din 1972, folosind tiparul M.E.I. și in complicitate cu un anume Barău, directorul tiparului, a declarat că ar fi tipărit numai 500 ex., iar d-sa a stabilit că numai in București prof.N.Barbu a vândut vreo 700 ex.; nu se știe câte exemplare a vândut peste frontiere, soc.Ovidianum numără circa 2.000 membri in Italia, Franta, RFG Austria, Anglia, Spania, Belgia, Olanda, Statele Unite, Canada, America Latină, America de Sud ect.; că un membru de la New Jork i-a comunicat oficial că prețul unui exemplar (650 pag.) a fost fixat la suma de 10 dolari, care au fost transferați la Roma; că prof.N. Barbu n-a adus nici un dolar in țară, soc.avea cont deschis la Banca de Comerț Exterior R.S.R. și din cercetari s-a stabilit că prof. Barbu a consumat o parte in excursii cu soția sa prin Italia, Sicilia, Austria, RFG si Elveția. In timpul controlului efectuat de d-na Marcovici directorul tiparului Barău s-a sinucis, el elibera diplome false, pe care le primea, spre a fi completate, semnate in alb. Mi-a înmănat copii xeroxate cu adresele membrilor soc.Ovidianum, cărora le vânduse Acta Conventus.

La despărțire am recomandat, pentru liniștea ei, ca să avertizeze Rectoratul, că prof.Constantin Popescu Mehedinti cunoaște afacerile necurate ale prof.N.Barbu și va proceda imediat la o denunțare penală.

Cazul N.Barbu a ajuns la Direcția Judiciară la Municipiului București și numai în interval de două ore, din momentul când acesta se afla in fața col.mil.Popescu, „cinstitul” prof.univ.dr.doc.Nicolae Barbu a înmănat d-nei Marcovici suma de 5.000 lei, iar a doua zi, la prima oră, încă 17.002 lei, pentru a prezenta dovezi anchetatorului penal. Printre cei anchetați, din informațiile date de col.mil.Popescu s-au aflat:rectorul Ciucu, vicepreședintele soc.Ovidianum, prof.univ. Dobroiu, și secretarul general, prof.univ. Nasta. Cercetarile continua.

Vorba ceea „ Cine sapă groapa altuia ”

Am relatat toate acestea pentru a vă edifica activitatea cadrelor didactice, rămase credincioase Partidului Comunist Român, care in loc se fie preocupat de educarea tineretului intregii națiuni, să salveze ce se mai poate salva, ei împiedică pe alții care sunt călăuziți de sentimente nobile, de buni români, și se dedau la afaceri nedemne, la escrocherii murdare.

La data de 12 August 1981 am primit Înștiintarea de plată in suma de 6.445 lei: cheltuielile efectuate cu tiparirea, cu propaganda, cu difuzarea au insumat = 312.000 lei; venitul brut a fost de 350.000 lei Costul celor 1.000 ex.reținute de autor, pentru donații gratuite a

fost de 70.000 lei. După un calcul sumar, cu toate piedicile se mi s-au pus, am suferit o pierdere de numai 38.445 lei și sunt satisfăcut că am contribuit să înlătur o lacună în cultura românească, căo înavuțesc cu o capodoperă a literaturii universale, care a apărut pentru prima dată în țara noastră.

Consider că adversarii mei nu-s satisfăcuți, și au pierdut totul.

Prin ajutorul acordat de conducerea C.C.E.S. prin circularele date de Ing.AUREL DUCA, vicepresedinte al CCES si secretar general al U.G.Sindicatelor din România; prin circularele prof.dr.doc.TAMARA DOBRIN, am reușit să epuizez vânzarea cărți, în luna Septembrie 1981 (Vide circularele).

Impedimente de tot felul au fost, deliberat și deschis, opuse cărții tocmai de acei a căror misiune este de a cultiva tineretul țării, de a menține cu sfințenie limba noastră românească, innobilată de-a lungul secolelor de bunii și străbunii noștri cărturari.

Așa cum am expus supra, revolta mea de bun român, iubitor de neam și țară, a generat o muncă titanică, nu numai de a prezenta o operă de o excepțională valoare, cât, mai ales, de a o impune și de a dovedi, că nu atât conducătorii comuniști sunt în culpă, cât mai ales acele nulități, lepădături omenești, care comit crime odioase, susținând că așa „cere Partidul”. Traducerea a fost terminată și se afla în arhiva ed. Științifică încă din anul 1973, dată de la care a început lupta cu această editură, apoi continuată și cu Enciclopedia, și, cea mai energică și epuizantă cu difuzarea; culminând cu infruntarea dintre mine cu însuși așa pretinsul minister al Educației și Învățământului, adevărat purgatoriu neindurător și funest pentru sufletele plâpânde ale milioaneilor de copii, care, după etatea de peste 12 ani pleacă la școală la orele 7,30 și se întorc acasă, câteodată seara târziu, căci micuții, în mod forțat, să duc după terminarea orelor de studii, la strânsul recoltei, culesul porumbului, scosul cartofilor, mănucarea lor doar câteva bucăți de pâine; masa de seară micuții, extenuați, o refuză, preferând somnul dătător de viață. Consider că acest amănunt nici nu-l cunoaște conducatorul Statului; cei care nu se duc la munci de „folos obștească” sunt pedepsiți și câteodată li se scad notele la lucrări scrise, profesorul sau profesoarele, comunicându-le, atunci când lucrările sau răspunsurile merită mai mult.

Partidul nu cere totdeauna ceea ce fac cadrele didactice.

Revin la studiul limbii române, la stadiul actual, care duce la un dezastru total. L-am cunoscut, l-am prevăzut și am tipărit aceasta carte ca model de urmat, atrăgând atenția conducătorilor, pentru a lua măsuri sănătoase, pe de o parte, pe de altă parte, pentru a curma

plăcerea acelor care batjocoresc limba noastră străbună, fie din ignoranță, caz în care este necesar să depună eforturi s-o învețe, fie din rea-credință, caz în care temerea va fi mai mare decât curajul sau, că va fi cineva, care-l va admonesta public, așa cum s-a întâmpla cu cei patru profesori de limba latină.

În traducerea mea, urmărind scopul arătat, am redat în versiunea românească, cu fidelitate, cu exactitate, ideile și sentimentele marelui orator și jurist, depunând eforturi de a imita perfecțiunea stilului ciceronian, rămas neintrecut de-a lungul mileniilor, cu ordinea ideilor în propozițiune, cu ordinea propozițiilor în fraze, cu ordinea frazelor în perioade, modele demne de urmat, lăsate posterității.

Publicațiile de specialitate, puține însă au avut curajul să semnaleze: Flacăra, Convorbiri Literare din Iași (prof.dr.N.Baran, Limbă și Literatură - a Soc.de științe filologice (prof.dr.doc.Ion Chitișia), m-au contrazis și au afirmat că limba română s-ar trage din limba latină vulgară. Eu nu sunt de acord cu asemenea susțineri și pentru a le demonstra am prezentat dovezi chiar frazele oratorului, textul latin - textul român, de vocabular nu se discută: structura gramaticală - morfologică și sintactică este o identitate perfectă, ceea ce contribuie ca limba română să rămână în eternitate, fiica bună a limbii latine, oricâte barbarisme slavone vor introduce vânzătorii de țară în vocabularul românesc. Eu, când am afirmat că limba română își are origine din limba latină cultă clasică, m-am referit la stadiul actual, sau mai bine zis la cel dinainte de 23 August 1944, și în nici un caz la cel din timpul lui Samuel Micu, cu sute de ani în urmă; limba română a evoluat, poezii, scriitori, cărturarii străbuni au contribuit la frumusețea, puritatea ei, au înăvuit-o, au innobilat-o și ne-avălasat moștenire o limbă literală cultă, frumoasă, distinsă, aleasă, elegantă, omogenă, fără arhaisme, vulgarisme, provincialisme, argouri, pășarească și, în special, fără slavonisme.

Iată pentru ce eu am dat exemple cu texte paralele: latin și român, în traducere juxtă, iar în prezent intenționez, dacă voi avea energie și mai ales posibilități materiale, să public „AD FAMILIARES” (Catre Familiari) bilingvă, la care lucrez și din care vă trimit câteva Scrisori, ca să constatați cât aur lingvistic conține această capodoperă, pentru noi Românii, mai ales în aceste timpuri grele, când se duce acerbă campanie de slavonizarea limbii române, de peste 30 de ani. i

Din exemplul meu, Dvs. veți putea ajunge la concluzia că, după instaurarea regimului comunist în România, culpa o poartă intelectualitatea venală și perfidă, rămasă după verificare, care, pentru blînd de lînte, a comis adevărate crime, asupra limbii române, fără să îl se pretindă. Profesori universitari și de liceu, culmea culmelor, de limbă latină, a scos din limba noastră străbună cuvântul " bun "(bonus) și l-a înlocuit, în cuprinsul a sute de pagini cu slavonul "de treabă" mama de treabă, tată de treabă, oameni de treabă etc. sau cuvîntutul neaoș românesc " clar " (clarus) l-a înlocuit cu slavonul "strașnic" lumina strășnică, oameni strășnici, situație strășnică; slavonul strașnic, superlativ folosit după 23 August la toate gradele de comparație, a devenit un adevărat panaceu lingvistic.

După 23 August 1944, a apărut alături de iepurașul fricos și umil, prof. N. Barbu, un Toma Vasilescu, autori a unei gramatici latine și a unui manual de limbă latină, după reintroducerea limbii latine, începând cu clasa VIII-a. Ei bine, acești doi "savanti" au cules texte din Tacitus, texte pe care ei înșiși nu le pot traduce corect.

Se știe că studiul limbii latine a produs, în toate timpurile, și produce panica în rîndurile elevilor, chiar atunci când elevii învățau, timp de doi ani numai morfologia și exemple de propozițiuni simple de câteva cuvinte și numai în cursul superior, clasa V-a de liceu, începea să traducă "De Bello Gallico" a lui Caius Iulius Caesar, iar Tacitus doar în ultimele două clase de liceu.

Profund indignat, m-am adresat acad. Ilie Murgulescu, ministrul M.F.I. care mi-a dat dreptate; manualul de cl. VIII-a fost scos, iar cel editat pentru cl. IX-a era incomparabil mai ușor și inteligibil.

În traducerea "De la Înfințarea Romei" a lui Titus Livius, colec-tivul Toma Vasilescu, Florica Demetrescu și Paul Gălășanu, cuvîntul neaoș românesc "popor" (populus) a fost înălăturat pe tot cuprinsul lucrării si înlocuit cu slavonul "norod", romanizându-l: norodul, norodu-lui, noroadele. Oare conducerea partidului comunist român le-a cerut această slavonizare ? Înainte de 23 August 1944 și ziarele și publica-țiile de stînga foloseau limba literară cultă !!

Cărdășia dintre editor, referent științific și autor este arhicu-noscută, fiindcă pe nici unul nu-l interesează misiunea nobilă, sacră. Să câștige bani, bani care sunt frățește împărțiți.

Statul comunist i-a plătit și-i plătește cu aur curat, iar ei res-tituie Statului generos, aramă amorfă. Multe sute de mi sunt publicate, dar nimeni nu le citește. Aurul a fost însă consumat.

Acest lucru este posibil, deoarece nimeni nu este preocupat de calitatea lucrărilor; toată lumea este mulțumită că "Planul a fost de-pășit."

Dvs.care luptați în afară, călăuziți și impulsionați de simțuri de înalt patriotism, mențineți moralul ridicat al românilor de peste frontiere. Atât. În focarul din interior, în care ne zbatem noi, Dvs.nu contribuiți cu nimic pentru îndreptarea abuzurilor și nedreptăților. Căci nimeni nu are curajul să ia vreo măsură sănătoasă, în sensul preconizat de Dvs.sau cine ar avea curajul să-i atragă atenția sau să-i dea vreo sugestie conducătorului Statului.? Câte i se ascund, câți îl mint !!! Un conducător de Stat, oricât ar fi de dur, (și exemple sunt multe) când știe că rămâne nemuritor, depune eforturi, chiar în cazul când din firea sa este un om rău, să lase impresia că a fost un om capabil, bun și drept, că a fost iubit de concetățenii săi. Afirmăți și susțineți adevăruri dureros de reale, care ar putea fi îndreptate, spre folosul națiunii întregi, dar nimeni nu mișcă și se complăce în situația momentului, închinându-se, cu: „Ferească, Dumnezeu, de mai rău !”.

Radio „Europa Liberă” o ascultă milioane de români, până și cei de la Radio București, care au început să imite Europa Liberă: spun și ei acum, citez: „vă mulțumim pentru atenția cu care ne-ați urmărit !”; poate că deja ei știu că mai mulți români ascultă Europa Liberă și tot mai puțin Radio București și așa s-ar putea explica „mulțumirile”; sau expresia: „Bun găsit la programul ! ... iar o alta comentatoare se screme de mai mult timp să imite pe d-na Monica Lovinescu sau pe d-na Făgărășanu.

Conducătorii, sunt convinși, cunosc situația prin care trece țara, dar nimeni nu mișcă nimic, nimeni nu-i ajută. Eu mă refer la dezastrul din învățământ. Oare, regele Carol I , oare, Ferdinand sau Carol II-lea sau Mihai I, care abia terminase studiile, a învățat o întreagă națiune să folosească o limbă curată românească, literară cultă, pe care ei nici n-o cunoșteau ? Eu am auzit, cu urechile mele, acum câțiva ani, când Nicolae Ceaușescu a recomandat scriitorilor, citez: „ Latinizați limba română ”. Numai că d-sa nu știe că limba română a fost, din milenară naștere, latină și sub conducerea sa, intelectualitatea a slavonizat-o, o alterează, o urăște, de nu se mai cunoaște.

Repet, M.E.I.n-a dispus să se achiziționeze nici un exemplar, deși întreaga țară românească a primit-o și o solicită, în continuare: gratuit am oferit 17 exemplare, unul d-nei ministru Aneta Spornic, care nici măcar nu mi-a mulțumit și am așteptat ani de zile, așteptări inutile. Am insistat, până când un director, căruia îi recomandam valoroasa capodoperă pentru noi românii, citez: Da pe timpul acestui Cicero exista republică ? Intrebarea m-a amuțit și n-a mai

urmat nici un răspuns. I-am oferit și directorului general CATUNEANU, dar nicidecum la el n-am primit măcar o simplă mulțumire, pe care elementara politețe o impunea. Sunt convins că el, care poartă destinele învățământului superior, nu cunoaște importanța excepțională, pentru noi românii și nici n-a rasfoit-o, să se convingă relativ la perfecțiunea stilului în care s-a redactat textul latin al capodoperei culturii universale.

Vă rog să reflectați, dacă vă este posibil, într-un fel oarecare, să mă ajutați - ca să răpunem ticăloșii și vânzătorii de țară, prin venele cărora nu curge sânge de român și, împreună, să curmăm slavonizarea criminală a limbii noastre străbune.

Vă trimit materialul, la care m-am referit supra, din care Dvs. veți alege, spre propagare, numai ceea ce considerați că este necesar pentru binele PATRIEI, rugându-vă totodată de a înlătura pasajele care ar putea să-mi aducă grave prejudicii, cunoscând că eu mă aflu în focarul din țară.

Vă trimit totodată, alăturat, capodopera celebrului orator și jurist Marcus Tullius Cicero „EPISTOLAE AD ATTICUM”, în două volume, în versiune românească, publicată sub regim comunist, pe cont propriu, cu prețul vieții autorului.

Și dacă o considerați că merită să fie recomandată, să fie citită și de alți români, din exil, vă rog să-mi comunicați dorința aceloră, care vor să-și innobileze bibliotecile cu această capodoperă.

Correspondența se poate efectua pe adresa :

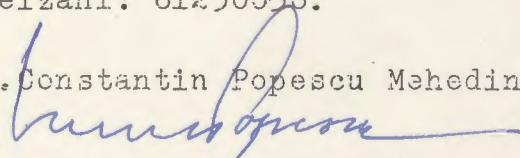
Prof. Constantin Popescu - 7317 WENDLINGEN, Kapellenstr.25
R.F.GERMANIA, Tel.07024/2991

Cont: Kreissparkasse Wendlingen am Neckar Nr.48961211

Bankleizahl: 61250036.

Al Dvs. cu tot sufletul

Prof. Constantin Popescu Mehedinti

11 Noiembrie 1981

21
REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA

Nr. 35458 Data 21.VII.1981

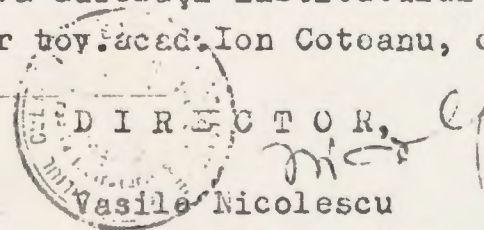
CONSILIUL CULTURII
ȘI EDUCAȚIEI SOCIALISTE

Piața Scintei Nr. 1
Telefon: 17.60.10 -- 17.69.20
Direcția literaturii și
publicațiilor

Tovarășului

prof. C. POPESCU-MEHEDINTI

Scrisoarea dumneavoastră a fost analizată cu atenție în cadrul Direcției literaturii și publicațiilor din C.C.E.S., unde au fost reținute observațiile și sugestiile care privesc o mai atentă și exigentă îndrumare a presei literare și a producției de carte. Intrucît studiul dvs. "Scriere și pronunțare" conține idei și propuneri care intră în atribuțiile unui for științific de specialitate, vă recomandăm să vă adresați Institutului de lingvistică din București, director prof. acad. Ion Cotoanu, decanul Facultății de filologie.

DIRECTOR,
Vasile Nicolescu

3 ex./AG/DB

20

EDITURA ȘTIINȚIFICĂ ȘI ENCICLOPEDICĂ

Piața Științei Nr. 1 — București 33
Telefon 17 60 10 — 17 60 20

Editura Științifică și Enciclopedică	
REȘITA N. 1400	
197 5 luna 7	ziua 29

C ă t r e

Tov. Constantin Popescu-Mehedinți
Str. Liviu Rebreanu nr. 7, bloc 51, etaj 2
București

În legătură cu contractul de editare nr. 2158/1971, comandă nr. 3110/1971, și cu Actul Adițional nr. 2125/1973, pentru lucrarea M.T. Cicero - "Scrisori", vol. I, intervenite între fosta Editură științifică, în prezent Editura științifică și enciclopedică pe de o parte și Constantin Popescu-Mehedinți, Nicolae I. Barbu și Nicolae Crețu - ultimul retras din colectiv, conf. cererii sale din 23 noiembrie 1974, înregistrată la noi sub nr. 4219/1974, vă încunoștințăm că întrucât lucrarea nu a fost predată editurii în conformitate cu prevederile punctului 2 din contractul de editare, respectiv "în formă definitivă", la termenul stipulat în contract - 15.12.1971 - și nici la termenul prevăzut în Actul Adițional - 1.08.1973, numitul Contract de editare nr. 2158/1971 și Actul Adițional nr. 2125/1973, în virtutea prevederilor punctului 2o pe care îl conține a fost desființat.

Dat fiind faptul că pentru sus-menționata lucrare ați încasat un avans de 50%, respectiv suma de lei 2.275, vă rugăm să aveți amabilitatea ca în termen de 10 (zece) zile de la primirea prezentei să vă prezentați la Centrala Editorială, Str. Piața Științei nr. 1, pentru a returna avansul încasat.

D I R E C T O R

Mircea Măciu
Mircea Măciu

Secretariat Redacțional,

[Signature]

27

EDITURA ȘTIINȚIFICĂ ȘI ENCICLOPEDICĂ

Plaza Scintei Nr. 1 — București 33

Telefon 17 60 10 — 17 60 20

Editura Științifică și Enciclopedică		
IEȘIRE Nr. 4189		
197 7	luna VIII	ziua 22

Către

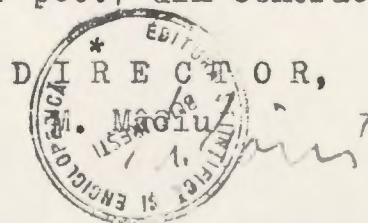
Tov. Constantin Popescu Mehedinți

Str. Liviu Rebreanu nr. 7

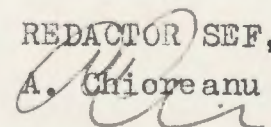
Bl. 51 et. II, sc. III, ap. 98

Sector IV

În legătură cu lucrarea Cicero "Scrisori" vă comunicăm
că, deoarece și după a doua refacere lucrarea nu poate fi publi-
cată datorită calității necorespunzătoare, conducerea editurii a
hotărât rezilierea contractului de editare cu aplicarea prevede-
rilor pct. 7 din contractul tip de editare.

REDACTOR ȘEF,
A. Chioreanu

28

CENTRALA EDITORIALĂ

INTREPRINDEREA DE DIFUZARE A CĂRTII

CALEA MOȘILOR Nr. 62-68 BUCUREȘTI

Tel. 157070-157079

Biroul carte școlară și
art.culturale
- contracte speciale

897-20 JAN 1978

18.01.1978

Către,
OVIDIANUM

Societas Ovidianis studiis inter omnes gentes Fovendis
Str.Edgar Quinet 7

Ca răspuns la scr.dv.nr.34/1977, vă facem
cunoscut că adresându-ne forului nostru tutelar cu privire la
aprobarea de a difuza prin rețeaua de librării lucrarea
"Scrisori către Aticus", nu am primit aviz favorabil.

DIRECTOR,
C.Panciu

Sef birou,
I.Vasilie

CM/BD/2 ex

CONSILIUL CULTURII
ȘI EDUCAȚIEI SOCIALISTE

Piața Șintei Nr. 1
Telefon : 17.60.10 — 17.60.30

Directia literaturii și
publicațiilor

Tovarășului

prof. C-tin Popescu-Mehedinți
Aleea Valea Salciei nr.2, bl.M8,
sc.B, et.I, ap.76 - sector 7
București - 77458

În legătură cu solicitarea de difuzare și prin centrele de librării a traducerii Dvs. "Epistolae ad Atticum" de Marcus Tullius Cicero, apărută în colecția "Ovidianum" vă comunicăm că prin adresa din 20 noiembrie 1978, către Întreprinderea de difuzare a cărții, Centrala editorială și-a dat acordul și a recomandat să se preia spre difuzare prin rețeaua de librării un număr de 2000 de exemplare.

În acest sens i s-a răspuns și tovarășului prof.dr. Nicolae I. Barbu, președintele Societății internaționale de studii ovidiene.

Întreprinderea de difuzare a cărții a rezolvat favorabil această problemă, în prezent cartea se vinde în rețeaua librăriilor.

DIRECTOR ADJUNCT,

L. Docșanescu
Ienuța Docșanescu

2 ex./AG/EM

Centrala editorială

PIAȚA ȘCINTEII Nr. 1
BUCUREȘTI
tel. 176010-176020

Nr. _____

18 iulie 1977

AD/CE - 2 ex.

C ă t r e

TOVARAȘUL POPESCU CONSTANTIN MEHEDINTI

L O C O

Aleea Valea Salciei nr.2

Vă informăm că sesizarea dvs. înregistrată sub nr. 38634 la Comitetul Central al P.C.R., a fost îndreptată spre examinare și rezolvare la Centrala editorială, organ care a avut prilejul să cerceteze și sesizările dvs. anterioare ce i-au fost adresate direct în aceeași problemă și cu aceleași aserțiuni.

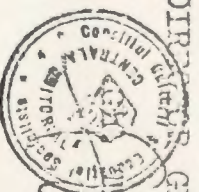
Considerăm de datoria noastră să exprimăm energica noastră dezaprobară în legătură cu aprecierile jignitoare pe care le adresați unor specialiști unarim recunoscuți și pe care îi învinuiți fără temei de falsificarea flagrantă a adevărurilor istorice, "de stilul oribil, grotesc", de denaturări și schimonosiri ale limbii române, "de tenăcința acestora de a folosi cu ostentație, deliberat, cuvinte și expresii din limbi străine, indeosebi din limbile slave", învinuiri la care recurgeți pentru a încerca să obțineți publicarea lucrării dvs.

Considerăm de asemenea necesar să nu fim de acord cu procedeele folosite de dvs. în raporturile cu colaboratorii externi ai Editurii Științifice și enciclopedice, uzînd de un mandat pe care editura nu vi l-a încredințat și recurgînd la amenințări, intimidări și promisiuni (ne referim la dialogul pe care i-ați angajat cu tov. prof. univ. dr. docent N. Lascau la Cluj, pretextînd că sînteți trimisul editurii).

Ne îngăduim să vă atragem atenția că asemenea fapte sînt reprobabile pe plan moral, incompatibile cu comportarea unei persoane care revendică calitatea de om de știință și incriminate de legea penală.

În aceeași ordine de idei, vă comunicăm că analiza situației lucrării dvs. conduce la concluzia că Editura Științifică și enciclopedică a dat dovadă de răbdare și indulgență, menținînd timp de 6 ani în contract o lucrare pe care toți specialiștii

o considerau nepublicabilă, și încercând în acest răstimp să vă convingă de necesitatea refacerii ei integrale pe linia observațiilor formulate, specialiști pe care numai dvs. îi contestați. În locul unei asemenea soluții dvs. ați preferat să scrieți o nouă lucrare intitulată "Infamii literare", evocatoare prin conținutul ei asupra scopului pe care vi-l propuneți și ilustrativă asupra concepției care fundamentează poziția dvs. În aceste condiții Editura Științifică și enciclopedică a procedat cu deplin temei la desîncercarea contractului de editare. Soluție pe care o apreciem pe deplin temeinică și legală. -- *Mercur. Lucerna*

DIRECTOR GENERAL,

Coordonator

OVIDIANUM
SOCIETAS OVIDIANIS STUDIIS
INTER OMNES GENTES FOVENDIS
CATHEDRA PHILOLOGIAE CLASSICAE
UNIVERSITATIS BUCURESTIENSIS

Strada Edgar Quinet, 7
Bucurestiis
ROMANIA

Nr.24 din 17.III. 1980

către

Profesor C.POPESCU-MEHEDINTI

Autorul lucrării "Cicero, Epistulae ad Atticum-Cicero,
Scrisori către Atticus".

Vă facem cunoscut prin prezenta că, în urma
dispozițiilor Băncii Naționale, comunicate nouă
de Tovarășa Vera Nistor, Director, CEC, Filiala
Sectorului 5, Calea Victoriei, nr.13, Societății
"Ovidianum" îi este interzisă orice virare în
contul Dumneavoastră a sumelor realizate din
vînzarea lucrării "Cicero, Scrisori către Atticus."

Președinte,

Prof. dr. doc. N. I. Barbu

33

CENTRALA INDUSTRIEI POLIGRAFICE
ÎNTEPRINDEREA POLIGRAFICĂ ARTA GRAFICĂ

BUCUREȘTI
STR. ȘERBAN
VODĂ, 133
TELEFON
23.29.90 23.29.97
23.29.98 23.29.99
Cont. B.N.R.S.R.
30.73.01.00
SECTORUL 5.

Către,
Prof. Constantin Popescu Mehedinți
București, Aleea Valea Salciei nr.2
bl. M_g sc.B ap.76 Sectorul 6

Nr. 4626/
DIN 8 aug. 1980

Vă facem cunoscut că prin achitarea ultimei sume de 923,40 lei, depusă de dvs. costul tiparului convenit pentru tipărirea traducerii "Scrisori către Atticus" - în sumă totală de 156.116,75 lei plus suma de 837 lei, reprezentînd cheltuieli de arbitraj - a fost integral achitată.

ÎNTEPRINDEREA
BUCUREȘTI
S. Albaiu
Don

CONTABIL ȘEF,
M. Manea

34
Banca Națională a Republicii Socialiste România

București, 24 octombrie 1980

Adresa telegrafică: BANCANAT
DIRECTIA CIRCULATIEI BANESTI
- Serviciul plan casă -
Nr.III/20

PROF.CONSTANTIN POPESCU-MEHEDINTI -
Aleea Valea Salciei nr.2, bloc M 8
etaj I apt.76
Loco

Urmare cererii dv.inregistrată sub nr.168/1980, vă comunicăm, că avînd în vedere documentația prezentată cu scrisoarea nr.4598/1980, am dat dispoziții sucursalei județene Constanța, să permită Muzeului de istorie și arheologie din localitate virarea, în contul dv.de la C.F.C. a sumelor ce vi se cuvin din vînzarea lucrărilor predate de dv. acestei instituții. Intrucît operațiunea se va face după plata impozitului urmează să prezentați Muzeului o dovadă din care să rezulte suma pe care o datorați.

SEF SERVICIU,
Wan

FI/DM, 4 ex.
23.X.1980

I. P. „Buletinul Oficial” — c. 6568

10

11-02
55070

35
CONSILIUL POPULAR AL MUNICIPIULUI
BUCURESTI

CIRCUMSCRIPTIA FINANCIARA SECTORUL 6

Nr. 65231/2.X.1980

C a t r e,

TOV.PROF.CONSTANTIN POPESCU MEHEDINTI

Al.Valea Salciei nr. 2,bl.M8,ap.76 sect.6

Urmare declaratiei dvs. de impunere privind lucrarea " Scrisori
catre Atticus" care a fost tipărită de dvs. pe cont propriu,vă rugăm să ne pre-
zentați,în cel mai scurt timp,actele de cheltuieli efectuate de dvs.în legătură
cu această lucrare.

SEFUL CIRCUMSCRIPTIEI FINANCIARE,

SEFUL SERV.I.T.,

5

JUDEȚUL _____
 Orașul _____
 Comuna _____
 Circ. financiară Sec. 6
SUB. 24

Se predă contri-
 buabilului

Pentru impuneri
 pe venit cu debit

Data _____
 APROBAT
 Șeful circ. (servic.)

DISPOZIȚIE DE IMPUNERE — ÎNȘTIINȚARE DE PLATĂ —

Data 13 VII 1981
 VERIFICAT
 Inspector șef [Signature]

a veniturilor realizate din PROFESIE pe anul 1979-1981
 anii

Astăzi 12-VIII- 1981

În baza decretului nr. 153/1954 și H.C.M. nr. 545/1970 se stabilește impunerea pe anul 19 _____
 după cum urmează:

- Numele și prenumele contribuabilului: CONSTANTIN POPESCU MEHEȘINȚI
- Domiciliul — comuna (orașul) Buc str. Alba Văie Salcia nr. 2 MP ap. 76
- Sediul — comuna (orașul) _____ str. _____ nr. _____
- Activitatea de bază (obiectul) autor lucrare, CICERO, scrisori către ATTICUS
- Alte venituri impuse împreună cu cele din activitatea de bază _____

- Declarația de impunere înregistrată la nr. 64911 din 26-VIII- 1980
- Perioada de activitate de la 1-I- 1979 la 12-VIII- 1981

I. Determinarea venitului brut, a cheltuielilor și a venitului impozabil: *)

Prin întrep. „ARTA GRAFICĂ” contribuabilul a tipărit cu epurarea
 formelor în drept lucrarea „CICERO, scrisori către ATTICUS”
 în 5000 exemplare.

Costul unui exemplar s-a stabilit la 70 lei două zecimi

Venit 5000 exemplare x 70 lei 350.000 lei

Cheltuieli com. - notei de calcul 312.000 lei

Avansul a primit 1000 exemplare și a rămas 7.000 lei
 sezonier 4000 exemplare.

Venit rămas la 2 exemplare 70 lei

Anul	Num. lucrărilor editate	Preț - exemplar	Venit	Impozit datorat
1979-1980	1500 exemp.	7,00 lei	11.250	2515
1980	1500	7,00	11.250	2515
1981	1000	7,00	7.000	1615

Total impozit 6645 lei

Impozit calculat 6645 lei

Impozit datorat 6645 lei

*) Pentru contribuabilii care realizează venituri din închirieri de clădiri și terenuri, altele decât cele sezoniere sau ocazionale, se vor arăta: numele și prenumele chiriașilor, data închirierii (conform contractului), valoarea chiriei (mobiliat sau nemobiliat), chiria lunară, chiria totală anuală, impozitul pe clădiri și terenuri aferent părții închiriate, venitul brut, cheltuielile stabilite și venitul impozabil anual.

MINISTERUL AGRICULTURII SI
INDUSTRIEI ALIMENTARE
Cabinet Adjunct al Ministrului
Nr. 5600/27 aprilie 1978

DIRECTIA GENERALA PENTRU AGRICULTURA
SI INDUSTRIE ALIMENTARA A JUDETULUI IALOMITA
Tovarăsului Director General

În curînd va apărea lucrarea "Scrisori către Atticus"
traducere a cunoscutei opere a lui Cicero.-

Autorul lucrării în versiune românească, profeso-
rul Constantin Popescu Mehedinți care se ocupă direct
și de difuzarea acestei cărți, a solicitat sprijin în
sensul preluării unui număr de exemplare de unitățile
din agricultură.-

Intrucît în lucrare sînt cuprinse aspecte ale
economiei și legislației agricole la romani, vă rugăm a
recomanda unităților interesate să-și procure această
carte importantă.-

AL MINISTRULUI,

Stanciu

CONSILIUL CULTURII
ȘI EDUCAȚIEI SOCIALISTE
CABINETUL VICEPREȘEDINTELUI

Nr. 8658

C ă t r e

COMITETUL JUDEȚEAN AL SINDICATELOR ARGES

Tovarășului președinte Popescu Alexandru -

În colecția "Ovidianum" a apărut una dintre capodoperele culturii și literaturii universale a celebrului orator și jurist Marcus Tullius Cicero, intitulată: "EPISTOLAE AD ATTICUM" (scrisori către Atticus) în versiune românească, lucrare ce apare, integral, pentru prima dată în țara noastră.

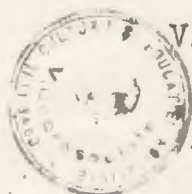
Lucrarea în cauză constituie o prestigioasă contribuție la cunoașterea străbunilor noștri, traducerea ei fiind realizată la un înalt nivel științific, de tov. prof. Constantin Popescu Mehedinți.

În afară de adevărurile istorice, de o importanță extraordinară, pentru noi românii, lucrarea conține lupta acerbă purtată de-a lungul secolelor de proletariatul pauper contra claselor dominante, în special de către meșteșugari și muncitori agricoli asociați pe cartiere, care uneau cetățenii pe profesii și în vederea unui interes comun, asociații asemănătoare cu sindicatele din zilele noastre, transformate cu timpul, în cluburi cu roluri politice

Având calitățile pe care le-am prezentat, înscriindu-se ca un instrument de lucru, vă recomandăm, să dispuneți, procurarea lucrării pentru fondul documentar al bibliotecilor.

Încizăm că prețul lucrării (2 volume) este de 70 lei. Comanda se poate face prin virament în contul nr.: 65.51.50.396 B.N. Constanța - Muzeul de istorie națională și de arheologie Constanța - unde se află depozitate lucrările.

AD/Sf.

VICEPREȘEDINTE,

Aurel Duca
Aurel Duca

CONSILIUL CULTURII
ȘI EDUCAȚIEI SOCIALISTE
CABINETUL VICEPREȘEDINTELUI

Nr. c/284

C ă t r e

COMITETUL DE CULTURA ȘI EDUCAȚIE
SOCIALISTĂ AL JUDEȚULUI _____

În colecția "Ovidianum" a apărut lucrarea tovarășului profesor Constantin Popescu-Mehedinți intitulată: "EPISTOLAE AD ATTICUM" (Scrisori către Atticus) în versiune românească. Lucrarea în cauză constituie o prestigioasă contribuție la cunoașterea capodoperei lui Marcus Tullius Cicero, traducerea ei fiind realizată la un înalt nivel științific.

Avînd calitățile pe care le-am prezentat, înscrinduse ca un instrument de lucru, vă recomandăm să dispuneți procurarea lucrării pentru fondul documentar al bibliotecii județene și al muzeului județean.

Precizăm că prețul lucrării (2 volume) este de 70 lei. Comanda se poate face prin virament la contul nr.: 65.51.50.396. B.N. Constanța - Muzeul de istorie națională și de arheologie Constanța - unde se află depozitate lucrările.

VICEPRESEDINTE,

Tamara Dobrin
Tamara Dobrin

/ic.
6 ex.
16.VI.1981.

SCRIERE SI PRONUNTARE

=====

Se cunoaște demult adevărul că alfabetul, în general, a fost una dintre invențiile cele mai utile minții omenești.

Omul a simțit necesitatea, din timpuri imemorabile, de a-și fixa cugetile în scris; deoarece tezaurul memoriei nu era capabil să înregistreze toate sentimentele, ideile, reflecțiile, acțiunile omului. Alfabetul i-a permis să înregistreze ceea ce nu era capabilă să îndeplinească memoria.

Pe glob există multe alfabete, ceea ce ne interesează însă acum este neputința alfabetului de a ne reda perfect sunetele pe care le reprezintă semnele sale, cât și rămânerea în urmă a alfabetului față de pronunțare, care este într-o continuă evoluție.

Noi românii folosim alfabetul latin, limba noastră fiind fiica limbii latine, alfabet care este utilizat de multe națiuni de pe glob. Nu este cazul să arătăm istoricul alfabetului latin, vom numai să insistăm asupra faptului că latinii înșiși au simțit distincția dintre scriere și pronunțare, de exemplu:

- Terentius Scaurus, un gramatic din secolul II e.n. a făcut observația, între altele, că Romanii, în primele secole, scriau: bne și citeau bene, căci litera „ b ” se pronunța „ be ” ;

- Accius, poet tragic, a voit să facă în scris o distincție între „ i ” lung și „ i ” scurt și a propus ca „ i lung ” să se scrie cu „ ei ”. Dealtfel acest fenomen lingvistic este cunoscut în scrierile arhaice.

Se știe că scrierea latină, ca și cea greacă, își are originea în scrierile Evreilor și Fenicienilor; aceștia foloseau un alfabet consonantic, în care exista preponderența consoanelor asupra vocalelor.

În limbile semiyice, scrierea se efectua fără vocale, ele fiind subînțelese. „Economia” aceasta în scriere datează, probabil, din mileniile II - III î.e.n., când scrisul și cititul erau „apanajul” scribilor, copiştilor versați, cu gravarea misiivilor și documentelor, în lut sau în piatră și eliminarea vocalelor (majoritatea subînțelese) reprezenta o economie de muncă și de spațiu.

- În l. franceză se scrie: „home” și se pronunță: „om”; se scrie: „eau” și se citește: „o ”; se scrie: „aux” și se pronunță: „o ”

Este indicat să menționăm că în l. engleză însăși literele alfabetului au suportat, treptat, serioase modificări fonetice:

- A - ei ; B - bi ; C - si ; D - di ; E - i ; F - cf ; I - ai ;
H - a ; T - ti ; V - vi.

Exemplele ne arată că atât de mare este distincția între limba scrisă și limba pronunțată, încât s-ar putea spune că, în cazul limbilor engleze și franceze, avem de a face, propriu zis, cu două limbi: una scrisă și alta vorbită.

Tratatele și gramaticile se limitează să dea directive relativ la reguli, la modul de exprimare corectă, avîndu-se în vedere stadiul evolutiv actual al limbii române, dar, din punct de vedere istoric nu atrag atenția că au existat perioade ale limbilor respective, în care toate sunetele scrise se rosteau așa cum erau scrise, în scurgerea timpului însă, pronunțarea a evoluat, iar scrierea a rămas în urmă.

Totuși, nimănui nu i-ar trece azi prin minte să scrie limba engleză sau limba franceză așa cum se pronunță. Căci această măsură ar însemna, pur și simplu, condamnarea scrierii vechi la uitare sau ar necesita traducerea ei.

S-a procedat deci cuminte, cînd s-a menținut așa zisa scriere etimologică.

În limba română nu s-a procedat în toate cazurile la fel:

Fără nici o rațiune, fără nici o bază științifică, contrar tuturor legilor lingvistice, în mod stupid, straniu, cu totul arbitrar, un „niemand” a propus și alții l-au urmat și s-a decis: litera „â” din „a” să fie înlocuită, absolut peste tot, cu „î” din „i”.

Acești troglodiți, pretinși „lingviști”, erijîndu-se și în „inovatori lingviști”, deși, sîntem siguri că nici unul dintre ei n-au trecut nici măcar pe lîngă vreo sală de studii de filologie comparată (lingvistică) și nici n-au auzit de numele Capidan sau Denșușeanu, savanți în materie, au procedat la „reforme lingvistice” ale limbii române.

Asemenea fapte, adevărate atentate la puritatea limbii noastre străbune, sînt de o gravitate excepțională și interzise oricărui, indiferent de gradul său social.

Prin elementul lingvistic al latinității limbii române, fiica limbii culte clasice - în stadiul ei actual evoluează ca o limbă viasă - constituie tezaurul sfînt național, pîrgălia de reazim al existenței națiunii române în frontierele de astăzi și mult chiar în

afara lor și trebuie respectată și apărută de toți românii.

Cel care nu respectă și atacă limba noastră străbună, apărută și păstrată cu sfințenie de bunii și străbunii poporului român, în vicisitudinile celor aproape două milenii, comite o crimă abominabilă.

Cuvîntul latin „panis” - „panem” (ac.) a trecut în l.română, cu același înțeles și exact cu aceeași formă: „pîne”, păstrat de străbuni, de scriitori, de poeți, de savanți, de toți cărturarii noștri, care ne-au înfrumusețat, ne-au innobilat, ne-au înavuțit limba românească, lăsîndu-ne moștenire o limbă românească curată, literară cultă, aleasă, distinsă, elegantă și, esențial, omogenă.

Prin ce an nu știu exact, un „niemand”, străin în „cuget și simțire” a decretat: cuvîntul „pîne” să se scrie: „pîine”, adică cu „î” din „i”. Și, cum interzicerea scrierii cu „â” din „a” era absolut completă, acest „niemand”, străin și de sînge românesc, ne-a batjocorit și pîngărit însăși Patria, România, scriind-o cu „î” din „i”: „Romînia”, pocind și numele de „Român” în „Romîn”, făcîndu-ne de rîsul lumii.

Batjocura era prea gravă și s-a revenit.

În revista „FIACARA” Nr.11 (1136) din 17 martie 1977, a apărut articolul tov.acad.Serban Cioculescu: Pentru „â” din „a” și care în încheiere afirmă, citez: „aș fi foarte bucuros să fie pus în discuție „dezideratul public”, de a se introduce „â” din „a”.

Această problemă lingvistică este prezentată în mod platonice, tov.acad.S.Cioculescu fiind doar „ecoul vocilor multor cetățeni, nemulțumiți de faptul că pe firmele comerciale sînt scrise: „pîine” cu „î” din „i” și nu „pîne” cu „â” din „a”.

Propunerea tov.acad.S.Cioculescu n-a fost convingătoare și deci respinsă, deoarece i-a lipsit elementul fundamental științific.

Si în l.franceză, sora mai mare a l.române, cuvîntul latin: „panis”, a trecut cu același înțeles și formă: „pain”, litera „a” s-a menținut și astăzi în scriere, dar a suportat o modificare fonetică.

Consider necesar să menționez și alte exemple: „lana” = în l. franceză: „laine” = în l.română: „lână”; cuvîntul latin „lanaria” = l.franceză: „atelier de laine” = în l.română: „lânărie”; „canis” = „câine”; „campus” = în l.franceză „champ”, „campagne” = în l.română „câmp”, „câmpie”; „cannabis” = în l.franceză: „chanvre”, în l.română „câneapă”; „cano și cantor” au trecut în l.română: „cînta”, „cîntăreț”; „cantor” a trecut și se menține pe întinsul Ardealului, unde n-a existat exod, „cantor”, pentru cîntărețul de biserică.

Cuvîntul latin „manus” a trecut în limba română, cu același înțeles și formă, „mână” (manus manum lavat = o mână spală altă mână) „in manu (dare)” = „în mână” - a da în mână: deci „in” latinesc a trecut în limba română: „în”, iar litera „a” a trecut și s-a menținut „â” din „a”; „neîndemâna, neîndemînare, neîndemînatic” ;

- Verbul latin: „infringo - infringere” din „in-frango”, a trecut în l.română, cu același înțeles și formă: „înfrânge”: „i” = „î” și „a” = „â”; „neînfrângere” - „neînfrânt”

Înlăturarea lui „â” din „a” din scrierea limbii române s-a efectuat, după 23 August 1944, în mod cu totul arbitrar, fără nici o bază științifică, violentîndu-se tezaurul sfînt național al întregului popor român, pe care străbunii l-au apărut și păstrat neatins, imaculat timp de milenii, căci invadatorii le-au răpit bunurile, le-au luat viața, dar n-au reușit să le răpească limba.

Doar prin limba străbună, vorbită în mod omogen în toate ținuturile, în frontierele arbitrare de azi și de ieri, strămoșii au făcut dovada că sînt proprietarii legali, prin hereditate, al pămîntului românesc.

Atît așteaptă ultimii invadatori, aciuși, prin forță, pe mănoasele cîmpii românești, să ne răpească și limba, prin asemenea atentate, alterînd-o pînă la nerecunoaștere. Și, culmea culmelor, parcă anticipînd dorința lor, le-o oferim gratuit.

Ceva mai mult, deși în limba franceză au intervenit modificări fonetice, arătate supra, totuși s-a menținut scrierea etimologică și litera „a” din cuvintele latine a trecut în l.franceză „a” și există și astăzi în scriere.

În mod temerar, dezvălui adevărul: modificarea suportată de scrierea românească a fost cauzată, în mod cert, de ignoranța maseilor, în general și a tinerilor scriitori, în special, care nu se descurcau cu ortografia corectă a acestei consoane, cînd se scria cu „â” din „a”, cînd cu „î” din „i”. Pretinșii „lingviști”, în loc să intervină și să precizeze regula ortografică a consoanelor „â - î”, au decretat: înlăturarea literei „â” din „a” din scriere și înlocuirea ei, peste tot, cu „î” din „i” și astfel s-a ajuns la acel caraghioslic: „Romînia” și „romîn”, care, într-un timp efemer, ne-a făcut de rîsul lumii

De altfel, adepți ai ignoranței existau și acum vreo 60 de ani, cînd au propus aceeași modificare ortografică, numai că atunci nu erau editori incuși, plenipotenți și „dezideratul public” nu s-a manifestat numai printr-o timidă „voce” a unui, totuși, academician, ci urganul protestelor a fulgerat și spulberat, pe tot pămîntul țării, foile scrise cu majuscule ale tuturor publicațiilor.

Propunerea a fost respinsă în mod lamentabil, categoric.

În ce constă dificultatea: la începutul cuvintelor și uneori în cele compuse se folosește consoana „î” din „i”; în interiorul cuvintelor, provenite din limba latină mamă, se utilizează consoana „â” din „a”. Întreaga limbă românească este plină numai de exemple, din care am etalat doar modele, pentru explicații:

- Cuvintele latine: „cano, „canto, „cantor, „cantus” au trecut în l.română cu același înțeles și formă: „cânta, cantor și cântăreț, cânt (de om sau de pasări), litera „a” din latină a devenit „â” în l.română;

- Verbul latin: „incanto” (din prefixul „in-canto”, în l.franceză: „enchanter” a trecut în l.română: „încânta”; „incantatio” - „enchantement” - „încântare”; „incantatus” - „enchanté” - „încântat”

Dificultatea folosirii literei „â - î” are trei aspecte:

- „panis” - pâine ; „canis” - câine ; „lana” - lână ; „lanaria” - lânărie ; „campus” - câmp ; „cannabis” - cânepă ; „manus” - mână.

- „incipio” - „in-capio” = a trecut în l.română „începe” ;

„inclinatio” = a trecut în l.română: „înclinare - înclinație” ;

„inclinatus” = înclinat; „includo” = a închide; „inclusus” = închis; „incendo” = încinge; „ingravesco” = îngreuna; „insero” însemăna; „inserere frumentum” = a semăna grâu.

- „in manu” a trecut în l.română = înmâna; neîndemâna - neîndemânare - neîndemânatic; „infringo” = înfrângere; neînfrângere - neînfrânt; „incanto” - in-canto” = încânta; „incantus” = încântat.

Este necesar de menționat că numai în anumite cazuri prefixul latin „in” a trecut în limba română: „în”: „innocens” a trecut în l.română: inocent - inofensiv; „innocentia” = inocență.

Ortografia literelor „â” din „a” și „î” din „i” devine și mai dificilă, deoarece se mai adaugă o regulă în plus: la finele unor verbe, unele provenite din limbile slave, consoana „â” se scrie totdeauna cu „î” din „i”: coborî, doborî, pogorî, tîrî etc.

Acum, fără a operați dificultate nu mai constituie o problemă, de a fi fost înălțurată definitiv de la limbă de la list, care a reușit să scrie în mod corect și să scrie corect și să scrie și deci este cazul să se reintroducă în scrierea românească litera „â” din „a”, acordînd astfel respectul sfînt cuvenit limbii noastre străbune.

Iată și alt grav abuz lingvistic:

Românii, în scrierile lor, întrebuintau numai literele mari, majuscule, literele mici, minuscule, se aflau alături, spre îndemnare copiștilor și aceasta pînă cam prin secolul IV - V e.n. După această dată și pînă astăzi, literele majuscule se scriu la începutul fiecărei propozițiuni sau fraze și la începutul numelor proprii, precum și al adjectivelor derivate de acestea. Tot cu majuscule se scriu și titlurile, capitolele, zilele săptămîinii și al lunilor, ex: Luni ... Duminică; Iunie, Iulie (Iunius, Iulius) etc.

În toate limbile indo-europene și cele care folosesc alfabetul latin, n-a intervenit nici o modificare, din partea popoarelor de pe toate meridianele globului, pînă în momentul de față.

De curînd au mai apărut și alți „inovatori lingviști”, care modifică ortografia limbii române, încercînd să modifice și să impună alte reguli abracadabrante, anume: numele proprii, titlurile, capitolele etc. să fie scrise cu minuscule, (cu litere mici).

Nu știu de cînd revista „SAPTAMINA” (nu figurez printre cititorii ei) prezintă acest „dezmaț ortografic”, căci folosește peste tot numai literele mici, minuscule, și nimeni nu are curajul să ia vreo atitudine, nici chiar „mentorul național” care ne învață acum la bătrînețe „ cum să vorbim corect românește”, el singur, dintr-o națiune de peste 22 milioane de cetățeni, știe să vorbească corect românește, dar față de asemenea crime, care derutează și invenineză tineretul studios, în formare, nu are fermitatea să intervină, stă frumos în banca lui și nu catadicsește să protesteze.

În dreptul roman, chiar și „servus”- (sclavul), care nici nu era considerat ființă umană, ci un „ res ” - (lucru) posedă totuși un nume și s-a scris permanent cu litere mari, majuscule.

Scriitorul „niemand” se semnează în revista „culturală” a municipiului București „ săptămîna ” așa:

-„ eugen barbu, corneliu vadim tudor, nicolae gârceag, doru povici, constanța iliescu, constanța sorescu ... horia c deliu. Sînt peste 25 aiuriți și cîteva aiurite.

Dacă i s-ar permite lui „ horia c deliu ” să-și pociască numele, care-i sinonim cu „curajos, furios, nebun” să-l scrie cu minuscule, în schimb am credința că, dacă răposatul Caragiale ar învia, îmi este frică măcar să pronunț, ce anume s-ar întîmpla cu tov.eugen barbu că și-a permis să-i batjocorească numele, scriindu-l „ caragiale ” cu minuscule.

Sînt convins, cu certitudine, că tov.eugen barbu, redactor   ef, a luat această măsură „extravagantă” (să n-o numim altfel) ca să fie „mai cu mo   ”   i totodată să-  i salveze colaboratorii de la „s  pt  m  na”, care nu   tiu să facă distinc  ia între numele proprii   i cele comune, pe care le încurcau, scriindu-le pe cele comune cu majuscule, pe cele proprii cu minuscule   i, pentru a înlătura ignoranța, a decis: scrierea să fie, peste tot, cu minuscule.

Pentru respectul   i apărarea limbii noastre străbune, se impune:

Curmarea dezm  tului, prin interzicerea apari  iei revistei „s  pt  m  na”, p  n   c  nd redactorul   ef   i colaboratorii săi vor produce dovezi că posedă, în mod temeinic, regulile gramaticale   i vor acorda respectul cuvenit limbii române. Asemenea ineptii constituie un pericol social,   nvenin  nd educarea tineretului studios al Patriei.

Este, de altfel, un fapt dureros   i arhicunoscut: apărarea   i respectul ce se cuvine limbii noastre străbune n-a preocupat   i nu preocupă pe nimeni; fiecare scriitor scrie cum   i place, să exprimă cum a   nv   at la „mama acasă ”, iar „editorul” este indifereent.

Realitatea demonstrează că nimic n-a fost mai absurd, mai dăunător pentru formarea sufletească a omului nou, dec  t renun  area la cultura clasică; aceasta a fost totdeauna un izvor de inspira  ie, un far călăuzitor, un îndemn pentru toate genera  iile de a merge mai departe, indicată nepo  ilor   i str  nepo  ilor de către străbuni.

Soliditatea   i originalitatea unei culturi au depins, dep  nd   i vor depinde, în primul r  nd, de gradul în care   i-a înfipt rădăcinile în trecut.

Cu mult înainte de 23 August, asupra clasicismului   i al studiului limbii latine s-a abătut uraganul, timp de peste 40 de ani, în întreaga Europă, fatal   i în Rom  nia.

  n apărarea clasicismului s-au aflat mulți savan  i francezi, englezi, germani   i, pentru scurt timp, s-a revenit   i în   ara noastră.

Un mare bărbat de Stat francez preciza:

-„Absen  a umanismului la un scriitor este un dezastru   i un semn de inferioritate.”

Genialul Eminescu arată:

-„Precum gimnastica dezvoltă toate puterile musculare   i dă corpului o atitudine de putere   i tinere  e, tot astfel pururea t  n  ra   i senina antichitate conferă o atitudine analoagă spiritului omenesc.”

Tinerii scriitori n-au avut posibilitatea să cunoască trecutul, studiul limbii latine, cultura clasică: o aprofundarea a limbii române nu este posibilă fără cunoașterea limbii latine, mama limbii noastre. Culpă nu aparține tinerilor scriitori, ci a dascălilor lor, care, deliberat și cu rea-credință, nu numai că nu i-au învățat, din contră, au folosit - după 23 August, o limbă păsărească, vulgară, grotescă, alterată, slavonizantă și urfîțită, pînă la nerecunoaștere.

Dar, ceea ce uimește este faptul că înșiși profesorii de limba latină de licee și chiar universitari, cu certificate de traducători, n-au folosit în traducerile lor din l. latină sau l. franceză, limba românească curată, literară cultă, aleasă, distinsă, elegantă, și, esențial, omogenă, ba din contră, au schimonosit-o, au alterat-o au urfîțit-o și au comis grave atentate la puritatea limbii noastre străbune.

La finele acestui studiu voi oferi doar cîteva exemple, veritabile „perle lingvistice” dezonorante însă pentru profesorii specialiști în materie.

După explozia bombei atomice lingvistice, prin care s-a distus tot ceea ce s-a studiat de la vechea sanscrită pînă la engleza actuală, prin care I.V. Stalin era declarat ca cel mai mare lingvist al omenirii, în România au apărut mii și mii lingviști, în frunte, bineînțeles și cu tov. acad. A. Graur, dintre care unii au susținut deschis că limba română ar avea originea din limbile slave. Ca urmare, s-a simțit necesitatea să se porceadă la „reformă” lexicale: s-au înlăturat cuvintele neaoșe românești, provenite din latina mamă, păstrate cu sfințenie de străbunii noștri, înlocuindu-le cu alte cuvinte de proveniențe slave, de multe ori nici măcar corespunzătoare.

Înlăturarea cuvintelor de origine latine, aflate de peste un mileniu și jumătate în limba noastră și înlocuirea lor cu cuvinte slave, fără nici o motivare; în vocabularul român, nu are, din fericire, nici un efect, căci structura gramaticală - morfologică și sintactică - aparține, în mod uimitor, în exclusivitate, limbii mame latine și ori cîte eforturi se vor depune, latinitatea limbii române nu poate fi distrusă. Iată cîteva exemple:

- Cuvîntul latin „occasio” a trecut în l. română: „ocazie”, după cum se observă, cu același înțeles și formă: după dic. L. Quicherat: „occasion, moment favorable, temps propice, succes, avantage, profiter, opportunité, iar în românește: ocazie, moment (împrejurare, circumstanță) favorabil, timp propice, succes, avantaj, a profita, oportunitate.

www.arhivaexilului.ro

Cuvîntul „ocazie” a intrat într-o stare de „agonie”, el fiind

înlocuit cu cuvîntul slav „prilež”, în limba română: „prilej”, prilejul, prilejire” și care are sinonime, după dic.L.R.ed.1958 = „ocazie”, împrejurare, moment oportun, motiv, „pricină” !!

Consider că bulgarul „prilež” = „prilej” este inutil, atît timp cînd în limba română abundă sinonimele existente de milenii în lexicul nostru și, ceva mai mult, „prilež” nu este nici mai armonios, nici mai distins, nici mai elegant decît cuvîntul neaoș românesc: „ocazie” și oricare din sinonimele arătate. Si un fapt real, pronunțîndu-l sau scriindu-l, nu lași impresia că ești un om cult, din contră.

Iată alt caz elocvent, care relevă, divulgă scopul lingviștilor de a ne slavoniza limba noastră străbună:

Un număr de „lingviști savanți” au elaborat, rapid, impulsionați de extraordinară descoperire al ilustrului lingvist Stalin, DICTIONARUL LIMBII ROMANE - Ed.Academiei R.S.R. ed.1958, al cărei director era tov.acad.A.Graur.

La pagina 246 a acestui dicționar este menționat cuvîntul: „diligent” și „diligentă”. Si, iată ce scrie, negru pe alb:

- „diligent” = „regional, latinism învechit” = sîrguitor, silitor; din: „diligens - ntis”;

- „diligentă” = „regional, latinism învechit” = sîrguință, oste-neală, din: „diligentia - ae”.

De peste un mileniu n-au mai apărut „latinisme proaspete”, care să înlocuiască pe cele „învechite” !!! Si cum „diligent și diligentă” sînt „latinisme învechite” trebuie scoase și aruncate, ca măselele găunoase.

- Cuvîntul latin „diligens” are înțelesul, după dic.latin-fran-çaise, L.Quicherat: qui est attaché à, exact, soigneux, attentif, consciencieux, scrupuleux, prudent, circumspect.” În limba română:

- „care este atașat de, exact, fidel, punctual, precis, meticulos, minuțios, atent, conștiincios, scrupulos, prudent, circumspect.”

În afară de faptul că, într-o limbă cu cît cuvintele sînt mai vechi, cu atît sînt mai importante pentru un popor, scopul urmărit de „lingviștii reformatori” este: „slavonizarea limbii străbune” și dovezile sînt dezastroase, odioase:

- Cuvîntul „diligent” are, nu mai puțin de, 12 sinonime, toate neaoșe românești, provenite din latina mamă, dintre care, lingvistul criminal n-a ales nici măcar unul singur, ci, deliberat și cu rea-credință, l-a înlocuit cu barbarisme slave și maghiare.

- Cuvîntul latin „diligentia” are înţelesul, tot după dic.I. Quicherat: „soin, attentif, empressement, zèle, diligence, exactitude, discernement, amour, affection.” În l.română: după dic.L.R.ed.1958:

„solicitudine, preocupare, atenţie, amabilitate, curtenie, zel, exactitudine, precizie, punctualitate, conformitate riguroasă, discernămint, afecţiune.”

- Cuvîntul latin „diligentia”, trecut în l.română exact cu aceeaşi formă şi înţeles, are tot 12 sinonime, toate provenite din latina mamă. Lingvistul criminal, urmărind scopul evident de a ne slavoniza limba străbună, arată clar, negru pe alb: dintre cele 12 sinonime n-a folosit nici unul şi cum slavonismele intrate prin influenţe marginale în l.română sînt neînsemnate, a apelat la barbarisme necorespunzătoare:

- <u>sîrguitor</u>	= <u>szorog</u>	l.maghiară
- <u>silitor</u>	= <u>siliti</u>	l.slave
- <u>harnic</u>	= <u>haren</u>	l.bulgară (slave)
- <u>sîrguinţă</u>	= <u>szorog</u>	l.maghiară
- <u>silinţă</u>	= <u>siliti</u>	l.slave
- <u>străduinţă</u>	= <u>stradati</u>	l.slave
- <u>hărnicie</u>	= <u>haren</u>	l.bulgară (slave)
- <u>osteneală</u>	= <u>ustati</u>	l.slave
- <u>oboseală</u>	= <u>obositi</u>	l.slave
- <u>oboseală</u>	= <u>oboseja</u>	l.bulgară (slave)

Dar „mascarada lingvistică” a impostorilor este o veritabilă perlă şi merită să fie „admirată” şi de alţii, în toată splendoarea dezonorantă a criminalilor limbii române:

- <u>sîrguitor</u>	= <u>silinţă, harnic, activ;</u> (dic.L.R.pag.776)
- <u>sîrguinţă</u>	= <u>silinţă, străduinţă, hărnicie;</u> (pag.776)
- <u>silitor</u>	= <u>sîrguincios, harnic;</u> (pag.769)
- <u>silinţă</u>	= <u>sîrguinţă, străduinţă, rîvnă (rivîni);</u> (pag.769)
- <u>harnic</u>	= <u>sîrguincios, muncitor;</u> (pag.354)

Deci:

- <u>sîrguitor</u>	= <u>silitor</u>	- <u>sîrguincios</u>	= <u>harnic</u>
- <u>silitor</u>	= <u>sîrguitor</u>	- <u>harnic</u>	= <u>sîrguincios</u>
- <u>străduinţă</u>	= <u>silinţă</u>	- <u>oboseală</u>	= <u>osteneală</u> (pag.572)
- <u>silinţă</u>	= <u>străduinţă</u>	- <u>osteneală</u>	= <u>oboseală</u> (pag.553)

La această minune a minunilor, pentru a nu păcătui, nu arunc culpa asupra acad.A.Graur şi acad.Serbăn Cioculescu, savanţi în materie, totuşi adevărul rămîne odios şi pentru posteritate.

Si un fapt de înspăimântătoare crasă ignoranță, batjocură, care indignează profund pe orice român cinstit:

Lingviștii, care au colaborat la elaborarea Dicționarului Limbii Române ed.1958, au scos din limbă, așa cum am arătat, cuvîntul „diligent”, ca „latinism învechit” și l-a înlocuit cu un „corespunzător” din l.slave: „oboseja” (l.bulgară):

Am arătat, documentat, înțelesul cuvîntului „diligent” ; iată și înțelesul cuvîntului bulgar:

- „oboseja” (tradus din l.bulgară cu înțelesul lui propriu) = „a-și rupe încălțăminte; a-și pierde potcoavele”

Orice comentariu este de prisos.

Tot un „niemand”, în mod straniu, absurd, fără nici o bază științifică, arbitrar, a decis: modificarea Ind.prez.al verbului „a fi”:

- „u” a fost înlocuit cu „î” din „i” ; Ind.prez.latin:

„sum, sumus, sunt”, iar în l.română a trecut: „eu sunt, noi suntem, ei sunt”; iar după modificarea nemotivată, ci doar din batjocură a limbii noastre străbune, a devenit: „eu sînt, noi sîntem, ei sînt.”

Acel „niemand” a făcut ce i-a plăcut, n-a dat socoteală nimănui, de altfel n-avea la cine da, căci pe nimeni nu l-a preocupat apărarea și păstrarea cu sfințenie a tezaurului nostru național, limba străbună.

Am precizat, la pag.9 al acestui studiu, că voi da cîteva exemple, „perle veritabile” de exprimare grotescă a limbii române, chiar de la profesorii de limba latină și franceză (de licee și universitari), posesori de certificate de traducători în aceste specialități:

- Prof.Dr.doc.NICOLAE I BARBU, fostul titular al catedrei de limbii romanice, (clasice), spicuite din studiul introductiv la traducerea capodoperei lui M.T.Cicero „EPISTOLAE AD ATTICUM”, autor: Constantin Popescu Mehedinți:

- „putea să deschidă pungi și să forțeze mîini; spre a cerși ajutor în dreapta și stînga! ... le trimitea în dreapta și stînga măsuri care se băteau cap în cap ! ... totul mergea strună ! .. plin de bani ! ... femeia monedă de schimb ! ... să azvîrle ! .. tăcea chitic !... să-l țină în frîu !... vijelia înfrîngerii ! Cicero a primit cu ochi răi !... Cicero s-a înhămat la căruță ! tezaurul unei glorii !... Ca un vis de aur !..

- „Itaca (corect: Ithaca) o socotește cea mai dulce de pe tot pământul ! (Cicero se referă la simțul văzului, nu al gustului și deci Ithaca nu putea fi mîncată, ci admirată: încîntătoare, fermecătoare) !... persoanele îl mînau (pe Cicero - ca pe oi și vite) !... grădină cu virtuți !... Terenția îi dă lui Cicero pe Tullia (la naștere) am cîștigat un flăcău !... (Cicero se referă la nașterea lui Marcus; flăcău = tînăr neînsurat) etc.etc.”

Prof.univ.Gh.GUTU, D.GANEA, D.POPA : Universitatea și Institutul Pedagogic București:

- „ Si-l trage o strașnică ocară !... netrebnici !... oameni de treabă !...(de la bonus) plevușcă !... mîrșave !...prilejul !... colac peste pupăză !... totul a rămas baltă !... petrecăreț !... și-l ține strașnic în frîu !... bate strașnic vîntul din spa-te !... n-am să te chinuiesc cu tînguiri mele !... s-ar por-ni puținel mai mult !! criminal fără pereche !... să-mi zgîndăr rănile !... dojeni !... n-ai cheltuit nimic din înțelepci-unea ta !... ți-ai cruțat ostenele !... soția mea atît de chinuită !... nu mai putea de furie !... e pustie de-a binelea mă țiu tare !... se vor oțîrî puținel !... le e silă !... c mai jalnic !... s-a iscat !... nu el mă mînă (Cicero, ca pe oi pe vite) !... încaltea !... mă gonesc !... nu m-am căit .. mă voi căi - de planul meu mă căiesc !... să n-ajungi la spar-tul tîrgului !... (actum ne agas = să nu faci un lucru deja făcut) durerea mea își face tovarăș de drum din durerea ta !... m-am arătat un domn (Homines visi sumus = s-a văzut că sînt om) !... a fost preamărit de ți se rupea inima !... alde Tebas-sus !... dar celorlalți li le înfățișează și să fălește !... buba se va sparge uneva (haec aliquo eruptura == acestea vor erupe undeva)

Acest colectiv de traducători, în afară de schimonosirea, vul-garizarea, slavonizarea, urîțirea limbii noastre străbune, sînt și, culmea culmelor, „inovatori”:

Ind.prez.pers.3-a sing.: „este ” a dispărut complet din scri-erea traducerii: „CICERO - OPERE ALESE” apărută în Ed.Univers ed. 1973 (de unde am spicuit exemplele) din cele 3 volume, cu un total de : 1.113 pagini; verbul „a fi” la forma Ind.prez.pers.3-a sing. a fost înlocuit cu forma: „ e ” ; forma „ este ” nu mai există.

Așa le-au plăcut, așa au făcut, n-au dat socoteală nimănui, de altfel, n-aveau cui să justifice „dezmățul lor ortografic.”

- Prof.univ.TOMA VASILESCU, FLORICA DEMETRESCU, PAUL H. POPESCU,
 Autorii traducerii „Titus Livius„De la Fundarea Romei”
 Ed.Stiințifică ed.1963

- „îl va găsi nevolnic !... după ce au chibzuit, au poruncit !...
 socotind că ar fi o samavolnicie !... să-i îngăduie !... eu,
 sînt de băstinaș !... tata mi-a hărăzit ca nevastă !... mi-a
 adus cu dîns ⁷neprihănirea ei și zămislirea de numeroși prunci !
să-l înșele pe vrăjmaș decît să-l birule mai mult de șiretli-
cul decît vitejia !... asupra unui dușman ;

Dar întreg textul acestei traduceri abundă în slavonisme, fo-
 losite, în mod deliberat, vocabularul acesta există, de altfel, în
 toate traducerile din l.latină și din l.franceză, elaborate după
 anii 1950. Din lipsă de spațiu, mă limitez doar la cîteva exemple:

- „isca, primejdie, dojeni, grabă, degrabă, făgădui, pomenit,
nemaipomenit, răspomenit, tainic, norod, noroadă (pentru po-
 pulus) iscodi, izbucni, îndîrji, șovăi, șovăielnici, lovit de
boală primejdioasă, săvîrși, strădui, potrivnic, griji, năru,
izbîndă etc.etc.

Si un fapt demn de semnalat, cu totul special: superlativul
 cuvîntului slav: „ strașnic ” este un adevărat panaceu lingvistic,
 folosit, absolut de toți traducătorii, în toate gradele de compara-
 ție.

- Prof.Dr.doc.NICOLAE IASCU, Universitatea Cluj-Napoca.
 „CUM TRAI AU ROMANII” Ed.Stiințifică ed.1965.

În afară de grave erori de traducere, (descoperite în citatele
 textelor originale latine), falsificări ale textului latin, tov.prof.
 N.Iascu a tradus, ca și colegii săi de specialitate, din limba lati-
 nă în limba română slavonizată:

- „Veacuri, sfîrșitul, prăbușit !... de pildă !... izbucnesc răs-
coale !... Cezar, Pompei ! (Caesar, Pompeius), prăbușirea !... ogoa-
re îmbelșugate !... străduindu-se ! ... izbutit în strădanii !...
înglotați !... paragină !... înăbușit !! (corect: înnăbușit) ...
izbîndă ! (salutul fostului partid cuzist) abundă la toți traducă-
 tori ... sorti de izbîndă !... primejdie de la băstinași !... în
chip samavolnic !... siliți !... se străduiau !... din jefuire !...
puzderie !... deosebiri ! îndeosebi ! îndeobște !... zdrobire !...
îmblăciul ! îmblăciile (îmblăti = îmblăci = mlatiti = l.slave) ...
se păstra în chipuri !... sora obosită !... pîrloagă !! (prelog-
parlog = l.bulgară)

Din asemenea monstruoziități lingvistice s-au inspirat, după
 23 August 1944, elevii, studenții, profesorii.

- Tov. MARIA CARPOV - Autoarea traducerii „TALIEMANT DES REAUX - ISTORIOARE”, Ed. UNIVERS - ed. 1972:

Iată și „perlele veritabile lingvistice” oferite ca „modele de urmat” tineretului studios, în formare, al întregii națiuni române, dar care constituie o pată dezgustătoare pentru cultura și literatura românească:

- „Pe vremea aceea se bucura !... pentru izbăvirea .. zbuciumă !... i se făcu silă - pricină .. necaz .. isprăvi .. făgăduieli !... chip .. chipes .. griă (pentru sollicitude = solitudine) isprăvile cele mai de seamă .. nevoie pomenită !... necioplit ! plăsmuiau .. isprăvească, de pildă !... greseli săvîrșite !... slujnica obosită .. dojenea (paraceu lingvistic) nădejdea, nădăjduind .. zămislit .. plăsmuitor .. zvîrli .. îndrăzni .. duh ! pofta inimii îl căina (kajanu - kajati sen - l. slave), să găsească prilej de bucurie .. năcăja .. viteji ce-au săvîrșit isprăvile .. trăgea nădejdea .. slujbă !.. poftită .. zvîrli halatul !.. nemernic .. glumă .. s-a pomenit .. poftă de ceartă .. trînteste .. îndărătnici .. treaba are nevoie .. nevastă-sa .. slujitor vrednic .. trezească .. bănuie .. primejdia !... necăjiți din pricina .. chipurile .. hrăniți .. nemaipomenit .. gîdile !... sirete .. prăpădită .. izbucni în rîs .. jalnicul V. se căina !.. căina toată lumea ! ?? ce-ti închipuri milă .. izbuti să-l necăjească !.. vrăjmaș .. prost .. zăpăci .. rămasag .. prostie !... V. să duse să-și facă nevoile ! ! ?? neprihănire .. în slavă !.. asisdera .. duhuri rele .. să sovăie .. dușman .. fire semeată ! ai poftă să mănînci scîrnăvii .. de-alde astea nu trebuie !... primejdie .. te-aș fi doborît de bună seamă .. l-aș fi dușmănit .. îl sprijiniră !... trăzneală .. i-a scris așa dintr-o trăzneală că vrea să se culce cu el ! ?? nu pomenesc .. cleve-tea pe socoteala .. belfer prost și neobrazat .. prăpădit !... după pilda lui Balzac .. veșnic mînjite de nori .. normand și-ret, îi mulțumi ispășit, degrabă !... că acum se dojenește .. nechibzuință .. a hulit partidul său .. l-a silit .. îngăduită din pricina de-alde Barrilons !.. grozav a nimerit-o .. n-a tăgăduit-o .. trăiau în prajma .. nevoind pesemne .. alai de slugi !.. desertăciunea nemaipomenită în nădejdea !.. ciudată .. pe vremea cînd totul mergea strună (vrêmeⁿ - struna - l. slave) pățania .. doamna cu pricina .. s-o ia de nevastă .. femeie neprihănită !...

- „De pildă un bordel de femei !! ??? niște deșuchiate .. cînd to-
tul mergea strună !... Niște tîrfe !!! ?? ? ”

Consider necesar să arăt, înainte de a trece la studiul eti-
mologic al cuvintelor folosite de autoarea traducerii, tov.M.Carpov,
pot afirma, cu toată fermitatea, că a asemenea lucrarea pornografică,
într-o limbă detestabilă, dezgustătoare, odioasă și, esențial, sla-
vonizată n-a fost permisă nici înainte de 23 August 1944.

Demascarea completă a tov.Maria Carпов n-a fost încă posibilă,
deoarece n-am avut în mînă textul original francez, ca să-l expun,
așa cum am procedat în traducerea capodoperei: Marcus Tullius Cice-
ro - „EPISTOLAE AD ATTICUM”, textul original latin la mijloc, tra-
ducerea celor 4 profesori de l.latină, posesori de certificate de
traducători, în rubrica din stînga și în cea din dreapta traducerea
subsemnatului, adică să procedez la fel: textul original francez la
mijloc, traducerea tov.M.Carpov în rubrica din stînga și în cea din
dreapta traducerea mea.

Am speranța că această demascare va apare în studiul critic:
„INFALII LITERARE”, într-un timp proxim.

Deocamdată ne limităm doar la studierea etimologică a cuvinte-
lor utilizate, peste tot și frecvent, pentru a dovedi afirmațiile
noastre că limba noastră străbună este, deliberat, slavonizată:

- Vreme	= vrême ⁿ	- 1.slave
- azvîrli - zvîrli	= vrigiti	- "
- căina	= kajanū - kajati sen	- "
- prilej	= prilež	- "
- găsească	= gasiti	- "
- îndrăzni	= dražno ⁿ ti	- "
- duh	= duhū	- "
- năcăji (necăji)	= nakaža	- "
- viteji	= vitjazi	- " (rus)
- glumă	= glumū (sl.) gluma	- " (bg.)
- nemernic	= namernik	- "
- pomeni	= pomeno ⁿ ti	- "
- slujbă	= sluziba	- "
- poftă	= pohtâ	- "
- trezească	= trêzviti	- "
- nevastă	= nēvesta	- "
- treabă	= trêba	- "
- trebui	= trêbovati	- "
- bucura	= bukuron	- 1.albaneză
- ispravă	= isprava(sl.) izprava	- 1.bulgară

- Vrednic	= Vrêdinū	- 1.slave
- bănuît . bănui	= banni	- 1.mag.
- primejdie	= premêzdije	- 1.slave(bg)
- hrăniți	= hraniti	- 1.slave
- gîdile	= gudullis	- 1.alb.
- șirete	= șirretlik	- 1.turcă
- prăpădite	= propadam	- 1.slave(bg)
- izbucni	= izbukna	- " (bg)
- jalnic, jale	= zsâlya	- 1.mag.
- închipui, chipeș	= kęp , kępes	- 1.mag.
- zăpăci - răvăși	= rovaâiti	- 1.slave
- yrajmaș	= vrața	- "
- prost	= prostū	- "
- biata	= bê dinū	- "
- dușman	= dușman	- 1.turcă
- semeț	= sūmêti	- 1.slave
- scîrnăvii	= skvrûnavû	- "
- de-alde	= vulgar	- popular rom.
- doborî	= do+oboriti	- 1.slave
- sprijin	= sūpre ⁿ zenū	- "
- trăzneala , trăzni	= trêсно ⁿ ti	- "
- cleveti	= klevetati	- "
- socoteală	= szokotálni	- 1.mag.
- belfer	= belfer	- 1.germ.
- veșnic	= vêcinū	- 1.slave
- mînjite	= mazati	- "
- noroi	= naroj	- " (bg)
- ispășit	= sūpasiti	- "
- grabă - degrabă	= grabja(se)	- " (bg)
- chibzui	= képezni	- 1.mag.
- huli	= huliti	- 1.slave
- îngăduință	= engedni	- 1.mag.
- grozav	= grozav	- 1.slave (bg)
- strașnic	= strașinū	- 1. "
- nimeri	= nameriti, namiram(bg)	- "
- nădejde	= nadezda	- "
- alai	= alay	- 1.turcă
- ciudat, ciudă	= čudat - čudo	- 1.slave
- deșuchiate	= sūket (rar folosit)	- 1.mag.
- nevolnic	= nevolinū	- 1.slave
- neprihănirea	= pryhana	- " (ucr.)
- oboseală	= oboseja	- " (bg)

- zămislirea	= zamysliti	- l.slave
- găsi	= gasiti	- "
- greșeli - greși	= grêșiti	- "
- pricina	= pričina	- " (bg)
- silă	= sila	- "
- izbăvire	= izbaviti	- "
- tăgăduieli, tăgădui	= tagadni	- l.mag.
- pildă	= pelda	- l.mag.
- săvârși	= sŭvŭrșiti	- l.slave
- dojeni	= dože ⁿ on	- "

-.-

Intr-o carte de cîteva sute de pagini, autoarea traducerii a fost fidelă textului francez: „ bordel ”, l-a trecut în limba română: „ bordel ” (cu femei), iar prostituatelor, tov.M.Carpov a preferat să le atribuie un corespondent trivial: „ tîrfe ” (este foarte interesant cuvîntul original francez).

Și cu acest unic exemplu, tov.M.Carpov nu poate fi acuzată de lipsă de fidelitate față de textul francez.

Cine oare va crede că într-o carte franceză de sute de pagini s-ar afla doar un singur cuvînt, cu același înțeles și formă - „ bordel ” - în ambele limbi ?

Tov.Maria Carpov comite imprudența și dă un citat din textul francez:

- „ de trois siècles ” : tov.M.Carpov traduce = „de trei veacuri”

Cuvîntul latin: „ saeculum ” a trecut în l.franceză „siècle” și în limba română „secol”;

Ce-a determinat-o pe tov.Carpov să înlăture cuvîntul neaoș românesc, provenit din latina mamă de milenii, și să-l înlocuiască cu unul provenit din l.slave ? - „ veacuri ” = „ v k  ” ???

- „m'avoit pu faire don” = „m-ar fi hărăzit cu darul”.. traduce tov.Carpov;

Consider că traducerea nu este corectă: „ mi-ar fi putu transmite vocația”, aș fi tradus eu.

Cuvîntul francez „ don ” se traduce: cadou, plocon, dar, ap-titudine, talent, vocație;

Tov.Carpov, urmărind scopul slavonizării limbii române, traduce verbul „faire” + „don” = „hărăzi” („hărăzi” = „ harizati ” - l.slave)

- „ Qui l-a rendu vainqueur du temps et de l'envie ” (Op-cit.157)

„ Care l-a ajutat să  ving  uitarea  i pizma ” = trad.Carpov;

Consider că traducerea nu este corectă:

„Care l-a ajutat să  ving  timpul  i invidia”

www.arhivaexilului.ro

- Cuvîntul latin: „tempus” a trecut în l.franceză: „temps” și în limba română: „timp”; tov.M.Carpov îl traduce cu „uitarea”.

Dar autoarea traducerii își permite orice: cititorul este un incult și hîrtia suportă și în plus editorul este indiferent.

- Cuvîntul latin: „obliviscor” a trecut în l.franceză astfel: „oublier” și în limba română „a uita”;

- „oblivio - onis” s.f. = „oubli” s.m. = „uitare” s.f. și deci: „tempus” = „temps” = „timp” = „oblivio” = „oubli” = „uitare”, ceea ce este o crasă ignoranță; tov.Carpov nu cunoaște nici limba latină, nici limba franceză și, dureros, nici limba română pe care o schimonosește, o alterează și, deliberat, o slavonizează. Probabil că această traducătoare cunoaște numai limbile slave.

- Cuvîntul latin: „invidia” a trecut în l.franceză: „envie”, iar în l.română:(uimitor de exact) „invidia”.

Traducătoarea M.Carpov este demascată: a înlăturat, cu rea-credință, în mod criminal, cuvîntul neaoș românesc al sfintei noastre limbi străbune, pronunțat de milenii, înlocuindu-l cu: „pizma” intrat în limba română, de cîteva sute de ani, de la invadarea slavilor.

- „pizma” = ciudă, „invidie” (dic.L.R.pag.622) (de altfel, cum se observă, în dicționarul l.române, cuvintele slave se explică, cu prioritate, tot prin cuvinte slave: „pizma = ciudă”)

- „M-a făcut un plaisir extremes”(Op.Cit.pag.240)

„Mi-a făcut o mare bucurie” = este traducerea tov.M.Carpov;

„Mi-a făcut o plăcere extremă”(nemărginită, infinită), este, desigur, traducerea corectă, căci:

- Cuvîntul latin: „extremus” = „extreme” (à l'extrémité, à la fin) = „extremă” (margine, limită, infinit);

- Cuvîntul latin: „placeo” = „plaisir” = „plăcere”;

Scopul urmărit de tov.M.Carpov este evident: cuvîntul neaoș românesc este înlăturat: „plăcere” și înlocuit cu „bucurie”, barbarism provenit din l.albaneză: „bukuron” = bucurie.

Lipsa de fidelitate față de textul original francez este uimitoare; în mare parte, cu certitudine, este cauzată de o crasă ignoranță, într-o măsură din superficialitate și batjocură și reflectez, ce dezastru se va descoperi, în traducerea tov.M.Carpov, cu textul francez în față.

În încheiere: pentru tov.M.Carpov cuvîntul francez: „extresme” (à la L'extrémité, à la fin) = „grand” (mare) www.arhivaexilului.ro

- Pentru respectul și salvarea purității limbii noastre străbune, cu certitudine, este necesar instituirea unui „COMITET” - în cadrul activității Academiei Republicii Socialiste România - de „CENZURA”, care se avizeze, în mod obligatoriu, asupra calității purității limbii române, absolut în toate publicațiile;

- Interzicerea tuturor publicațiilor, care nu sînt exprimate într-o limbă românească curată, literară cultă, elegantă, distinsă, esențial, omogenă și într-un stil minuțios;

- Centrala Editorială să fie obligată să nu publice nici o lucrare, fără avizul favorabil al acestui comitet;

- Curmarea imediată a abuzurilor lingvistice asupra limbii române, fie din ignoranță, fie din rea-credință;

- Anularea tuturor certificatelor de traducători, din orice limbă străină, traducătorii fiind obligați, prin examene riguroase, să producă dovezi că, în mod temeinic, cunosc limba română curată, literară cultă, aleasă, distinsă, elegantă, omogenă, (fără arhaisme, vulgarisme, argouri etc.) și toate regulile gramaticale;

- Respectarea scrierii etimologice, menținută în toate limbile indo-europene, care folosesc alfabetul latin, reintroducerea literelor: „â” din „a” și a lui „u” în locul lui „î” din „i” la Ind.prez(pers.3-a sing)verb.„ a fi: „ eu sunt, noi suntem, ei sunt) și interzicerea folosirii formei prescurtate „e” pentru: „este” „el este” și nu „el e”; Deci, Ind.prezent să se conjunge: „eu sunt, tu ești, el este, noi suntem, voi sunteți, ei sunt.” și nu: sînt, „ e sîntem, sînteți, sînt.”

- Interzicerea scrierii cu litere mici - minuscule - a numelor proprii (eminescu, caragiale, iorga, bogdan petriceicu hașdeu etc.) numele proprii, ajectivelor lor, începutul propozițiilor, frazelor, titlurile, trebuiesc, în mod obligatoriu, scrise cu majuscule, (litere mari, s-ar putea să se mai descopere vreunul să nu știe ce înseamnă majuscule), așa cum s-a utilizat și se utilizează și astăzi de toate popoarele, care folosesc alfabetul latin, de pe toate meridianele globului.

(Si o respectuoasă propunere: din „Comitetul de Cenzură să nu facă parte tov.acad.A.Graur și acad-S.Cioculescu, pe care nu i-au preocupat, timp de 35 ani, respectul și apărarea limbii noastre străbune, tezaurul sfînt național al întregului popor român.

caragiale [CCLIII]

opera

„săptămîna”

viața

ca un roman

florin-silviu ursulescu

caragiale [CCLVI]

aurel gherghel

ion lotreanu

sport

azi noapte

te-am visat

orașul

constantin sorescu

muzeul național

eugen barbu

ileana lucașu

al. oprea

marcel popescu

dan mușescu

cronica teatrală
ambii ratate

eugen teodoru

aurel gherghel

zig-zag fotbalistic

textier

de muzică ușoară

pretexte

arta preistorică

nicolae-paul mihail

dan claudiu tănăsescu

raluca bungărzan

gh. florea-stanciu

corneliu vadim tudor

nicolae gârceag

gh. i. leniță

victor ionescu

iancu dimitrescu

ion bănățeanu

cristina angelescu

virgil dan

cronica de librărie

horia c. deliu

femeile patriei

doru popovici

constanța iliescu

eveniment

discografic

haralambie jugul

cronica literară

sentimentul

timpului

eveniment

muzicologic!

caragiale (CCXLVIII)

opera

eugen barbu

doru popovici

gh. florea-stanciu

constantin sorescu

cronica radio

ce citesc ei?!

caragiale [CCLII]

constanța iliescu

pretexte

artă naivă

opera

eugen barbu

raluca bungărzan

era muncii

nicolae-paul mihail

cronica sentimentală

constantin piliuță

corneliu vadim tudor

andy constantinescu

dan botta

cristina angelescu

dan ciachir

ador în folclor

zig-zag fotbalistic

eveniment istoric

alexandru dobre

marcel popescu

ghorghe daragiu

brădă

ochii tăi frumoși

spre noi sinteze

www.arhivaexilului.ro

coriolan neamțu

dan claudiu tănăsescu

un umanist:

comentator sportiv

Nr. 545, vineri 15 mai 1981 — redactor șef EUGEN BARBU

cotidione

nicolae garcoag

viața

ca un roman

dan mutașcu 2

caragiale (CCLX)

opera

eugen barbu

graiul nostru

criștan neamțu

meridiane

florin-silviu ursulescu

ce căuți lu

in viața mea?

dan claudiu tănăsescu

o legătură

intreruptă... alegere fericită

octavian vintilă

ileana lucaciuc

expoziții

cronica sentimentală

cristina angelescu

mitologie

și istorie românească

constantin sorescu

film

cronica radio

duminicale

raluca bungărzan

eugen teodoru

discul

obiectiv

iancu dimitrescu

ion bănățeanu

pretexte

miracolul grec

nicolae-paul mihail

cronica de film

punga cu libelule

nic. ulieru,

un violonist...

doru popovici

CICERO TERENTIAE SUAE, TULLIOLAE SUAE, CICERONI SUO. S.
Thessalonique et Dyrrachium, 25 - 26 novembre 58 fen.

1. Et litteris multorum, et sermone omnium perfertur ad me, incredibilem tuam virtutem et fortitudinem esse, teque nec animi neque corporis defatigari. Me miserum ! te, ista virtute fide, probitate, humanitate, in tantas aerumnas propter me incidisse ! Tulliolamque nostram, ex quo patre tantas voluptates capiebat, ex eo tantos percipere luctus ! Nam quid ego de Cicerone dicam ? qui quum primum sapere coepit, acerbissimos dolores misériasque percepit. Quae si, tu ut scribis, fato facta putarem, ferrem paullo facilius; sed omnia sunt mea culpa commissa, qui ab iis me amari putabam, qui inuidebant: eos non sequebar, qui petebant.

2. Quod si nostris consiliis usi essemus, neque apud nos tantum valuisset sermo aut stultorum amicorum aut improrum, beatissimi viveremus. Nunc, quoniam sperare nos amici jubent, dabo operam, ne mea valetudo tuo labori desit. Res quanta sit, intelligo, quanto que fuerit facilius manere domi, quam redire. Sed tamen, si omnes tribunos pl. habemus; si Lentulum tam studio sum, quam videtur, si vero etiam Pompeium et Caesarem non est desperandum.

3. De familia, quomodo placuisse scribis amicis, faciemus. De loco, nunc quidem jam abiit pestilentia: sed quamdiu fuit, me non attigit. Plancius, homo officiosissimus, me cupit esse secum et adhuc retinet. Ego volebam loco magis deserto esse in Epiro, quo neque Hispo veniret, nec milites: sed adhuc Plancius me retinet. Sperat posse fieri, ut mecum in Italiam decedat, Quem ego diem si videro, et si in vestrum complexum venero, ac si et vos et me ipsum recuperaro, satis magnum fructum videbor percepisse et vestrae pietatis et meae.

- 11 -

Către FAMILIARI XIV. 1

TERENTIEI SALE, TULLIDIEI SALE, FIULUI SAU CICERO.

(Thessalonic, parte la Dyrrachium, 25 Noiembrie 58 f.e.n.)

1. Si din scrisorile multor corespondenți, și din informațiile care-mi sînt aduse de către toți care trec pe aici, aflu că virtutea și curajul tău sînt incredibile, că nu ești extenuată nici în forța ta morală și nici în cea fizică. Nefericitul de mine ! tu, cu atîta virtute, fidelitate, probitate, bunătate, să cazî, din cauza mea, în atît de mari dezastre ! Si pe Tulliola, fiica noastră, care primea de la tatăl ei numai dezmierdări, să capete de la el permanente momente de plîns ! Cît despre Cicero, ce să mai spun ? el, care abia a început să judece lucrurile, să facă cunoștință cu durerile și mizeriile cele mai acerbe. Dacă eu aș judeca lucrurile, așa cum îmi scrii tu „ opera destinului ”, aș suporta puțin mai ușor: dar toate sînt înfăptuite din culpa mea, deoarece credeam că sînt iubit de acei care mă invidiau și n-am urmat pe acei care mă solicitau.

2. Dar, dacă aș fi ascultat numai de judecata mea și dacă influența manifestată asupra mea fie a amicilor tîmpiți, fie a necinstiților n-ar fi fost atît de puternică, aș fi viețuit în cea mai fericită stare. În momentul de față, deoarece amicii noștri îmi recomandă să am speranță, voi fi foarte atent, ca starea sănătății mele să nu facă inutile eforturile tale. Eu înțeleg cît este de grea situația, pe cît a fost mai ușoară ca să rămîn acasă, pe atît este dificilă reîntoarcerea. Dar totuși, dacă avem de partea noastră pe toți tribunii poporului, dacă Lentulus îmi este atît de devotat, pe cît se pare, dacă, într-adevăr, îl avem chiar pe Pompeius și pe Caesar, situația nu este dezasperantă.

3. Referitor la sclavi, voi proceda așa cum îmi scrii tu că a fost plăcerea amicilor noștri. În momentul de față, epidemia a dispărut, deocamdată, de prin aceste locuri, într-adevăr: dar cît timp a durat, pe mine nu m-a atins. Plancius, omul cel mai serviabil posibil, dorește să fiu împreună cu el și pînă acum mă reține. Cît despre mine doream să-mi aleg un loc mai solitar în Epir, unde nu va sosi nici L.Piso, nici soldații săi, dar pînă acum (repet) Plancius mă reține. El speră că are posibilitatea să se fleteze, că va pleca împreună cu mine în Italia. Dacă eu voi vedea ziua aceea și dacă eu mă voi afla în brațele voastre și dacă voi fi redat vouă și mie însumi, voi avea impresia că am cules fructele iubirii fidele și ale voastre și ale mele.

4. Pisonis humanitas, virtus, amor in omnes nos tantus est, ut nihil supra possit. Utinam ea res ei voluptate sit ! gloriae quidem video fore. De Q.fratre nihil ego te accusavi: sed vos, quum praesertim tam pauci sitis, volui esse quam conjunctissimos.

5. Quibus me voluisti agere gratias, egi, et me a te certiore factum esse scripsi. Quod ad me, mea Terentia, scribis te vicum vendituram: quid obsecro te, (me miserum !) quid futurum est ? Et, si nos premet eadem fortuna, quid pueri misero fiet ? Non queo reliqua scribere (tanta vis lacrimarum est), neque te in eundem fletum adducam. Tantum scribo: si erunt in officio amici, pecunia non deerit; si non erunt, tu efficere tua pecunia non poteris. Per fortunas miseras nostras, vide, ne puerum perditum perdamus. Cui si aliquid erit, ne egeat, mediocri virtute opus est et mediocri fortuna, ut cetera consequatur.

6. Fac valeas et ad me tabellarios mittas, ut sciam, quid agatur et vos quid agatis. Mihi omnino jam brevis expectatio est. Tulliolae et Ciceroni salutem dic. Valet.

D. a. d. VI. Kalendos Decembres, Dyrrahachii -

7. Dyrrahachium veni, quod et libera civitas est, et in me officiosa, et proxima Italiae. Sed si offendet me loci celebritas, alio me conferam, a te scribam.

--

4. Bunătatea, virtutea, afecțiunea lui Piso față de noi toți este atât de mare, încât absolut nimic nu poate fi în plus ! O ! dacă acest lucru ar fi plăcerea lui ! într-adevăr, prevăd că va fi gloria sa. Referitor la fratele meu Quintus, eu nu ți-am reproșat absolut nimic, dar voi, care sînteți, mai ales, atât de puțini, pe atât am dorit să fiți cît mai uniți posibil.

5. Am adus mulțumiri persoanelor cărora ai dorit să le mulțumesc și le-am scris că am fost informat de către tine că și-au manifestat plăcerea să mă vadă. Fiindcă îmi scrii, scumpa mea Terentia, că intenționezi să vinzi casa ta (care aduce venit), ce /să-ți răspund/ te implor, nefericitul de mine ! ce se va întîmpla ? Si, dacă soarta ne va distruge chiar pe noi, ce se va întîmpla cu nefericitul nostru fiu ? Nu pot scrie despre altele, atât este de puternic potopul lacrimilor, și nu doresc să-ți provoc același lacrimi. Îți scriu doar atât: dacă amicii noștri vor fi binevoitori, sesterții nu vor lipsi; dacă nu vor fi, tu nu vei putea soluționa cu averea ta. În numele nefericitei noastre soarte, fii atentă, să nu determinăm ruina copilului nostru; căruia dacă-i rămîne ceva, ca să nu ajungă la mizerie, este necesar doar puțină virtute și o mediocră șansă, ca toate celelalte să fie recuperate.

6. Atenție că să fii sănătoasă și să-mi trimiți curierii, ca să știu, ce se întîmplă și ce faceți voi. Cît despre mine, în momentul de față, așteptarea mea este, în orice caz, de scurtă durată. Transmite Tulliolei și lui Cicero salutări. Fii sănătoasă. Cu șase zile înainte de Kalendele lui Decembrie, din Dyrrachium.

7. Am sosit la Dyrrachium, fiindcă este și un municipiu liber, și devotat mie, și cel mai apropiat de Italia. Dar, dacă frecventarea locului mă incomodează, mă voi duce în altă parte, eu fîți voi scrie.

.-.

(Roma, după 10 Decembrie 62 îen)

1. Quum ad me Decius, libertus tuus, venisset egissetque mecum, ut operam darem, ne tibi hoc tempore succederetur: quamquam illum homine frugi et tibi amicum existimabam, tamen, quod memoria tenebam, cujusmodi ad me litteras antea misisses, non satis credidi homini prudenti, tam valde esse mutatam voluntatem tuam. Sed posteaquam et Cornelia tua Terentiam convenit, et ego cum Quintus. Corneli^{us} locutus sum: adhibui diligentiam, quotiescunque senatus fuit, ut adessem, plurimumque in eo negotii habui, ut Q. Fufium, tribunum pl., et ceteros, ad quos tu scripseras, cogerem mihi potius credere, quam tuis litteris. Omnino res tota in mensem Januarium rejecta erat, sed facile obtinebatur.

2. Ego tua gratulatione commotus, quod ad me pridem scripseras velle te bene evenire, quod de Crasso domum emissem: emi eam ipsam domum HS XXXV., aliquanto post tuam gratulationem. Itaque nunc me scito tantum habere aeris alieni, ut cupiam conjurare, si quisquam recipiat: sed partim odio inducti me excludunt et aperte vindicem conjurationis oderunt, partim non credunt et a me insidias metuunt, nec putant ei nummos deesse posse, qui ex obsidione foeneratores exemerit. Omnino semissibus magna copia est. Ego autem meis rebus gestis hoc sum assecutus, ut bonum nomen existimer.

3. Domum tuam atque aedificationem omnem perspexi et vehementer probavi. Antonium, etsi ejus in me officia omnes desiderant, tamen in senatu gravissime ac diligentissime defendi, senatumque vehementer oratione mea atque auctoritate commovi. Tu ad me velim litteras crebrius mittas.

--

(Roma după 10 Decembrie 62 î.e.n.)

1. Când Decius, secretarul tău, a venit să mă vadă și să-mi solicite ca să depun eforturi pentru ca, în acest timp, să nu ți se indice un succesor, cu toate că eu îl consider ca pe un om cinstit și ca pe un amic al tău, totuși, fiindcă memoria nu mă înșală, ce fel de scrisoare îmi trimiseseseși mai înainte, nu m-am încrezut îndeajuns în omul prudent, care a afirmat că dorința ta a fost atît de categoric schimbată. Dar, după ce Cornelia, soția ta, i-a făcut o vizită Terentiei, și eu am discutat cu Q.Cornelius: am depus diligență, ca să nu lipsesc, ori de cîte ori senatul a avut ședințe și am avut destule de înfruntat în această chestiune, ca să conving pe Q.Fufius, tribunul plebei, și pe ceilalți, cărora le scriseseși tu, să se încreadă mai bine în cuvîntul meu, decît în scrisorile tale. Intreaga chestiune a fost în totul amînată pentru luna Ianuarie, dar succesul se va obține ușor.

2. Cît despre mine, impresionat de scrisoarea ta, fiindcă îmi exprimaseși dorința mai demult ca totul să iasă cu bine, dacă aș cumpăra casa lui Crassus, ei bine, pe aceasta am cumpărat-o cu 3.500.000 sesterți, la puțin timp după felicitarea ta. Si astfel să știi că în momentul de față am atîtea datorii, încît doresc să fac parte dintr-o conjurație, dacă cineva mă va primi: dar, parte dintr-ei mă exclud, determinați de ură și urăsc în mod fățîș pe acel care a pedepsit conjurația, parte nu au încredere și se tem de-o cursă din partea mea, că nu consideră că ar fi posibil că-i lipsește bani aceluia care a eliberat cămătarii din închinsoare. În general, există mari posibilități de împrumut cu șase la sută. În ceea ce mă privește însă, prin tot ceea ce am înlăptuit am realizat acest lucru anume, ca bunul meu nume să fie respectat.

3. Am examinat casa ta și întreaga construcție cu multă atenție și am fost cu totul de acord. Pe Antonius, deși toată lumea regretă lipsa lui de atenție față de mine, l-am apărut totuși în senat cu multă înflăcărare și cu cel mai mare zel și am impresionat profund senatul prin discursul și autoritatea intervenției mele. Doresc ca tu să-mi trimiți scrisori mai des.

--

- " AD FAMILIARES " - CARTEA V.SCRISOAREA 7 -

AD POMPEIUM

(Romae m.Apr.a 62)

1. S.T.E.Q.V.B.E. Ex litteris tuis, quas publice misisti, cepi una cum omnibus incredibilem voluptatem: tantam enim spem otii ostendisti, quantam ego semper omnibus, te uno fretus, pollicebar. Sed hoc scito, tuos veteres hostes, novos amicos, vehementer litteris percussos atque ex magna spe deturbatos jacere.

2. Ad me autem litteras quas misisti, quamquam exiguum significationem tuae erga me voluntatis habebant, tamen mihi scito jucundas fuisse. Nulla enim re tam laetari soleo, quam meorum officiorum conscientia; quibus si quando non mutue respondetur, apud me plus officii residere facillime patior. Illud non dubito, quin, si te mea summa erga te studia parum mihi adjunxerint, respublica nos inter nos conciliatura conjuncturaque sit.

3. Ac, ne ignores, quid ego in tuis litteris desiderarim, scribam aperte, sicut et mea natura et nostra amicitia postulat. Res eas gessi, quarum aliquam in tuis litteris et nostrae necessitudinis et reipublicae causa gratulationem expectavi: quam ego abs te praetermissam esse arbitror, quod vererere, ne cujus animum offenderes. Sed scito ea, quae nos pro salute patriae gessimus, orbis terrae iudicio ac testimonio comprobari; quae, cum veneris, tanto consilio tantaque animi magnitudine a me gesta esse cognosces ut tibi multo majori, quam Africanus fuit, me, non multo minorem, quam Laelium, facile et in respublica et in amicitia adjunctum esse patiare.

- . -

- „ Către FAMILIARI ” CARTEA V.SCRISOAREA 7.

Către POMPEIUS
(Roma , Aprilie 62 f.e.n.)

1.Dacă tu, împreună cu armata ta, ești sănătos, eu sînt mulțumit. Scrisoarea ta, pe care ai trimis-o în mod oficial, mi-a provocat, mie împreună cu toți ceilalți, o plăcere incredibilă, căci tu ai deșteptat(o)atîta speranță de pace, cîtă preziceam eu permanent tuturor, bazîndu-mă numai pe tine. Dar să știi aceasta, anume că, vechii tăi adversari, actualii tăi amici, zac la pămînt, profund impresionați de scrisoarea ta și distruși în marea lor speranță.

2. Scrisoarea însă, pe care mi-ai trimis-o mie personal, cu toate că ea conține o modestă mărturie a sentimentelor tale de simpatie față de mine, totuși să știi că mi-a făcut plăcere. De altfel sînt deprins, ca nici un fapt nu-mi produce atît de mare plăcere, decît conștiința serviciilor mele pe care le-am adus, cărora dacă, cîteodată, nu li se răspunde cu reciprocitate, admit foarte ușor ca eu să fiu acela la care prisosesc bunele oficii. Mai mult, nu mă îndoiesc de un lucru, anume că, dacă profundele mele afecțiuni față de tine m-au legat mai puțin de tine, interesele publice ne vor apropia și ne vor uni.

3. Dar, ca să nu minimalizezi ceea ce aș fi așteptat eu din scrisoarea ta,îți scriu în mod deschis, după cum impune și firea mea și amicitia noastră. Am îndeplinit mărețele fapte, pentru care eu am așteptat o felicitare oarecare în scrisoarea ta, luînd în considerare atît legăturile noastre amicale, cît și interesele Statului, felicitare pe care, consider eu, ai trecut-o sub tăcere, fiindcă ți-a fost teamă, ca nu cumva să ofensezi pe careva. Dar să reții aceasta, faptele pe care le-am realizat eu pentru salvarea patriei sînt aprobate de judecata și mărturia întregului glob terestru, fapte care, atunci cînd vei sosi, vei cunoaște că au fost îndeplinite de către mine cu atîta înțelepciune și cu atîta grandoare sufletească, încît tu, care ești cu mult mai mare decît a fost Africanus, eu, care nu sînt cu mult mai mic decît Laelius, să permiți cu facilitate să fiu alături și în viața politică și în legături amicale.

--

Notele explicative ...

76

AD CAIUS ANTONIUM
(Roma, Ianuario 61 f.e.n.)

1. Etsi statueram nullas ad te litteras mittere nisi commendatidias; non quo eas intelligerem satis apud te valere, sed ne iis, qui me rogarent, aliquid de nostra conjunctione imminutum esse ostenderem; tamen, quum T.Pomponius, homo omnium meorum in te studiorum et officiorum maxime conscius, tui cupidus, nostri amantissimus, ad te proficisceretur, aliquid mihi scribendum putavi; praesertim quum aliter ipsi Pomponio satisfacere non possem.

2. Ego, si abs te summa officia desiderem, mirum nemini videri debet. Omnia enim a me in te profecta sunt, quae ad tuum commodum, quae ad honorem, quae ad diligentem pertinerent. Pro iis rebus nullam mihi abs te relatam esse gratiam, tu es optimus testis: contra etiam esse aliquid abs te profectum ex multis audiui. Nam comperisse me, non audeo dicere ne forte id ipsum verbum ponam, quod abs te aiunt falso in me solere conferri. Sed ea, quae ad me delata sunt, mala te ex Pomponio, cui non minus, molesta fuerunt, quam ex meis litteris cognoscere. Meus in te animus, quam singulari officio fuerit, et senatus et populus romanus testis est: tu quam gratus erga me fueris ipse existimare potes: quantum mihi debeas, ceteri existimant.

3. Ego quae tua causa antea feci, voluntate sum adductus posteaque constantia. Sed reliqua, mihi crede, multo majus meum studium majoremque gravitatem et laborem desiderat. Quae ego si non profundere ac perdere videbor, omnibus meis viribus sustinebo: sin autem ingrata esse sentiam, non committam, ut tibi ipse insani-
re videar. Ea, quae sint et ejusmodi, poteris ex Pomponio cognoscere. Atque ipsum tibi Pomponium commendo, ut, quamquam ipsius causa confido te facturum esse omnia; tamen abs te hoc petam, ut, si quid in te residet amoris erga me, id omne in Pomponii negotio ostendas. Hoc mihi nihil gratius facere potes.

--

Către CAIUS ANTONIUS
(Roma, Ianuarie 61 f.e.n.)

1. Cu toate că decisesem să nu-ți mai terimit nici o singură scrisoare cu excepția celor de recomandare, nu pentru faptul că aș considera că acestea au destulă influență asupra spiritului tău, ci pentru a arăta acelora, care mă solicită, că legăturile noastre amicale nu sînt diminuate cu ceva, totuși, cînd Titus Pomponius, omul cel mai confident al tuturor îndatoririlor morale și preocupărilor mele față de tine, admiratorul tău, intimul meu amic, a plecat spre tine, am considerat că trebuie să-ți scriu ceva, mai ales că altfel n-aș putea da satisfacție lui Pomponius însuși.

2. Cît despre mine, dacă aș dori cele mai mari servicii din partea ta, nimeni nu trebuie să pară surprins. Căci toate, care aveau contingente cu interesele tale, cu sarcina ta publică, cu demnitatea ta, au fost îndeplinite de mine pentru tine. Pentru toate aceste îndepliniri nu mi s-a răspuns cu reciprocitate, cu nici o atenție din partea ta: chiar tu ești martorul cel mai indicat; ba chiar am auzit de la mulți că ai făcut ceva în sens contrar. Căci eu n-am curajul să pronunț „ am fost informat ”, ca să nu folosesc însuși acest pretențios cuvînt, care, se spune, că tu ești deprins să mi-l atribui în mod ipocrit. Dar acestea, care îmi sînt relatate, prefer ca tu să le cunoști de la Pomponius, decît din scrisoarea mea, căruia nu i-au fost mai puțin penibile. Sentimentele mele față de tine, devotamentul excepțional m-a însuflețit și senatul și poporul Roman depun mărturie: în ce măsură ai fost tu recunoscător față de mine, însuși tu poți aprecia: cît îmi datorezi să judece alții.

3. Eu, ceea ce am îndeplinit mai înainte pentru cauza ta, am fost călăuzit dintr-un imbold sufletesc, iar ulterior ca să nu mă dezic eu însumi. Dar cele care au rămas de rezolvat, crede-mă, impun mult mai mult zel și profundă cugetare și muncă. Si care, dacă eu voi constata că mă aflu de a nu mă expune și nu am vreo pierdere, voi susține în continuare cu toate puterile mele; dar dacă însă voi simți că mi se răspunde cu ingratitudine, nu voi risca ca să apar ca nebun în fața ta. Acestea, cîte există și de ce maniere sînt, (le)vei putea să le cunoști de la Pomponius. Dar îți recomand pe Pomponius în persoană, astfel încît, cu toate că am deplină încredere că toate vor fi rezolvate de tine, totuși voi dor acest lucru din partea ta, ca, dacă mai subzistă ceva din afecțiunea ta față de mine, să arăți acest lucru în afacerea lui Pomponius. Nimic absolut nu poți face mai plăcut pentru mine.

OVIDIANUM

SOCIETAS OVIDIANIS STUDIIS INTER OMNES GENTES FOVENDIS

CATHEDRA PHILOLOGIAE CLASSICAE UNIVERSITATIS BUCURESTIENSIS

Strada Edgar Quinet, 7 — Bucurestiis — ROMANIA

STIMATE DOMNULE VIRGIL IERUNCA,

La data de 11 Noiembrie 1981, v-am trimis prin poştă, pe când mă aflam în R.F.G. un exemplar, două volume, al traducerii „**EPISTOLAE AD ATTICUM**”, capodopera literaturii universale, a celebrului orator şi jurist al antichităţii romane şi, alături de Demosthenes, al omenirii.

Am considerat util şi am anexat, într-un succint memoriu, aspecte din „Studiul limbii române” şi „Tragedia unei Cărţi”, prin care am solicitat ajutorul dvs. pentru înlăturarea deficienţelor şi salvarea limbii străbune.

În cuprins s-a strecurat o regretabilă eroare, de dactilografiere (maşina electrică de scris nu posedă literele: â,ă,î,ţ,ş), pe care am trecut-o cu vederea: „**nunc fac, ut sciam**” (**maintenant fais-moi savoir**) = fă-mă să ştiu.

Cartea este epuizată şi cum Ministerul Educaţiei şi Învăţământului n-a achiziţionat nici un singur exemplar, deşi traducerea este destinată elevilor, studenţilor şi profesorilor, de toate gradele, procedez la revizuirea textului versiunii româneşti şi, în paralel, etalez textul original latin, în bilingvă, într-o traducere juxtă cursivă, desigur pentru ediţia II-a.

După cum v-am relatat, prof.dr.doc.N.Barbu, preşedintele soc.internaţional „Ovidianum”, autorul studiului introductiv şi „patronul” apariţiei traducerii, m-a abandonat şi a trecut în tabăra adversarilor cărţii; dacă cele circa 1.000 ex.difuzate gratuit, pentru propagandă, ar fi fost repartizate membrilor societăţii „Ovidianum”, care numără circa 2.000, eram posesorul a cel puţin 15.000 \$.(câteva exemplare le-am vândut cu 15 \$ - cunoscând că lucrarea „Acta Conventus” un singur vedum a avut preţul de 10 \$, fixat de reprezentantul societăţii de la New-York; suma în dolari n-a adus-o în ţară, deşi cartea fusese tipărită la tipografia M.E.I.şi pe contul ministerului)

Abia acum, după epuizarea cărţii, prof.N.Barbu şi-a recunoscut catastrofala eroare şi a luat legătura, pe cale de corespondenţă, cu reprezentanţii societăţii din exterior: Italia,RFG,Franţa,Spania,Belgia,Olanda,Anglia,SUA,Canada,Argentina,Brazilia etc. şi mi-a asigurat difuzarea a circa 2.000 ex.,bineînţeles din ediţia II-a.

În acest scop am deschis un cont curent la Kreissparkasse Wendingen am Nekar Nr.48961211, Bankleizahl: 61250036, unde vor fi

- // -

depuse sumele realizate din vânzarea exemplarelor. Fără îndoială, voi aduce o parte din valută și în țară, dar, cea mai mare parte va fi reținută în exterior, de care voi dispune după cum voi crede de cuviință.

Menționez de pe acum că intenționez să public prin Editura ION DUMITRU din München, cu care am luat deja legătura telefonică, și totodată să contribui și eu la eforturile pe care le înfrunțați, din punct de vedere material, pentru scopul nobil și sfânt, de a menține flacăra nestinsă a patriotismului românesc.

Pentru salvarea limbii românești străbune, de la pericolul slavonizării ei, am curajul să devin martir.

Vă rog să puneți întrebarea, prin mijloacele ce vă stau la dispoziție și prin care întreaga națiune le ascultă, dacă slavonizarea limbii străbune este cuprinsă (și ordonată deci) în programul P.C.R. sau sunt niște profanatori odioși, vânzători de țară și neam, prin vinele cărora n-a curs niciodată sânge de român.

Puteți da exemple cu cartea, cu extrasele din INFAMII LITERARE, cuprinse în „prezentarea” de la pag.3 - 16 (monstruoziități lingvistice) și din întreg materialul pe care vi l-am trimis.

Vă mulțumesc din suflet

Prof. Lucian Blaga

I.

- EXTRASE DIN STUDIUL CRITIC „INFAMII LITERARE -
(NICOLAE IASCU: „CUM TRĂIAU ROMANII” - ED. ȘTIINȚIFICĂ - ed. 1965
=====

Nu am avut posibilitatea până acum să efectuez analiza vreunei traduceri din limba latină a tov. prof. univ. dr. doc. NICOLAE IASCU, din Cluj-Napoca, necunoscând activitatea sa. Singura lucrare ce posed este „Cum trăiau Romanii”, în cuprinsul căreia am descoperit un citat latin, pe care l-a tradus:

„ Urbani, servate uxores, moechum calvum adducimus ” -

(„Orășeni, păziți-vă nevestele din casă, căci noi aducem acum un berbant chel)” (Op. Cit. pag. 436, r. 20 de sus)

Traducerea este evident necorespunzătoare: erori grave, adăugiri nepermise și inutile, exprimare vulgară, slavonizată.

Iată:

Cuvântul latin: „ Urbs - is ” = État, République, Métropole, Rome. Este un adevăr arhicunoscut că pentru Romani „URBS” însemna Statul, Metropola, Republica, Roma, Patria. Iată și exemple edificatoare:

- Urbanus - i = les citoyens de Rome;
- Urbanitas - tis = Séjour à Rome, vie de Rome;
- Praetor urbanus = le préteur de Rome;
- Urbani fasces = la préfecture de Rome;
- Urbanus exercitus = Armée levée dans Rome.

Gravitatea erorii de traducere constă și în faptul că onorurile tuturoe triumfurilor se ofereau la Roma, și cele acordate lui Caesar tot la Roma au fost decernate; soldații săi strigau butadele în timp ce se aflau la Roma și deci traducătorul era obligat să știe că este vorba de cetățenii Romei.

Dar, crasa ignoranță pare incredibilă pentru un profesor universitar de limba latină:

- oppidum - i = Ville (en gén);
- oppidanus - a - um = D'une ville (qui n'est pas Rome). Habitants, citoyens (de toute autre ville que Rome.)

Nu numai (în) Dic. Latin-Français L. Quicherat precizează sensul cuvântului: „Urbanus ” și al cuvântului: „ Oppidanus ”. ci și dic. Latin-Român (I. Nădejde): - oppidanus - a - um = din oraș (nu din Roma), cetățeni (ai altor orașe afară de Roma).

Deci: „ Orășeni ” este prima gravă eroare de traducere;

- Cetățeni ai Romei ! este traducerea corectă a textului latin. Prof.dr.doc.N.Lascu folosește un cuvânt de origine maghiară „orășeni” (de la oraș = város - magh.); putea să se exprime: Cetățeni, Citadini.

„servate” =(servo - ara): conserver, sauver, garder, faire le guet, veiller, surveiller, faire attention (conserva, apăra, salva, păzi, feri, supraveghea);

Prof.N.Lascu a ales dintr-un număr mare de cuvinte neaoșe românești, unul de origine slavă: „păziți-vă” : slav - paziti;

„uxores” (uxor) :épouse,femme mariée, femme; (soție, consoartă, femeie măritată și nevastă);

Prof.N.Lascu a ales un cuvânt de origine slavă:„nevestele” (sârbă = nevěsta (mireasă) - bg.nevesta); în mod normal era preferabil, pentru un prof.univ.de l.latină, să folosească cuvântul neaoș românesc: „soțiile” (de la: „socius” soț + ie);

„moechum” = homme adultère, homme débauché: dezmățat, desfrânat, destrăbălat, stricat, afemeiat)

Prof.N.Lascu nu a ales nici un cuvânt din cele cinci sinonime, ci l-a tradus cu un arhaism: „ berbant ” = (înv.și fam.) om ușuratic,, neserios, afemeiat - Ngr.birbantis;

„adducimus” (adduco - ere)= amener, conduire, guider, mener accompagner pour une raison de sûreté (a aduce, a conduce, a călăuzi,, a însoți ca măsură de securitate).

Prof.N.Lascu a ales un cuvânt al cărui sens nu este adecvat „ noi aducem ”, Caesar nu putea fi „adus” de soldații săi, care compuneau garda imperator-ului și care-l escortau;

Prof.N.Lascu se face culpabil de falsificări detestabile ale textului latin:

In textul original latin nu există substantivul: „domus - i” și totuși prof.univ.N.Lascu traduce : „ din casă ”, referindu-se la nevestele din casă, parcă ar mai fi existat și alte pe^afară: în timpul lui Caesar soțiile coabitau cu soții lor, ca și astăzi, în aceeași casă, în nici un caz afară, prin staule; deci: adăugare grotescă;

Iată altă falsificare a textului latin comisă de prof.univ. N.Lascu: In textul latin nu există conj.„quod, quoniam etc. ” și totuși a falsificat textul latin, prin adăugirea conj. „căci”;

Iată încă o altă falsificare a textului latin, în fraza căruia nu există adv.: „ Jam. Nunc ” și prof. N.Lascu a adăugat adv. „ acum ”. Si această falsificare, probabil, impusă de vreo lege lingvistică: Ing.prez.al unui verb nu poate fi folosit singur, fără adv. „ Nunc ”. Să nu fi știut Cicero, fondatorul limbii latine clasice,

această lege lingvistică, descoperită, după scurgerea a peste 2.050 ani, de un stră-stră ...strănepot, „savantul” român, prof.univ.dr.doc. Nicolae Iascu ? Tot ce-i posibil !

Iată care este traducerea corectă, exactă, fidelă textului latin, citat de prof.N.Lascu, după analiza științifică, expusă supra:

„Cetățeni ai Romei ! însoțim un afemeiat chel, supravegheați-vă soțiile ! ”

După cum se observă, în citatul expus de prof.N.Lascu, acesta a comis un număr de 8 erori grave, deși textul latin numără doar 6 cuvinte !

Pentru un prof.univ., cu pretenții de savant, și încă de renume mondial, nu-i este permis nici măcar o singură eroare. Prof.N. Lascu a „descoperit” într-o vastă traducere de 715 pag. numai 115 erori (nu de traducere) și acele pretinse erori, s-a demonstrat, fără posibilitate de replică, că au fost inventate, în mod oribil, rușinos, dovedindu-se astfel reaua-credință a nedemnului prof.N.Lascu

Intr-o frază de numai 6 cuvinte, existența doar a unei singure eroti, devine o catastrofă.

II.

Si acum vom etala veritabilele „ perle lingvistice ” din „limba literară cultă” a tov.prof.univ.dr.doc.NICOLAE LASCU, din Cluj-Napoca, spicuite din lucrarea: „ CUM TRAIAM ROMANII ” :

Ne vom limita, deocamdată, numai la studierea etimologică a lexicului utilizat de prof.N.Lascu, peste tot și frecvent, pentru a dovedi că a urmărit, dealtfel ca toți traducătorii, în special cei de limba latină - deliberat și consecvent - scopul evident: slavonizarea limbii noastre străbune:

- Măgarul a fost tovarășul de totdeauna al micilor proprietari de pământ și, în general, al oamenilor săraci.(Op.Cit.p.33)
- Din contopirea patricienilor și a plebeilor bogați se formează nobilimea sau tagma senatorială;
- Publicanii se îndeletniceau cu operații cămătărești nu numai în provincii, ci și la Roma;
- Cezar - în loc de Caesar („Cesar” este și nume de câine);
- Pompei - în loc de Pompeius (Pompei este numele unui municipium sau oppidum);
- Chip
- Samavolnic
- Kep
- Samovol'nyi
- Magh.
- Rus

- Inăbușit (in + năbușit)	- Nabușiti	- slav
(corect innăbușit) prof. N.L. nu știe l. română;		
- August (în loc de Augustus) este vorba de imperator nu de luna	august;	
- Puzderie	- Pozderi.e	- Slav
- Povară	- Podûvora	- "
- Zdrobire	- Sûdrobiti	- "
- Taină	- Taina	- "
- Opreliște	- Opreti	- "
- Pricinuiesc	- Pričina	- " (Bg.)
- Veacuri	- Vekû	- "
- Sfârșitul	- Sûvûrșiti	- "
- Prăbușit	- Probușiti	- "
- De pildă	- Pélđa	- Mag.
- Impotriva	- Protivû - protiva	- Sb. - Bg.
- Sprijinindu-se	- Sûpre ⁿ zenû	- Slav
- Oglindește	- Ogle ⁿ dati	- "
- Prăbușirea	- Probușiti	- "
- Străduindu-se	- Stradani.e	- "
- Izbutit	- Izbyti	- "
- Î-au găsit	- Gasiti	- "
- Se bucură	- Bukuron	- Alb.
- De ogoare	- Ugar	- Slav (Bg.)
- De odihnă	- Otdâchna	- " (Bg.)
- Vremuri	- Vrême ⁿ	- "
- De obicei	- Obycai	- "
- Plătite	- Platiti	- "
- Celor săraci	- Sirak	- " (Bg.)
- Hotărîtor	- Határ	- Mag.
- Inglodat	- Galád	- "
- Sporindu-se	- Sporiti - Sporja	- Sb. - (Bg.)
- Paragină	- Parrağ	- Mag.
- Izbîndă	- Izbo ⁿ do ⁿ	- Slav
- Primejdia	- Premêzdi.e	- " (Bg.)
- Băstinași	- Baștina	- " (Bg.)
- Nevoiți	- Nevolja	- "
- Erau siliți	- Siliti	- "
- Mila	- Milo	- " (Bg.)
- Pagube	- Paguba	- "
- Jefuirea	- Žak	- Pol.
- Invinovați (in + vinovați)	- Vinovatû	- Slav

- // -

- Zgîrcenie	- Sûgrûciti	- Slav
- Păstra	- Pastrja	- " (Bg.)
- Belşug	- Böség	- Mag.
- Obosită	- Obositi, oboseja	- Slav (Sb.Bg.)
- Pîrloagă	- Prelog	- " (Bg.)
- Imblăciilor, imblăciul	- Mlatiti	- "

--

Exemplele sunt incommensurabile, iar expunerea lor produce indignare, oroare, revoltă; nici hârtia nu mai suportă.

Păcat de hârtie !

Dintr-un asemenea vocabular bizar, abject, periculos naţiunii întregi, s-au inspirat milioanele de tineri studioşi, după 23 August 1944. Excepţionala gravitate constă în faptul că Partidul nici n-a impus batjocura limbii noastre străbune, prin slavonizarea ei.

Dar, tov.prof.N.Lascu nu face excepţie: vom expune, în continuare, asemenea cuvinte şi expresii vulgare, străine de lexicul latin al limbii noastre, care dovedesc, fără ripostă, că scopul urmărit de unii profesori, pe care îi consider criminali, este: slavonizarea limbii străbune, tezaurul nostru naţional, pârgăia de rea-zim a existenţei poporului român, în frontierele de azi şi mult în afara lor.

Iată alte spicuiuri din traducerea din limba latină a operei lui: TITUS LIVIUS - DE LA FUNDAREA ROMEI - aărută în Ed.Stiinţifică ed.1963 (resp.carte Elena Curtov), autori: tov.prof.univ.TOMA VASILESCU, FLORICA DEMETRESCU, PAUL H.GALASEANU :

- îi va găsi nevolnic;
- senatul socoteşte mai degrabă
- după ce au chibuizit, au poruncit
- socotind că ar fi o samavolnicie (Op.Cit.pag.79)
- a cerut să-i îngăduie
- eu, sînt de baştină
- tata mi-a lăsat ca moştenire şi o săracă cocioabă
- tata mi-a hărăzit ca nevastă
- mi-a adus cu dînsa neprihănirea ei şi zămislirea de prunci
- numeroşi .. (Op.Cit.pag.81)
- să-l înşele pe vrăjmaş decît să-l birue mai mult de şiretlicul decît vitejia, asupra unui duşman.(O.cit.97)

- // -

Iată și originea cuvintelor folosite de traducătorii menționați, profesori de limba latină, posesori de certificate de traducători din limba latină:

- Găsi	- Gasiti	- Slav
- Nevolnic	- Nevolinū	- "
- Socotește	- Szokotálni	- Mag.
- Degrabă	- Grabia(se)	- Slav.(Bg.)
- Chibzuit	- Képezni	- Mag.
- Poruncit	- Poronēiti	- Slav.
- Samavolnicie	- Samovol'nyi	- Rus.
- Ingăduie	- Engedni	- Mag.
- Baștină	- Baștina	- Slav.(Bg.)
- Moștenire	- Mostí	- "
- Sărmană	- Siron(ah)	- " (Bg.)
- Vîrstă	- Vrūsta	- "
- Hărăzit	- Harizati	- "
- Nevastă	- Nevēsta	- "
- Cu dînsa	- Prov.limba cazaniilor	
- Neprihănirea	- Pryhana	- Ucr.
- Zămislirea	- Zamysliti	- Slav.
- Vrajmaș	- Vraza	- "
- Biruie.	- Birni	- Mag.
- Siretlicul	- Sirretlik	- Turc
- Vitejia	- Vitjazi	- Rus.
- Dușman	- Dusman	- Turc.
- Isca	- Iskam	- Slav.(Bg.)
- Primejdie	- Premêzdi.e	- " (")
- Nădejde	- Nadezda	- "
- Dojeni	- Dože ⁿ o ⁿ	- "
- Făgădui	- Fogadni	- Mag.
- Nemaipomenit	- Pomeno ⁿ ti	- Slav.
- Tainic	- Tajna	- "
- Norod - noroade	- Narodû	- "
- Iscodi	- Ischoditi	- "
- Izbucni	- Izbukna	- " (Bg.)
- Indîrji	- Drûzû	- "
- Sovăielnici	-	
- Lovi	- Loviti	- "
- Boală	- Boli	- "
- Izbuti	- Izbyti	- "

- Izbîndă (Salutul lui	- Izbo ⁿ do ⁿ (Cuza)	- Slav.
- Potrivit	- Potrivû - potrive	- " (Sb.Bg.)
- Sluji	- Služitî	- "
- Straşnic (panaceu ling-	- Straşînû vistic)	- "
- Potrivnici	- Potrivînikû	- "
- Grija	- Griža	- " (Bg.)
- Ocări	- Okarati. Okatjam	- " (Sb.Bg.)
- Vreme	- Vrême ⁿ	- "
- Hărţui (cu ocări)	- Harc	- Mag.
- Chip	- Kép	- "
- Părăsi	- Parasiti	- Slav.
- Sprijinul	- Sûpre ⁿ ženû	- "
- Vrednic	- Vrêdinû	- "
- Greşală, negreşit	- Grêşiti	- "
- Năzuia	- Nazyvati	- "
- Năsăbuire (corect nesăb.)	- Szabadni	- Mag.
- Năpusti	- Napustiti	- Slav.
- Bănuială	- Banni	- Mag.
- Silniciilor	- Silînikû	- Slav.
- Cheltuială	- Kôlteni	- Mag.
- Zarvă	- Zarva	- Ucr.
- Istoviţi	- Istovû	- Slav.
- Prilej	- Prilež	- " (Bg.)
- Pricină	- Pričina	- " (Bg.)
- Neobişnuit	- Obyčînû	- "
- Povăţui	- Powodca	- Pol.
- Risipit	- Rasypati	- Slav.
- Vina	- Vina	- "
- Pus pe goană	- Goniti	- "
- Isprăvile	- Isprava, izprava	- " (Sb.Bg.)
- Pornind	- Porino ⁿ ti	- "
- Tainică groază	- Tainû groza	- "
- Poveri în prăpastie	- Podûvora - propasti	- "
- Slăiau de vlagă	- Sûliati + vlagă	- "
- Buhoi	- Poveni	- "
- Vrajmaş, vrajbă	- Vražîda	- "

--

Expunerea nu poate continua, căci aceasta ar însemna să le repet la infinit: limba traducătorilor rămâne stric^t neschimbată, într-o limbă slavonizată. Iată cum arată o frază oarecare:

" Vitele de povară, lovite, se năpusteau speriate asupra puhoiului de oameni ... n-a zăbovit ..

In această lucrare de 440 pag. - de la început până la fine - vocabularul traducătorilor rămâne același, fără nici o variație, chiar dacă textul latin suferă modificări stilistice. Iată și exemple:

- Cuvintele latine: „adversarius, hostis, inimicus” înseamnă: L'adversaire redoutable, ennemi (de guerre), rival, hostile; în românește, adversar redutabil, de temut; inamic (de război), rival, ostil. Iar celebrul istoric latin le folosește variat, după intensitatea ostilităților militare:

Autorii traducerii utilizează, peste tot, doar două cuvinte (barbarisme): „dușmanul”(turc) și „vrăjmașul”(slav), pe care le schimbă, după bunul plac.

Incredibil, de domeniul fantasticului, cuvântul latin: „Populus” dispare în traducerea profesorilor de limba latină, care au „românizat” un barbarism slav: „norod”, norodul, norodului, noroadele, noroadelor etc.; deoarece pe timpul marelui istoric - acum vreo 2.000 ani - slavonismele nu invadaseră lexicul latin.

Pe atunci existau popoarele slave ?

Cărturarilor - iubitori de Neam și Tară - care ne-au lăsat drept hereditate o limbă literară cultă și înnobilită de-a lungul atâtor secole, l-au repudiat: cu repulsie, cu oroare încă de pe timpul lui Petru Maior și lugubra lui amintire a mai figurat în Dic.Limbii Române ed.1958, doar ca: „învechit și arhaic” până în anul 1963, când trădătorii de Neam și Tară au încercat să-l reînvieze.

Dar, să cităm chiar primele fraze ale traducerii operei lui Titus Livius:

„ I. Se spunea că /Aepulo/ a înarmat norodul, care se bucurase de pace în vreamea tatălui său și, datorită acestui fapt, a ajuns foarte prețuit de tineretul, dornic de prădăciuni.

Cînd consulul ținea sfat în vederea războiului, unii erau de părere să pornească numai decît, înainte ca vrăjmașii... A biruit părerea de a se porni fără zăbavă la luptă ...”(Op.Cit.prima pagină)

Cum de-a fost posibil să se tipărească o lucrare atât de monstruoasă ? A fost totuși posibil ! În anii 1963 și 1965, în Ed. Stiințifică apar aceste traduceri ale potentatilor, cu aere de savanți, folosindu-se de ignoranța și indiferența editorilor, precum și a „referenților științifici” și crima literară a fost comisă.

Acești profesori criminali, care pentru blidul de linte și-au vândut, nu numai conștiința lor profesională, dar până și Patria, prin înveninarea tineretului națiunii, n-au acordat respectul sfânt cuvenit limbii noastre străbune, din contră au

la puritatea limbii române și în loc să contribuie la înăvuițirea și înfrumusețarea ei, au stâlcit-o, au schimonosit-o, au batjocorit-o, au alterat-o și au urât-o, până la nerecunoaștere.

Exemplele sunt eloquente și rămân ca pete rușinoase posterității.

Așa cum am anunțat, n-am fost preocupați de corectitudinea traducerii, care, de altfel nu poate fi dificilă, referindu-se doar la date și operațiile militare.

Trecem la alt caz de o gravitate excepțională:

„ CICERO - OPERE ALESE ” - ED.UNIVERS ed.1973.

Autorii: tov.prof. GHEORGHE GUTU, DANIEL GANEA, ARISTOTEL PARCALABESCU și MIHAI POPA, toți profesori de limba română, toți cu certificate de traducători pentru această limbă. Cartea a apărut în trei volume:

- Vol.I. cuprinde traducerile:
 - + Despre Invențiune; (Trad.Mihai Popa)
 - În apărarea lui Quinctius; (Trad.M.Popa)
 - În apărarea lui Roscius din Ameria; (Trad.G.Guțu)
 - Verine; (Trad.Daniel Ganea)
 - Pentru legea Manilia; (Trad.Aristotel Părcălăbescu)
 - Catilinarele; (Trad.A.Părcălăbescu)
 - Pentru Archias; (Trad.M.Popa)
 - 19 Scrisori; (Trad.în colectiv).
- Vol.II. Despre Orator; (Trad.G.Guțu)
 - În apărarea lui Milo; (Trad.M.Popa)
 - Despre Stat; (Trad.A.Părcălăbescu)
 - Despre legi; (Trad.A.Părcălăbescu)
 - Brutus; (Trad.M.Popa)
 - Pentru Marcellus; (Trad.A.Părcălăbescu)
 - Oratorul; (Trad.D.Ganea)
 - 33 Scrisori; (Trad.în colectiv)
- Vol.III.
 - Tusculane; (Trad.M.Popa)
 - Cato cel Bătrîn; (Trad.A.Părcălăbescu)
 - Filipice; (trad.G.Guțu)
 - Laelius sau Despre Prietenie; (trad.A.Părcălăbescu)
 - Despre Indatori; (Trad.D.Ganea)
 - 14 Scrisori; (Trad.în colectiv)

Astfel au fost traduse un număr de 39 Scrisori către Atticu și 27 Scrisori către Familiari. Noi am analizat traducerile Scrisorilor către Atticus și traducerea operei: „ DE AMICITIA ”

S-au scurs peste 10 ani de la aparițiile publicațiilor la care ne-am referit noi până acum, timp în care au apărut altele, pe care noi le considerăm adevărate monstruoziități stilistice, ca urmare a influențelor nefaste asupra lingvisticii românești ale acad.A.Graur și a altor preținși savanți, prin vinele cărora n-a curs niciodată sânge de român.

Deși genialul lingvist al omenirii, Stalin, pierise și posteritatea, cu o uimitoare rapiditate, l-a denigrat, l-a renegat și l-a repudiat până și din mormânt, totuși influențele odioase asupra lingvisticii s-au exercitat cu aceeași intensitate, căci „mentorul național” a obținut, fără dificultate, (ba din contră a fost chiar rugat) încuviințarea de a da lecții națiunii întregi - prin radio, televiziune și presă: „Cum să vorbim corect românește”. Din cele peste 23 milioane de cetățeni, numai el singur cunoaște perfect limba străbună, dar, în realitate, din motive ușor de înțeles, el, ca și Roller, de aceeași consangvinitate, a urmărit cu perseverență: slavonizarea limbii române. Si, după aproape 35 ani, „mentorul național” a reușit, oficial, să ne slavonizeze limba noastră străbună - tezaurul nostru național - prin înlăturarea din lexicul latin al limbii române a cuvintelor neaoșe românești, pe care le-a înlocuit cu cuvinte slave, așa cum am exemplificat cu extrasele din Dic.LIMBII ROMANE - ED.ACADEMII R.S.R.al cărei director este.

A procedat exact ca și Roller, pretinsul savant istoric, care ne-a distrus complet documentele sfinte referitoare la trecutul glorioșilor noștri străbuni, după care a plăsmuit o înspăimântătoare istorie, care nu ne-apartine, pentru ca, fiii, nepoții nepoților noștri să nu cunoască mărețele fapte ale străbunilor.

Satisfăcut de crima abominabilă, Roller n-a putut trece Styxul, din cauza lui Charon.

Acum, Aisig Brauer, satisfăcut, la rândul său, de îndeplinirea misiunii, de a pedepsi o întreagă națiune, din răzbunare, (a fost împins de un legionar în zăpadă, pe când era profesor la liceul „Gh. Lazăr” din București) și-a luat toate măsurile de a abandona locul crimei și țintește să atingă „Pământul Făgăduinței”: și-a trimis, mai întâi, tot ce-avea mai prețios: „nevasta”; (îmi permit să folosesc vocabularul impus de el, „făgăduință, nevastă”); din informații se pregătește fiul, iar d-sa, cu „bagajele gata”, așteaptă:

„Ita, dies et noctes, tanquam avis illa, mare prospecto, evolare cupit - Judaea”.

Pleacă însă îmbuibat: timp de peste 35 ani, a primit și a consumat aur și a restituit, nu aramă, ci venin.

Consider că a sosit momentul ca acestui impostor să nu i se mai permită accesul la mijloacele naționale de difuzare a „învățăturile” cu care ne-a înveninat sufletele gingașe a milioanelor de tineri studioși, de-a lungul a peste trei decenii.

Si acum să trecem la analiza minuțioasă a celor 39 :
„EPISTOLAE AD ATTICUM” - MARCUS TULLIUS CICERO - cu etalarea textului latin original, cu traducerea : în paralel - a celor patru profesori de limba latină, autorizați, și a subsemnatului.

Dar mai întâi vom proceda, succint, la expunerea vocabularului folosit, peste tot și deliberat, de cei patru profesori, pentru a evidenția cuvintele și expresiile arhaice, vulgare, provinciale, argouri și, în special, abundența uimitoare a slavonismelor, care au luat locul latinismelor statornicite de milenii în limba noastră străbună, fiica bună a limbii latine clasice. Această limbă păsărească, grotescă, oferită drept model demn de urmat, milioanelor de tineri studioși, în formare, din Patria noastră, a fost recomandată, cu înflăcărare, atât de acad.Alex.Graur, cât mai ales de prof.univ.dr.doc. Nicolae Lăscu, fost și decan al Facultății de Litere din Cluj-Napoca.

Iată: perlele lingvistice, veritabile și fermecătoare:

- „ dintr-o stirpe foarte veche ” (Vol.I.p.7)
- „ a dictaturii sullane ” (Vol.I.p.10)
- „ a regimului sullan ” (pag.12)
- „ a puterii sullane ” (pag.12)
- „ Cicero era mînat ” (Vol.I.p.13) - oile, vacile se „mînă”, nu oamenii !
- „ sistemul sullan ” (pag.15)
- „ scandalul iscat ” (pag.15)
- „ ce-l aruncase în exil ” (pag.15)
- „ se azvîrli în lupta contra lui Antonius ” (pag.30)
- „ l-a apucat sila și de fugă și de viață ” (pag.32)
- „ întorcîndu-se la ferma pomenită mai sus ” (pag.35)
- „ Nu cunoaște ca erudit, ci ca om de cultură ” (pag.37)
- „ Se năpustește cu o vehemență clocotitoare ” (pag.103)
- „ iscase o răzvrătire populară ” (Vol.II.p.9)

În traduceri românești, de altfel ca în orice traducere, numele proprii se scriu exact cu denumirea lor, așa cum apar în textele originale, în enciclopedii, în dicționare, în lucrările de specialitate.

Iată ce grotescuri au permis editorii și referenții științifici să fie publicate, dintr-o ignoranță comună, bineînțeles:

- Califon	- Callipho
- Diodor din Tir	- Diodorus din Tyrius - Tyr
- Eretria	- Erythrae
- Fedra	- Phedra
- Filip	- Philippus
- Filoxen	- Philoxenus
- Teofrast	- Theophrastus
- Lysandru	- Lysander

Ne limităm numai la aceste exemple, cititorul își poate imagina la câte mii de nume proprii oribil deformate există în această lucrare de 1.120 pagini.

Considerăm necesar să etalăm modul de exprimare și vocabularul folosit - adoptat, parcă anticipat, și indicat colaboratorilor săi de către tov.prof.G.Guțu, ediția fiind sub „îngrijirea” sa. Exemplele sunt spicuite din studiul introductiv: „Viața și opera lui Cicero”, întocmit de tov.G.Guțu; monstruozițiile stilistice vor fi evidențiate, în traduceri paralele, confruntate cu textele latine originale.

Menționăm, cu totul special, că tocmai acest studiu introductiv, întocmit de prof.G.Guțu, a fost recomandat tov.prof.univ.dr.doc.Nicolae Barbu - ca model demn de urmat - studiul său introductiv fiind considerat ca inutil de prof.dr.doc.N.Lascu, referențiu științific, al traducerii capodoperei: „Epistolae ad Atticum”:

- N-ar fi îndrăznit	- Drîzno ⁿ ti	- Slav
- Strădania tatălui	- Stradanije	- "
- Vreme, vremii	- Vrême ⁿ	- "
- Obişnuit	- Obyčaj	- "
- Impotrivă	- Protivû - protiva	- " (Sb.Bg.)
- Găzduit	- Gazda	- Mag.
- Pomeneşte	- Pomeno ⁿ ti	- Slav.
- Sprijinul	- Sûpre ⁿ ženû	- "
- Izbucni	- Izbukna	- " (Bg.)
- Regele Pontului năvăli	- Navaliti - navaljam	- " (Sb.Bg.)

- Răscolind	- Raskoliti	- Slav
- Zdrobi	- Sûdrobiti	- "
- Pustie	- Pustinja	- " (Bg.)
- Păstrat, păstra, păstreze, Păstria		- " (Bg.)
- Dintr-însa	- Cum s-o calific ? vulgară, brotescă ?	
- Să pălească	- Paliti	- "
- Vîrstă	- Vrîstă	- "
- Se îngîmfă de fala	- Hvala	- "
- Socoteam	- Szokotálni	- Mag.
- Primejdii, primejdia	- Premêzdiije	- Slav(Bg.)
- Slăbit	- Slăbiti, slabeja	- Sb.Bg.
- Cicero era mînat : Oile, vacile se mână, nu oamenii ? ?		- ? ?
- Prilejul	- Prilež	- Slav.(Bg.)
- Deosebită	- Osebiti	- "
- Scandalul iscat	- Iskam	- " (Bg.)
- Sfîrșit	- Sûvûrșiti	- "
- Găsește	- Găsiți	- "
- Jeafuri	- Žak	- Pol.
- Risipă	- Rasypati	- Slav.
- Nenorocit	- Narokû	- "
- Bănuială	- Banni	- Mag.
- Potrivit	- Potrivû - potrive	- Sb.Bg.
- Partidul popular : pe timpul lui Cicero nu exista partid popul.		- Sl.(Bg.)
- Grăbească	- Grabja(se)	- "
- Fu nevoit	- Nevolja	- "
- Săvîrșirii	- Sûvûrșiti	- "
- Dușmănil	- Dusman	- Turc
- Primejdii de prăbușire	- Premêzdiije - probușiti	- Bg.Sb.
- Prăvălește	- Provaliti - provalja	- Slav
- Glujba	- Služba	- "
- Stăvilească	- Stavilo	- "
- Sporea, sporit	- Sporiti - sporja	- Sb.Bg.
- Stăruie	- Staraiyse	- Sl.(Bg.)
- Plătea	- Platiti	- "
- Hrănește	- Hraniti	- "
- Nevinovăției	- Vinovatû (ne)	- "
- Loviți	- Loviti	- "
- Slavă cerului	- Slava	- "
- Oamenilor de treabă	- Trêba	- "
- Sprijinitor neobosit	- Sûpre nženû oboseja	- Sb.Bg.
- Omoare prin otrăvire	- Umoriti otraviti	- Slav
- //	- //	- //

- Slăbi	- Slăbiti, slabeja	- Sb.Bg.
- Marsilia	- Massilia (corect)	
- Silă de sine	- Sila	- Slav
- Se azvîrli	- Vrijiti, hvârljan	- Sb.Bg.
- Sili	- Siliti	- Slav
- Strădanie și silință	- Stradanije, siliti	- Bg.Sb.
- Inverșunat	- Verseny	- Mag.
- Năpustește	- Napustiti	- Slav
- Covîrșește strădania	- Vrûhû(cu)	- "
- Pornirea	- Porino ⁿ ti	- "
- Ingrijit	- Griža	- " (Bg.)
- Răgazul trebuitor	- Trêbovati	- "
- Glume	- Glumû, gluma	- Sb.Bg.
- Indrumătorul	- Drum	- Slav(Bg.)
- Tălmăcire	- Tlûmacîti	- "
- Trăi	- Trajan	- "
- Destăinuire	- Tajna	- "
- Chip	- Kép	- Mag.
- Nestînjenit	- Sûte ⁿ ženû(sûte ⁿ gno ⁿ ti)	- Slav
- A trăit pînă la moarte ? ! !		
- Destăinuie în chipul cel mai nestînjenit !!!		

-.-

Ne limităm aici, deoarece, ca și în celelalte exemple, extrase din vocabularul altora, slavonismele se repetă la infinit.

Acești patru profesori de limba latină, cum de altfel și toți ceilalți, tot de limba latină și încă docenți, și-au permis orice: scriu ce vor și cum vor, căci nimeni nu-i întreabă și deci n-au cui să răspundă, considerând ei, bineînțeles, că după 23 August „toți sunt o apă și un pământ”, niște ignoranți și încă niște iepurași.

Înainte de 23 August 1944, intelectualii de stînga, comuniștii, învățau împreună la aceleași școli primare, licee, facultăți, scriau și se exprimau, la fel, într-o limbă literară cultă și cântau, în cor, încă din clasele primare, de pe tot întinsul țării:

„Mult e dulce și frumoasă, limba ce-o vorbim,
Altă limbă mai frumoasă, ca ea nu găsim ...”

Problemele superioare de Stat, cu care s-a înfruntat Partidul Comunist Român, după 23 August 1944 - în vederea realizării programului său, la care s-au mai adăugat evenimentele excepționale sociale internaționale - n-au permis și soluționarea reformelor absolut necesare limbii noastre. Și de acest fapt au profitat unii

intelectuali - vânzători de Neam și Tară - care au urmărit numai scopul de a se căpătuși, de a se pricopsi, consumând aurul Statului, spre nefericirea milioanelor, milioanelor de tineri, de-a lungul a peste trei decenii.

Dar adevăratele minunății stilistice apar în traducerile care urmează și a căror analiză o vom *efectua* cu minuțiozitate.

În această succintă expunere, ne limităm doar la fragmentele extrase din conținutul unor Scrisori către Atticus și cuprinse în Studiul Critic „INFAMII LITERARE”.

Iată:

-----	-----	-----
- Traducerea colectivului: G.Guțu	- Textul original latin	- Traducerea prof.C. Popescu Mehedinți
-----	-----	-----
1	2	3
-----	-----	-----

... în procesul intentat - Id autem erat de - Acest consiliu^{înscă} era constituit de către senat
lui Clodius pentru sacri- Clodiana religione stituit de către senat
legiu, judecătorii să fie ab senatu constitu- pentru judecarea sacri-
aleși de pretor, așa cum tum = legiului lui Clodius.
fusesse hotărât de către senat.

- iar când, după termina-- mihique, ut assedit, - și mi-a spus, când s-a
rea cuvântării, s-a așezat, dixit se putare sa- așezat, că-i convins că
mi-a spus că, după părerea tis ab se etiam de a răspuns chiar destul
lui, a vorbit destul și istis rebus esse - despre aceste chestiuni.
despre „isprăvile mele”. responsum.

- Dar când a fost rîndul - Ego autem ipse, dii - Cât despre mine însumi,
meu să vorbesc ! Cum mi- boni! quo modo „ē nepes- înșă, o zei buni ! în c
am dat frîu liber în fa- ē pereisă min” novo au- fel m-am împopoționat,
ța noului meu auditor - ditori Pompeio. pentru Pompeius, noul
Pompei ! meu auditor.

- Atunci, unde mi se repe- Hic tibi Rostra Ca- In acest moment Cato
de Cato la tribună și-i to advoalat, conviciu- ți se repede la tribuna
trage o strașnică ocară Pisoni consuli miri- cu votarea: îi face o mi-
consulului Piso, dacă se ficum facit: si id nunată muștrare consulu-
poate chema ocară o cu- est conviciu, vox lui Piso: dacă aceasta es-
vîntare plină de energie, plena gravitatis, ple- te o muștrare, vocea pli-
plină de autoritate și na auctoritatis, ple- nă de asprime, plină de
salvatoare. na denique salutis. autoritate și în fine
plină de sfaturi sănă-
toase.

(Att.I.14. 1; 2.; 4.; 5.)

Acum, iată analiza, iată erorile:

I. Slavonizarea limbii române:

- „isprăvile ” ... isprava - Sb. ... Rebus = Chose, événement, cause, affaire - chestiune, afacere, subiect.
izprava - Bg.
- „ocară ” ... okarati - Sb. ... Convicium = Injure, insulte, blâme, reproche - injurie critică, muștrare
- ocări okarjam - Bg. ...
- „strașmică ” ... strașinu- Sb. ... Mirificum = Admirable, prodigieux, extraordinaire = minunată, extraordinară, prodigioasă etc.

II. Denaturarea sensurilor cuvintelor:

- „după părerea lui ” - Se putare ... = Considerer, apprécier. estimer, croire = a considera, a crede etc.
- „a vorbit ” ... - Responsum esse ... = Répondre, faire une réponse, donner des consultations (de droit) = a răspunde, a face răspuns, a da consultații...
- „a vorbi ” ... - Verbum facere, ... = Dire, parler en public = Dico a spune, a vorbi în public

N.B. Lui Pompeius i s-a pus întrebări asupra evenimentului și a fost invitat la tribună, pentru a răspunde: cuvântul latin, folosit de Cicero este: Respondeo, care în limba română, a trecut cu aceeași formă și înțeles: „a răspunde” și în nici un caz cu a vorbi.

III. Vulgarizarea limbii române:

- „mi-am dat frîu - „èneperpereisămin ” = împopoțona, a fi elocvent liber ”
- „ocări ” nu este folosit decât prin satele Olteniei și Munteniei, limitrofe Dunării, atunci când au certuri între țărânci: „de ce, mă ocărăști fă ? ”.

O denaturare fragrantă o constituie și înțelesul cuvântului:

- „o cuvîntare ” ... - Vox ... = Voix, son, ton, = voce, sunet, ton.

Intr-adevăr această denaturare pare de neînțeles: Cato a „zburat” la tribuna cu votarea, nu pentru a pronunța o cuvîntare, ci pentru a-l muștra, sau cum se exprimă traducătorii, într-o limbă vulgară oribilă, a-l „ocări ” și Cicero chiar explică în ce-a constatat critica lui Cato: „vox plena gravitatis, plena auctoritatis, plena denique salutis.” Nu este vorba de nici o cuvîntare, ci de vocea,

de tonul adoptat de Cato atunci când l-a înfruntat pe Pliso.

Nu este numai o traducere superficială, ci mai grav, o adevărată batjocură.

Tot aici menționăm și cuvântul latin: „salutis” a cărui traducere este necorespunzătoare; „salvatoare” este complet neînțeleasă și devine: „ca nuca-n perete”.

Cuvântul latin: „salus - utis” mai înseamnă = santé, des conseils très utiles = sănătate, sfaturi foarte utile, sănătoase.

IV. Grave erori de traducere:

În afară de cele semnalate mai sus, care sunt, desigur, tot erori de traducere, iată altele, care evidențiază crasa ignoranță a traducătorilor, care nici nu știu măcar să întocmească topica latină:

- „Autem id erat constitutum ab senatu de religione Clodiana” după care traducerea poate fi efectuată și de un elev de liceu, în clasa 1-a.

„Id” (is - ea - id) = pronume determinativ = acel, acea (cu privire la ceva amintit); „Id” = acel, este subiectul - „constitutum erat” este predicatul; traducătorii, neputincioși fac, intenționat, un amalgam din mai multe fraze și, fatalmente, comit grave erori.

1. Omisțiuni

- Id - pron.det. Subiectul propoziției;
- Autem - conj.

2. Adăugări

- Așa cum ...

Nu există în textul original latin.

3. Omisțiuni

- Etiam - conj. = même, encore = încă, chiar;
- Ego .. ipse = Cât despre mine însumi ;
- Dii boni ! = Zei buni !
- Tibi = pron.pers. - dativ - ție, ți, îți;
- Rostra = Rostra-arum = la tribune dans l'assemblée publique; tribuna adunării
- Id = acea
- Denique = Ensuite, enfin, finalement, en un mot = în fine, într-un cuvânt.

4. Adăugări

- „iar” ... = conj. - Nu există în textul latin (autem, sed)
- „după terminarea cuvântării” ... Nu există în textul latin;
- „mele” ... Nu există în textul latin;
- „când a fost rîndul meu să vorbesc” ... Nu există în textul original latin;
- „se poate chema” ... Nu există în textul original latin.

- cînd ceea ce nu numai - quod omnes non modo / - cînd nu numai toți oa-
toți oamenii, dar pînă și homines, verum etiam / meni, ba chiar, într-
vitele știu că s-a săvîr-pecudes factum esse adevăr, și oile știu, că
șit, Thalna și Plautus și sciant, id Thalnam et s-a comis acest fapt, că
Spongia și cealaltă ple- Plautum et Spongiam et un Thalna, un Plautus, ur
vușcă la fel cu ei sta- ceteras huiusmodi qu- Spongia și alte căzături
bilesce că nu s-a săvîr- isquillas statuere nu- asemănătoare au decis că
șit niciodată. nquam esse factum. nu s-a petrecut nicioda-
tă.

- e ca și cum s-ar fi - Missus est sanguis - Sângele urii s-a scurs
luat, fără durere, sînge invidiae sine dolore; scurs fără durere; și
urii împotriva mea și cu atque etiam hoc magis, aceasta cu atât mai mult
atît mai mult cu cît toți quod omnes illi fauto- cu cât toți acei susți-
făptașii acelei mîrșave res illius flagitii, nători^{ay} cunoscutei nele-
achitări recunosc - ce- rem manifestam illam giuiri, vor mărturisi în
ea ce este de altfel - redemptam esse a judi- mod deschis că achitarea
evident - că au cumpăra- cibus confitentur. a fost cumpărată de la
t-o cu bani de la jude- Accedit illud, quod il- judecători. La acel
cători. Se mai adaugă la concionalis hirudo fapt se adaugă că lipi-
faptul că plevușca aceea aerarii, misera ac je- toarea din for a tezau-
din adunări, nenorocită juna plebecula ... et rului public, mulțimea
și flămîndă, lipitoarea hercule multa et jucun- poporului de jos, mizeră
visteriei statului ... da consuetudine con- și etern înfometată ...
și într-adevăr, sîntem u- juncti inter nos su- și pe Hercule, suntem
niți prin multe și plă- mus. apropiati unul de altul
cute raporturi. printr-o mare și plăcută
amiciție.

(Att.I.16.6.11.)

Acum, iată analiza, iată erorile:

I. Slavonizarea limbii române:

- „săvîrșit ” ... = sŭvŕșiti - Sl. - factum esse (facio) = faire, exé-
cuer, effectuer, commettre =
a face, executa, efectua, comite;
- „Plevușcă”(pleavă)= plêva Sl. quisquilliae = Brins de bois mort -bucăți
de lemne uscate, căzături
- „mîrșave” ... mrŭșavŭ Sl. Nu există în textul original latin;
- „plevușcă”(pleavă)= plêva Sl. - plebecula - plebs =populace, menu-ple-
uple = plebe, oameni de rând;
- „nenorocită”...(ne)narokŭ Sl. misera - miser = malheureux, déplorable,
nefericită, deplorabilă, mizeră

II. Denaturarea sensurilor cuvintelor:

- „vitele ” ... = pecudes - pecus ... = les brebis (la race ovine), les chèvres = oile, caprele;
- „făptașii” ... = fautores - fautor = Celui qui favorise, partisan, Défenseur, complice, appui = apărător, susținător;
- „achitări” ... = flagitii - flagitium = débauche, infamies, honte, dés-honneur = infamie, rușine, dezonoare, nelegiuire;
- „adunări” ... = concionalis ... = appartenant aux assemblées du peuple, des assemblées du forum;
(illa concionalis hirudo aerarii) = Cette populace du forum, sangsue du trésor = această plebe din for, lipitoarea tezaurului
- „raporturi ”... = consuetudine ... = habitude, liaison, amitié = deprindere, legătură, amicitie;

(multe și plăcute „raporturi” între doi bărbați, generează interpretări)

III. Grave greșeli de traducere:

1. Prin omisiunea pron.det. „ id ” fraza traducătorilor a rămas fără subiect: nu se știe „ceea ce s-a săvârșit, nu se știe ce-au stabilit Thalna și Plautus și Spongia ... că nu s-a săvârșit”

2. Pare cu totul bizar faptul că cei patru profesori chiar să nu cunoască deloc limba latină ? Iată o propozițiune simplă, clară, românească:

- „sanguis invidiae missus est, sine dolore.” iată traducerea corectă: „sângele invidiei s-a scurs fără durere.” Iată și traducerea monstruoasă a celor patru profesori, recomandați de savantul prof. N.Lascu:

- „ e ca și cum s-ar fi luat, fără durere, sânge urii împotriva mea.”

Ias la apricierea cititorului !

3. Cum traducătorii sunt total străini de cunoașterea limbii române, bineînțeles, și a limbii latine, stilul lor este ininteligibil, oribil și dacă ar ști, cât de cât, întocmirea unei topice latine, ar putea să diminueze erorile de traducere:

Iată topica textului latin:

„ atque hoc etiam magis, quod omnes illi fautores illius flagitii, confitentur, rem manifestam, illam retemptam esse a iudicibus.”

Topica latină, etalată pe verticală - în paralel - cu cele două traduceri, aceea, a celor patru profesori, apare nidoasă.

IV. Omisii

1. - verum - adv ... = vraiment ... = cu adevărat, într-adevăr
- id - pron.det. = acel fapt
- hoc - pron.demon. = (hic, haec, hoc) acest,această
- hercule - Cicero îl folosește frecvent, drept jurământ

V. Adăugări

2. - ceea ce = Nu există în textul latin
- e ca și cum s-ar fi luat ... = Nu există în textul latin
- împotriva mea = Nu există în textul latin
- mîrșave achitări ... = Nu există în textul latin
- ceea ce este de altfel = Nu există în textul latin
- cu bani ... = Nu există în textul latin
- mai (adaugă) - (Accedit - accedo) = survenir, s'ajouter, = ajouter = a adăuga
- într-adevăr ... (vero , verum - adv.) nu există în textul original latin.

Pentru a se evidenția pericolozitatea ce prezintă traduceriile din limba latină pentru tineretul nostru studios - din punct de vedere lingvistic și istoric - atunci când sunt efectuate de autori inconștienți, fără simțăminte nobile patriotice, este îndeajuns să mai adăugăm doar fraza:

- Cred că va avea de	- Videtur enim mihi et	- Căci mi se părea(atun-
partea lui și plevușca	plebeculam urbanam et.ci)	că va avea alături de
orașului, și oamenii de	si fidem fecerit.etiam el	și mica plebe urbană
treabă, dacă le va ins-	bonos viros secum ha-	și, dacă îi va convinge,
pira încredere.(Op.Cit.	biturus.	chiar pe oamenii buni.
vol.III.pag.174)	(Att.XVI.8.2.)	

I. Slavonizarea limbii române:

- „plevușca”(pleavă) = plêva Sl.- plebeculam - plebs = populace, menu-
peuple = plebe oameni
de rând.
- „oamenii de treabă” trêba Sl. - bonos viros = oamenii buni.

II. Denaturarea sensurilor cuvintelor:

- „ Cred ” ... - Videtur - (video,es,vidi,sum,vidēre) = voir -
= au pass. paraître,sembler =
a se arăta, a părea, a se părea
- „ orașului ” ... - urbana - (Urbs) ... = les citoyens de Rome
cetățenii Romei

După cum se observă, cei patru profesori de limba latină, ca și colegul și referentul științific, prof.N.Lascu, prezintă probe concrete de crasă ignoranță: urbanus - nu-i tot una cu oppidanus -

Si, culmea culmelor, că și Octavianus Augustus, ca și unchiul său, Caesar, tot de Roma se apropia și tot la cetățenii ei se referea:

- Cît despre mine, l-am -- Equidem, suasi, -- ut - Intr-adevăr, l-am în-

sfătuit să pornească Romam pergeret. demnat să se îndrepte

spre Roma. (Att.XVI.8.2.) spre Roma.

- „ pornească ” = porino^{ti} Sl. - pergeret - pergo = s'acheminer, marcher, aller = a merge, a se duce, a se îndrepta.

III. Omissiuni:

- etiam - encore ... = încă, chiar

--

Istoria omenirii nu cred să fi cunoscut un caz în care fii unei națiuni să-și denigreze proprii lor străbuni. De-a lungul atâtor milenii, generații după generații, popoarele, de pe toate meridianele globului, au admirat cu uimire luptele desperate purtate secole de secole, udate de sângele plebei antichității romane.

Niște troglodiți (fie-mi iertată expresia) au pângărit tot ce are poporul român mai sfânt, limba și străbunii.

Glorioasa plebes este denumită, peste tot, frecvent: plevușcă.

Iată ce-a însemnat plebes în lumea antică romană:

În limba română substantivul plebe a trecut, din timpuri imemorabile, din limba latină mamă, exact cu aceeași formă și înțeles: plebes.

Dacă pentru cuvântul latin: „ quisquiliae ” =(brins de bois mort feuilles mortes) bucăți de lemn uscate căzute, frunze moarte, căzături omenești, slavonismul „plevușcă”, ales de traducători, ar corespunde în mod figurat, deși este totuși un vulgarism, regional, ce nu poate fi folosit într-o limbă literară cultă;

Pentru „ plebecula ” însă, atribuirea drept corespondent, în versiunea românească, a aceluiași slavonism „plevușcă” este o sfidare inconstientă, o profanare, un atentat la puritatea limbii române.

Provoacă stupeoare: cum de a fost posibil să apară în librării asemenea tipărituri ?

„ Plebes -(plebs) :la classe du peuple, le bas peuple, les classes inferieures, la populace, le vulgaire, la foule= clasa socială a poporului, clasa poporului de jos, clasele inferioare, mulțimea, plebea

Plebea n-a renunțat niciodată la lupta pentru câștigarea libertății depline și a drepturilor egale cu aristocrației. Prima secesiune a plebei s-a încheiat, în anul 494 î.e.n. cu crearea unei magistraturi a plebei: doi tribuni și doi edili - aleși de către plebe, cu misiunea de a apăra interesele plebei.

Tribunii erau aleși în „concilium plebis” iar persoana lor era inviolabilă: „sacrosanctus magistratus” în urma „Lex Publilia Voleronis”, din anul 471 î.e.n. și „Lex Sacra”, care a creat tribunatul plebei, confirmată ulterior prin „Lex Valeria Horatia”

Din anul 457 î.e.n. numărul tribunilor plebei s-a mărit la: zece.

- În anul 367 îen, plebeii au acces la: - consulat
- În anul 364 îen, plebeii au acces la: - edilitatea curulă
- În anul 356 îen, plebeii au acces la: - dictatură
- În anul 351 îen, plebeii au acces la: - cenzură
- În anul 337 îen, plebeii au acces la: - praetură
- În anul 300 îen, plebeii pot îndeplini și: - funcțiile sacerdotale.

În epoca republicană, senatul roman devenise organul esențial al Statului Roman: consuli aveau o situație cu totul subordonată față de senat.

Iată componența Senatului Roman, după „plebiscitul ovinian” din anul 312 îen. - când numirea senatorilor se făcea de către cenzori:

- 136 membrii de origine patriciană;
- 164 membrii din rândurile plebei.

Accesul plebeilor în senat este foarte vechi: se urcă la originea însăși a Republicii.

Atribuțiunile tribunilor plebei erau numeroase și excepțional de importante:

- jus intercessinis = dreptul de a se opune la orice măsură, pe care ar fi considerat-o dăunătoare intereselor plebei. Opoziția prin „veto”, invocată de un singur tribun, era suficientă pentru a împiedica executarea unei măsuri adoptată de orice magistrat sau chiar de senat. Plebeii erau permanent ocrotiți; tribunii lor puteau interveni în favoarea unui plebeu, în mod individual: (viritim) - „jux auxilii, ad singulorum auxilium.”

- jux agendi cum plebe = dreptul de a convoca plebea, adunările numite: „concilia plebis”.

- Dreptul de coercitiune = puterea întrucâtva executivă, cu care era investit tribunul plebei pentru a sancționa deciziile luate de el, în virtutea lui „jux intercessionis” și „jux agendi”

Tribunul plebei putea ordona arestarea oricărei persoane, care s-ar fi opus deciziilor sale și, mai mult, chiar a unui magistrat: „in vincula duci iubere” (conduire en prison, jeter dans le fers) = să fie condus în închisoare, să fie pus în lanțuri.

„Aediles” - Edili erau aleși, ca și tribunii, în: „concilia plebis” (Lex Voleronis), considerați magistrați subalterni, obligați să îndeplinească misiunile și serviciile cu care erau însărcinați de către tribunii plebei. Ei aveau atribuții, în special, de ordin financiar.

În anul 338 î.e.n. s-au creat doi „Aediles ex patribus”, (dintre patricieni), cu atribuții de ordin municipal, în special, cu poliția pețelor și oricărui comerț ambulant. Când însă și această magistratură a devenit accesibilă plebei, apar doi „Aediles curulus” ai plebei, funcțiune de o importanță considerabilă, din punct de vedere al dreptului civil.

Printr-o lege a lui Publius Philo, din anul 261 î.e.n. se prevedea ca unul dintre cei doi „censores” să fie plebeu.

Infamia traducătorilor, de a numi plebea romană, plevușcă, din crasă ignoranță, apare în odioasa ei nuditate.

Iată un alt scurt extras din „CICERO - OPERE ALESE” - Ed. Univers” ed.1973, - Att.vol.I.sc.18.par.2 și 7.pag.384 și pag.387:

- Si nu mai scriu nimic- Ac domesticarum qui-- Si voi trece, într-adevăr despre toate cecazu- dem sollicitudinum sub tăcere toate acele și rile și grijile cas- aculeos omnes et înțepăturile sollicitudini- nice; scrupulos occultabo: nilor familiare;

- nu pot să le încre- - neque ego huic epis--și nici nu le voi încre- dințez scrisorii a- tolae atque ignoto dința acestei scrisori și cesteia, dată în mîna tabellario committam. încă unui mesager necuno- unui curier necunoscut. scut.

- găsind prilejul de-a -in qua ego nactus, - în care eu, după cum mi pune capăt dezvățului ut mihi videbar, lo- se părea(atunci),oferin- și de a înfrîna tinere- cum resecandae libi- du-mi-se momentul oport- tul,m-am pornit cu vi- dinis et coercendae tun de a tăia din rădăci- olență și am folosit juvenutis, vehemens ni destrăbălarea și de a din plin toate puteri- fui et omnes profun- înfrîna tineretul, am le minții și talentul di vires animi atque fost impetuos și am epui- meu,nu împins din ură ingenii mei, non o- zat abundența forțelor împotriva cuiva,ci cu dio adductus alicu- sufletului și talentului meu,fără să fiu împins de nădejdea de-a îndepăr- jus, sed spe reipub- ură contra cuiva,ci numai ta și a însănătoși stra- licae corrigendae et în speranța de a redresa Republica și de a salva statul. sanandae civitatis.

www.arnivaexilului.ro
Cetatea.

- Căci voi avea grijă de - Nam, ne absens
toate formalitățile de censeare, curabo e-
publicare și de afișare, dicendum et propo-
ca să nu poți fi recen- nendum locis omni-
zat în lipsă; la sfîr- bus. Sub lustrum
șitul celor cinci ani de autem censeri ger-
cenzură nu pot fi recen- mani negotiatoris
zați decît adevărații est.
oameni de afaceri. (Att.I.18.7.)
(Op.cit.pag.387.r.8 de sus)

Deci, ca să nu fi recer-
zat în lipsă, voi înde-
plini toate formalități-
le necesare cu declara-
țiile și afișerile în
toate locurile. Dar este
propriu adevăratului ne-
gustor să fie recenzat
la finele lustrului.

--

Iată analiza, iată erorile:

I. Slavonizarea limbii române:

- „ necazurile ... nakaz Bg. ... Nu există în textul latin
- „ grijile ... griža.Sl.(Bg.) Nu există în textul latin
- „ gășind ... gasiti.Sl ... nactus(nanciscor) = qui a trouvé par ha-
sard, qui a obtenu = a descoperi
din întâmplare, a i se oferi
- „ prilejul ... prilež.Sl.(Bg.)... locum = occasion, temps convenable,
opportunité = moment oportun
- „ m-am pornit ... porinoⁿti Sl. vehemens fui = impétueux, passionné,
terrible, véhément = impetuos;
- „ împotriva ... (im)protivû
protiva Sl.... adductus - adduco = amener, entraîner
contre = a antrena, împinge
- „ nădejdea ... nadežda Sl. ... spe - spes = espérance, espoir = spe-
ranță;
- „ sfîrșitul ... sŭvŕșiti Sl. ... sub = prép. sous, vers le fin = sub,
spre, către;

II. Denaturarea sensului cuvintelor:

- „ nu pot să le încredințez ... committam - committo = confier = încre-
dința(viit.I. - nu le voi încre-
dința;
- „ a pune capăt ... ressecandae - reseco = couper, trancher dans le vif -
a tăia din rădăcini;
- „ m-am pornit cu violență ... vehement fui - esse =(am fost = m-am
pornit; s-a pornit fără manivelă
- „ am folosit din plin ... omnes profundius = am epuizat complet abunden-
toate puterile minții și vires animi at- la forțelor sufletului și
talentul meu ... que(vires) ingenii a talentului meu.
mei-(ingenium meum)-(ingenii mei = gen.sing.)

- " de-a îndepărta și ... - corrigendae (corrigo) = redresper, améiorer = reipublicae - redresa, îndrepta - republica
- " a însănătoși statul... - sanandae (sano) = guérir, apaiser = a vindeca, civitatis. calma, salva;
- " de publicare ... - edicendi (edico) = déclarer = a face declarații, a anunța;
- " să nu poți fi ... - ne absens = să nu fii recenzat în recenzat în lipsă ... censare ... lipsă;
- la sfârșitul celor - sub lustrum ... = recensement, cens, état de cinci ani de cenzură ... personnes et de biens = recensământul cetățenilor.

N.B. După terminarea acestei analize, vom reveni asupra unei erori de o excepțională gravitate: confuzia între - census - lustrum = censura.

III. Omisțiuni:

- " quidem (adv.) ... = într-adevăr, chiar;
- " occultabo (occulto) ... cacher, tenir secret = a ascunde, a trece sub răcere;
- " aculeos (aculeus) ... aiguillon, pointe = ac, bold, ghimpe
- " scrupulus (scrupulus) .. embarras, petite pierre, difficulté = dificultate, încurcătură, înțepătură;
- " neque, neque (adv.)... et ne pas, non-seulement = și nici, nici măcar;
- " atque (conj.) ... et, et même, surtout = și, și chiar, mai ales;
- " in qua ego ... în care eu;
- " ut mihi videbar ... = după cum mi se părea (atunci)
- " corrigendae reipublicae = de a redresa republica;

IV. Adăugări :

- " Nu mai scriu nimic Text falsificat ... Nu există în textul original latin;
- " M-am pornit ... Text falsificat ... Nu există în textul latin;
- " Nu pot să ... Text falsificat ... Nu există în textul latin;
- " dată în mîna ... Text falsificat ... Nu există în textul latin;
- " de-a îndepărta ... Text falsificat ... Nu există în textul latin;

-.-

Si acum să arătăm ce este: „ lustrum ” - „ census ” - „ censores ” - „ censura ” : pe care traducătorii nu le-au cunoscut, le-au confundat și s-au acoperit de ridicol.

„Census” - „Iustrum” era recensământul, catagrafia lumii romane antice. Avea loc din cinci în cinci ani.

„Censores” aveau misiunea de a efectua „census”, adică recensământul, iar „Censura” era una din magistraturile romane, care avea un obiect limitat, dar precis: recensământul.

Nu se poate ști cu exactitate când a apărut pentru prima dată necesitatea de a se recurge la înregistrarea numărului comunității romane. În orice caz, conform tradiției, regele lengedar Servius Tullius, pentru a face față unor imperative de ordin economic și militar, a procedat la un recensământ al populației, din care au rezultat importante consecințe de ordin politic și militar.

Servius Tullius, al șaselea rege al Romei, după tradiție, 578 - 534 î.e.n., a dat Romei o nouă organizație teritorială și militară, care a format baza reformei fiscale și militare. Din punct de vedere teritorial, el a împărțit teritoriul Romei în patru triburi sau cartiere: Palatina, Esquilina, Collina și Suburana.

În fiecare trib se întocmeau liste de „census”.

Servius Tullius a împărțit populația Romei pe clase, luând ca bază criteriul averii și după posibilitățile pe care le avea cetățeanul de a satisface necesitatea materială impusă de serviciul militar.

Dreptul de a face recensământul - înregistrarea persoanelor și bunurilor materiale - a trecut, după alungarea ultimului rege, Tarquinius Superbus (510 î.e.n.) consulilor, până în anul 443 î.e.n. dată când a fost creată o magistratură specială: „cenzua”.

Dar amploarea acestei magistraturi a căpătat cu timpul o importanță aparte, deoarece „censores” - odată cu înregistrarea persoanelor și bunurilor imobiliare și mobiliare - aveau datoria de a face și unele caracterizări de ordin social, politic și moral.

Atribuțiile censorilor erau foarte importante: ei întocmeau „lectio senatus”, adică numirile de senatori în locurile devenite vacante, atribuții care până atunci le avuseseră doar consulii; supravegherea strictă a moravurilor: „regimen morum”; administrarea parțială a averii Statului; în fine, să impună unui cetățean: „nota censoria”, printr-o însemnare în registrul „censului”, ceea ce avea drept consecință: „Infamia”.

Mai mult, censorii aveau înputernicirea de a radia de pe „lectio senatus” pe senatorii care nu corespundeau din punct de vedere moral, politic și social. De exemplu: istoricul Sallustius a fost îndepărtat de censori din senat, în anul 52 î.e.n. și numai târziu a fost admis de către Caesar.

La început această magistratură - dat fiind importanța ei - a fost exercitată numai de patricieni, care, în luptele lor sociale și

politice cu plebeii, au căutat să și-o rezerve pentru ei, dar mai târziu, în anul 403 î.e.n. apare un censor plebeu, C. Marius Rutilius; sub dictatorul plebeu Publius Philo, prin „Lex Publilia” (339 î.e.n.) se prevedea ca unul dintre cei doi censori să fie plebeu.

În timpul recensământului, cetățeanul roman era obligat să se prezinte în fața censorului, pentru a îndeplini formalitățile de rigore. Nerespectarea obligațiilor censului era sancționată cu închisoarea, pedeapsă ce era prevăzută chiar în dispozițiunile „Legii celor XII Table”.

De altfel, alegerea „censores” nu coincidea cu perioada de cinci ani, fixată de „lustrum”.

În mod normal, alegerile „censores” aveau loc în luna aprilie și „census” era complet terminat după 18 /optsprezece/ luni.

La început „censores” au fost aleși pe o durată de cinci ani, dar după scurt timp, durata lor de funcționare a fost limitată doar la 18 luni, atât cât era durata recensământului.

Funcțiunea de „censor” rămânea fără titulat timp de trei ani și jumătate.

Nu există manual de „DREPT ROMAN” în care să nu se studieze preceptele marelui jurist Cicero; traduceri din capodoperele celebrului orator sunt destinate tineretului studios, în special studenților, cărora le sunt necesare asemenea cunoștințe.

Statul a dat aur și a primit, în schimb, aramă.

Iată și fapta infamantă a celor patru profesori, care au furat, fără rușine, munca altora:

=====		
	- Traducerea franceză -	
	după	- Traducerea :
- Textul latin -	topica latină	plagiatorilor -
(topica latină)	întocmită	
	de profesorii francezi -	
=====		
- Q. Mucius augur	- Q. Mucius Scévola l'augur -	- Q. Mucius, augurul, avea
solebat	se avait-coutume de racon-	obiceiul să povestească
narrare multa de	ter beaucoup de choses sur	multe despre socrul său
C. Laelio, suo soce-	J. Lélius, son beau-père,	Caius Laelius, cu mare pl-
ro, memoriter,	avec une-mémoire-fidèle	tere de evocare și în
et jucunde,	et avec agrément, et de ne	chip plăcut, și nu
nec dubitare illum	pas hésiter à l'appeller	șovăia să-l numească
appellare sapien-	le sage en toute conversa-	înțelept, ori de câte ori
tem in omni sermone	tion.	vorbea despre el.
- Ego autem, toga	- Pour moi, la robe virile -	- Dar eu, după ce am îmbră-
virili sumpta	étant prise,	ceam

- deductus eram a patre ad Scaevola, ita ut, quoad possem et liceret, discederet nunquam.	- j'avais été conduit par mon père chez Scévola. en sorte que, tant que je le pouvais et qu'il m'était-permis je ne m'écartais jamais.	- fusesem dus la Scaevola de tatăl meu, care dorea ca, atît cît aş putea şi mi-ar fi îngăduit, să nu mă depărtez nici- odată,
a latere senis.	des côtés du vieillard.	din preajma acestui bătrîn
- Itaque mandabam memoriae multa	- Aussi je confiais à ma mémoire beaucoup de choses	- Astfel îmi întipăream în minte multe idei.
prudenter disputata, multa etiam dicta ab eo breviter et commode studebamque fieri..	savamment exposées, beaucoup de choses aussi dites par lui brièvement et à-propos, et je m'étudiais à deve- nir.	profund discutate de el, precum şi multe formule deale lui, scurte şi bine plasate şi mă străduiam să de- vin...
- Quo mortuo, me contuli ad Scaevola pontifi- cem, quem audeo di- cere, unum praestan- tissimum nostrae civitatis. et ingenio et jus- titia.	-Celui-ci étant mort, je me transportai chez Scévola le pontife, lequel j'ose dire seul le plus éminent de notre cité et par génie et par l'équité	- După moartea acestuia, m-am dus pe lângă pontificele Scée- vola, pe care îndrăznesc să-l numesc cel mai dis- tins cetăţean al nostru. prin talentul şi prin dreptatea lui.
- Sed alias de hoc; nunc redeo ad augu- rem.	- Mais je parlerai ail- leurs de celui-ci maintenant je reviens à l'augure	- Dar despre aceasta altă dată (adv.altădată ?) acum mă întorc la augur.
- Memini saepe quum multa, tum illum, sedentem domi in hemicyclio ut solebat, quum essem una et ego et pauci admodum familiares,	- Je me rappelle souvent et beaucoup d'autre choses, et ceci, lui, étant assis chez lui dans l'hémicyc- le comme il avait coutume, tandis que j'étais de compagnie (avec lui) et moi et quelques amis très-intimes	- Pe lângă multe alte dis- cuţii, îmi amintesc că, şezîn acasă la el în hemiciclu, aşa cum avea obiceiul, pe cînd eram împreună cu el şi numai prieteni intimi

În continuare, plagiatorii sunt fideli juxtei franceze și nu se mai descopăr prea multe erori de traducere, decât acolo unde nu înțeleg nici textul francez.

Urmărind scopul, în prealabil stabilit, de slavonizarea limbii române, traducătorul român(ii) repugnă lexicul matern latin, trecut limbilor celor două fiice - franceză și română și, sfidându-l cu ostentație, îl înlătură, în același timp, și perfecțiunea stilului ciceronian și eleganța limbii literare culte franceze, din care, de secole, s-au inspirat străbunii noștri cărturari, care ne-au lăsat hereditate o limbă innobilată, literară cultă, pe care ticăloșii n-o respectă și o batjocoresc, fără teamă, fără rușine.

Iată câteva pasaje plagiate din juxta franceză:

„ Les Auteurs Latins: Cicéron - Dialogue sur l'Amitié " Paris 1920 furt trecut în traducerea românească: „Laelius sau Despre Prietenie" apărută în Ed.Univers - București, ed.1973.(vol.III.pag.209)

- Itaque verae amicitiae	- Aussi les vraies amitiés	- Așadar adevăratele prietenii
reperiuntur difficillime	se trouvent très difficilement	le găsești foarte greu (juxta traduce corect)
in iis qui versantur in honoribus reque publica.	dans ceux qui vivent au milieu des bonheurs et des affaires publiques.	la acei care trăiesc în mijlocul onorurilor și treburilor publice;
- Ubi enim invenias istum, qui anteponat honorem amicitiae suo ?	- Car où trouveriez-vous celui-là qui préfère l'honneur d'un ami au sien ?	- căci unde ai putea găsi pe acela care se preferă înălțării sale în rang pe aceea a prietenului său ?
- Quid ? ut omittam	- Eh quoi ! pour que je passe-sous-silence ces	- Si ca să las la o parte acestea
haec, quam graves, quam difficiles videntur plerisque societates calamitatum !	rivalités combien pénibles, combien difficiles, paraît à la plupart le partage des malheurs !	cât de împovăărătoare și cât de penibilă pare celor mai mulți împărtășirea nenorocirilor prietenilor.!
- qui descendat ad quas non est facile inventu.	un homme qui consente à ce partage, n'est pas chose facile à trouver.	- N-ai găsi ușor omul gata să se încarce cu ele.
- Quanquam Ennius recte:	- Bien qu'Ennius ait dit avec raison:	- Deși Ennius a spus pe bună dreptate:
„Amicus certus con- nitur in re incerta".	Un ami certain se voit (se reconnaît) dans une circonstance incertaine:	„Prietenul bun la vreme de cumpănă ți se vădește."

Nu mă pot abține, nu pot trece cu vederea monstruozițiile lingvistice comise de traducătorul român, parcă anume decis să persifleze limba noastră străbună, curată, literară cultă, să irite până la paroxism intelectualul cititor, cinstit.

Celebrul orator Cicero face un joc de cuvinte între: „certus” și „incertus” dintr-un dicton latin, atribuit poetului satiric, autorul capodoperei „Annales” - Ennius (239 - 169 î.e.n.), una dintre splendidele expresii, folosite frecvent de orator, pline de spiri^t și adevăruri perene, față de care traducătorii au fost insensibili, n-au înțeles nimic, în schimb l-au pătat, ca și cum ar fi rămas la nivelul țăranului de altădată, incult și vulgar, a cărui limbaj gotesc îl folosesc, într-o limbă schimonosită și slavonizată.

Iată justetea acuzațiilor mele:

„Amicus certus cernitur in re incerta”

„Un ami certain se voit dans une circonstance incertaine” este traducere corectă franceză;

Se știe că limba română este cea mai apropiată de limba mamă latină, decât toate limbile surori; traducerea, în versiune românească a trecut, exact cu aceeași formă și înțeles, fără nici o dificultate:

„Amicul cert se vede într-o ocazie incertă”

Chiar dic.L.Române ed.1958 a menținut cuvântul neaoș românesc „cert” (sigur, neîndoios) pag.135; „incert”(nesigur, îndoielnic pag.378); ocazie = pag.555; vede = pag. 992.

Ce cauză bizară i-a determinat pe autorii traducerii să pîngărească limba străbună ?

„Prietenul bun la vreme de cumpănă ți se vădește” este gotesca traducere a plagiatorilor.

Iată analiza:

În traducerea de 5 cuvinte, cât conține traducerea, doar un singur cuvânt provine de la latina mamă „bun” - „bonus”, dar și acestuia i s-a denaturat sensul:

- certus (adj.) ... - certain, digne de foi, sûr = sigur, demn de încredere, cinstit, sigur, onest, adevărat;
- bonus (adj.) ... - bon, bienveillant, doux, favorable etc. = care face în mod obișnuit bine altora, binevoitor, folositor, util;

Deci: „certus” nu este sinonim cu „bonus”.

Până la invazia popoarelor slave, străbunii noștri au folosit cuvântul transmis de latina mamă: amic - „amic” www.arhivaexilului.ro

seşte chiar fondatorul limbii latine culte clasice, profesorii de limba latină îl repudiază, considerându-l, desigur, ca şi acad.A.Graur un „ latinism învechit ” (cazul „ diligent - diligentă ” Dic.L.R.pag. 246) şi întreaga naţiune aşteaptă de la „mentorul ei” o explicaţie: sunt şi „latinisme tinere ” ?

Este adevărat, cuvântul latin: „ Amicus ” împlineşte acum etatea respectabilă de 2.026 de ani, de existenţă în viaţa poporului român şi, fără îndoială, potenţaii condeiului l-au considerat prea îmbătrânit şi au decis să-l înlocuiască cu un alt sinonim mai viguros, mai cult, mai armonios, recent aciuat doar de câteva secole, deci mai tânăr, pe câmpiile dunărene, semănate din abundenţă cu vestigiile străbunilor noştri romani.

Si astfel „intrusul slavon” : „ Prieten ” îşi face intrarea în limba literară cultă românească.

- „ Prietenul ... Prieⁿtinū Sl. ... Amicus = Ami = Amic;
- „ la vreme ... vremeⁿ Sl. ... in re (res)= conjuncture, circonstance, occasion,= conjuntură,cazie etc.
- „ de cumpănă ”... koⁿpona Sl... incertus = incertain,peu sûr, = nesigur,îndoielnic,critic;
- „ ți se vedește ”... vaditi Sl. cernitur (cerno) = voir,distinguer = a (se) vede, a(se) distinge;

Intr-un dicton latin de numai cinci cuvinte, patru sunt înlăturate şi înlocuite cu barbarisme slave. De ce ?

In plus, profesorii de limba latină traduc alte minunății, care evidențiază incapacitatea lor de a reda corect în versiune românească chiar după plagierea juxtei franceze:

Verbul latin „ cernitur ” = Ind.prez.pers.3-a.sing.f.pas. =
= se voit = se vede;

Traducătorul denaturează sensul verbului la Ind.prez-3-a sing.forma pasivă, prin adăugarea pron.pers.II „ ți ” , amplificând erorile de traducere.

Un alt fapt bizar: verbul latin: „ cerno ”, folosit de orator, a trecut, exact cu aceeași formă şi înțeles, în limba română „a cerne” (a separa grăunțele sau făina de impurități, prin sită sau ciur) a distinge; putem afirma cu toată convingerea că străbunii noştri l-au folosit din timpuri imemorabile, fără intermediul cărturarilor întorși de la studii din Paris în țară.

Manele traducătorilor le-au spus: „ vădesc mălaiul şi gata-i mămăliga” sau : „cern mălaiul şi gata-i mămăliga” ? (bineînțeles dacă nu erau boieroaice?)

Autorii dic.L.R.ed.1958 i-au acordat respectul cuvenit și l-au menținut, fără să-i atribuie un înlocuitor, chiar necorespunzător cum este cazul cu „diligent - diligentă” = oboseală - osteneală, profesorii de limba latină îl disprețuiesc și îl înlătură, pur și simplu, introducând în limba literară cultă scrisă românească, verbul slavon: „vădi”.

- Firmamentum autem- Or le fondament de cette-Iar fundamentul acestei
ejus stabilitatis. stabilité stabilități
constantiaeque, et de cette constance, și statornicirii
quam quaerimus in que nous cherchons pe care le căutăm
amicitia . dans l'amitié. în prietenie (lipsă virgulă
est fides. - c'est la confiance. e buna-credință.

- Ut igitur ii, qui- De même donc que cex qui- Așadar, după cum cei care
sunt superiores, de- sont supérieurs doivent sînt superiori în legătu-
bent in necessitu- dans le commerce de l'a- rile lor strînse de prie-
dine amicitiae con- mitié et de l'intimité tenie trebuie să se facă
junctionisque se ex-s'égaler avec(de) egali inferiorilor
aequare cum inferi- leurs inférieurs: lor:
oribus: sic inferio- de même les inférieurs tot astfel cei inferiori
res non dolere se doivent ne pas s'affli- nu trebuie să se întriste-
superari a suis, aut ger eux être surpassés ze că prietenii lor îi
ingenio , aut fortu- par leurs amis, ou par le întrec prin talent,
na, aut dignitate. génie, ou par la fortune prin situație
(Op.cit. XX.71) ou par le rang. sau rang. (Op.cit.pag.211)

- Sed, nescio quomo-- Cependant, je ne sais com- Dar, nu știu cum, ceea ce
do, quod meus fami- men, ce que mon ami dit spune prietenul meu în
liaris dict in An- dans l'Andrienne, est vrai Andriana este adevărat.
dria, est verum:

- „Obsequium amicos,- La complaisance enfante - Îngăduința ți-aduce
veritas odium parit” les amis, la vérité la prietenii, adevărul iscă
haine.

Veritas molesta, La vérité est fâcheuse Adevărul e dăunător,
si quidem odium, si vraiment la haine qui dacă iscă cumva ura, care
quod est venenum est le poison de l'amitié este otrava prieteniei.
amicitiae, nas- naît d'elle: ? ?

citur ex eo, sed ob- mais la complaisance est, dar îngăduința e cu mult
sequium multo moles- beaucoup plus fâcheuse, mai dăunătoare pentru că,
tius, quod, indulgens elle qui, indulgente binevoitoare față de gre-
peccatis, sinit ami- pour les fautes, laisse unșeli, lasă prietenul să se
cum ferri praecipi- ami être emporté dans prăbușească în prăpastiei:
tem. l'abîme, la-tête-la-premi-
ère.

- Maxima autem culpa in eo qui et as- - Or la plus grande faute- cea mai mare vină însă
 pernatur veritatem méprise la vérité et /o are cel care disprețui-
 et impellitur in. est poussé au mal par este adevărul ori este
 fraudem obsequio. la complaisance. împins la rău de îngă-
 duință.

- Illud enim Catonis- Car ce mot de Caton - Căci este pătrunzătoare,
 est scitum,ut multa: est juste, comme beau- ca multe altele,această
 Inimicos acerbos coup d'autres: Des enne- observație a lui Cato:
 mereri melius mis cruels mériter mi- „Dușmanii înverșunați aduc
 de quibusdam, eux de certains hommes, mai multe servicii unora
 quam eos amicos,qui que ces amis,qui parais- decât prietenii care par
 videantur dulces: sent doux: ceux-là sou- plăcuți:aceia spun de mul-
 illos saepe dicere vent dire la vérité, te ori adevărul,aceștia
 verum,hos nunquam. ceux-ci jamais. niciodată."
 (XXIV.90.) (Op.cit.vol.III.pag.217)

-.-

Ne limităm aici: spațiul nu ne permite și nici nu este nece-
 sar să extragem pasaje mai ample: plagierea este clară, exactă și fide-
 lă topiceii franceze: furtul este clar, oribil, flagrant.

Diferența dintre traduceriile celor 39„Epistole ad Atticum și
 27„Epistolae ad Familiares", a celorlalte opere și „Laelius sau Despre
 Prietenie" este frapantă.

Nu am verificat celelalte opere, decât „Scrisorile" pentru
 care nu există o traducere juxtă franceză.

Există totuși o asemănare perfectă, pe tot parcursul traduce-
 rilor: limbaj unic.

Textul latin - în paralel cu traducerea franțuzească - mamă și
 fiică - n-a exercitat nici o influență asupra profesorilor de limba la-
 tină deciși să ne batjocorească, să ne altereze, să ne urîțească și,
 în final, să ne slavonizeze limba noastră străbună.

Si cititorul acestor rânduri este edificat: cei patru tradu-
 cători au reușit, fără nici o îndoială.

După asemenea afirmații, este necesar să analizez ultimul
 extras din traducerea plagiată:

I. Slavonizarea limbii române

- Ingăduință"... endgedni mag. ... obsequium = compleaisance,obéissance
 complezență,indulgență,asculta-
 re,toleranță,amabilitate etc.
- iscă ... iskam Sl.(Bg.) ... parit (pario) = enfanter,mettre au jour =
 a da naștere,a crea.

- // -

- „ otravă ... otrava Sl. ... venenum = poison, venin (au prop.et fig)
= venin
- „ greșeli ... grêșiti Sl. ... peccatis (peccatum) = action coupable,
crime, erreur = păcat, nelegiuire.
- „ să se probească ... probușiti ... praecipitem ferri (praecipito)
= jeter de haut en bas, tomber, a se
precipita, a cădea, a se arunca în
abis.
- „ prăpastie ... propastî ... précipice, abime = adâncire mare, abis,
genune;
- „ vină ... vina Sl. ... culpa = faute = culpă
- „ dușmanii ... dușman turc ... inamicos (inamicus) = ennemi = inamic
adversar;
- „ înverșunați ... verseny ... acerbos (acerbus) = acerbe, cruel, sé-
vère, = acerb, crud, sever, inexorabil,
implacabil, atroce, feroce.

- . -

După fulgerul de la 23 August 1944, lumba latină, mama bună a limbii noastre, a luat locul „cenșeresei”, ba mai mult a fost alun-gată din propria-i casă, instalându-se triumfal limbile slave, ajuta-te, după cum am probat, chiar de profesorii de specialitate.

Pentru „blidul de linte” au comis fapte nedemne, fără să le fi fost cerute măcar, căci este de neconceput ca Partidul să ceară să-și urâtească propria-i limbă, tezaurul nostru național, pârghie de reazm al existenței noastre - aici unde ne-am născut, aici unde am reușit să viețuim de milenii, înfruntând vicisitudinile abătute asupra poporului nostru și am rezistat.

Repet, invadatorii au răpit străbunilor noștri bunurile, le-au luat și viața, dar n-au reușit să le smulgă limba.

Păcat !

Prof. Lucian Popescu

asupra lucrării "Cicero, Scrisori" (cărțile I-XVI, Indice+Studiu introductiv) tradusă de N.I.Barbu și Const.Popescu-Lehedinți.

Cu adresa Nr.491/1976, subsemnatul am fost solicitat de Editura Științifică și Enciclopedică să efectuez operațiunile : control științific și confruntare cu traducere.

În cele ce urmează voi nota constatările rezultate din aceste operațiuni, precum și aprecierile ce se desprind din ele.

I. Control științific

Observații preliminare. Titlul lucrării, așa cum mi-a fost comunicat în adresa Editurii, nu corespunde cu textul trimis, care nu are nici un titlu; în realitate sînt numai scrisorile către Atticus, Editura n-ar fi trebuit să accepte formularea ambiguă a autorilor.

1. Studiul introductiv. Cele 123 de pagini, dactilografiate la un rînd și jumătate, depășesc cu mult proporțiile unui studiu introductiv, la o mică parte din opera lui Cicero. De altfel, o prezentare generală a vieții și operei marelui orator figurează la începutul unei culegeri de Opere alese, publicată acum trei ani de Editura Univers. De aceea, dat fiind însuși caracterul lucrării de față, aici nu se mai justifică o astfel de prezentare.

Sînt de pricos, așadar: prezentarea generală "asupra epocii în care a trăit și a activat Cicero, urmată de biografia autorului"; tot așa, o bună parte din acele "cîteva considerații asupra constituirii celor două colecții de scrisori care ne-au parvenit de la Cicero", precum și din paginile dedicate lui "Cicero, omul, omul de Stat, tatăl de familie etc., reflectat în scrisori". De asemenea, o reducere severă ar fi comportat numeroasele pagini ce poartă titlul "Evenimente politice", precum și cele ce figurează sub titlul "Viața economică".

Toate aceste reduceri ar fi fost în avantajul studiului introductiv, degajîndu-l de un balast inutil (bibliografie, discuții oțioase și rezumate nesfîrșite ale scrisorilor), dar mai ales de numeroasele formulări neștiințifice, depășite (patricieni, aristocrație senatorială, burghezie etc.), luate din istoriografia burgheză.

2. Notele. În subsolul paginilor care cuprind traducerea se găsesc unele explicații referitoare la text. Ele sînt numerotate cu cifre arabe, nu separat, pe cărți, cum se obișnuiește, ci în continuare, pe toată opera, de la 1 pînă la 1164.

Notele sînt, cu puține excepții, reproduse în traducere românească după edițiile franceze utilizate pentru traducerea textului latin (Les Belles Lettres și Garnier). Iată un exemplu, luat chiar de la început :

"Cuvîntul și ideea însăși pare să fie împrumutată de Cicero de la istoricul grec Ephoros, vorbind despre Acropole din Athena". (Nota 3)

Le mot, et l'idée même, paraissant avoir été empruntés par Cicéron à l'historien grec Ephore parlant de l'Acropole d'Athènes."

Singura deosebire constă în greșeala de acord gramatical a traducătorilor români ("cuvîntul și ideea . . . pare)

Mai elocventă, pentru fidelitatea față de ediția franceză, este Nota 27, unde este tradus textul din notița introductivă la grupul de scrisori din anul 61 î.e.n., din care face parte și I.12. la care trimite traducătorul francez în notă. Iată cele două texte :

"Troiana" se susține/aici/ că sub acest nume s-ar ascunde Antonius. Este mai mult ca probabil că ascunde o rudă de-a lui Antonius sau vreo prietenă, care servea de intermediară între proconsulul Macedoniei și vechiul lui coleg, Cicero. Poate este vorba de Cornelia, soția lui P. Sestius cvestor al lui Antonius. Antonius era proconsulul Macedoniei și era amenințat să fie rechemat pentru a fi citat ca delapidator de bani publici în fața tribunalului. Antonius spera că Cicero îl va ajuta să suspende rechemarea, ceea ce i-ar fi aminat acuzarea, și să accepte ca, în caz de nereușită, să-l apere în fața judecătorilor. În schimb Cicero urmărea să obțină de la el, pentru aceasta, o sumă de bani, ca să plătească casa, pe care tocmai o cum-părase pe Palatin."

" . . . un personnage que designe le seul sobriquet de Teucria" la "Troyenne". On a dit que se sobriquet cachait Antoine: il est plus probable qu'il designe quel que parente ou amis d'Antoine, qui servait d'intermediaire entre le proconsul et son ancien collegue: peut-etre s'agit-il de Cornelia, femme de P. Sestius proquesteur d'Antoine. Ce dernier etait menace de se voir rappeler de son gouvernement de Macedoine et citer en justice pour peculat. Il souhaitait que Cicéron l'aiderait a etre proroge, ce qui retarderait l'accusation et acceptat? le cas echeant, de la defendre(?) devant les juges. Mais Cicéron(?) desirait(?), en echange(?) obtenir de lui un pret(?) d'argent pour payer la maison qu'il venait d'acquirit sur le palatin(p.122)

Sînt însă și cazuri - mai puține la număr - în care traducătorul francez nu consideră necesar să dea vreo explicație în notă, în schimb traducătorul român vede necesitatea ei. Un astfel de caz este cel de la Nota 19, unde se spune : "Ceramic" era numele ce-l purta două piețe din Athena, una în interiorul orașului, alta într-un cartier periferic.

În lipsa modelului francez, autorul român a folosit un izvor pe care, probabil, nu l-a înțeles. Căci, reali, nu erau două piețe cu acest nume, ci una singură, despărțită, ulterior, în două părți de noul zid al cetății. Dar un exemplu și mai ilustrativ ni-l oferă Nota 741, unde autorul afirmă: "Expresia optimates are un sens pur politic, adică este vorba de . . . bogata burghezie"

Pe de altă parte, traducătorul român n-a apreciat alte cazuri, mult mai numeroase, în care s-ar fi impus necesitatea unei note, pentru ca textul să fie înțeles de cercuri mai largi de cititori din țara noastră. Iată câteva de acest fel: I.12.1. - unde e vorba de dobânda de 12%; II.2.1. - după "nepotul meu Cicero" era mai necesară nota decât trimiterea la Indice; VIII.16.1. - nu explică ce înseamnă "Marea Superioară"; VIII.16.1. - după "cel pe care-l urmez" trebuia să precizeze despre cine era vorba; IX.18.1. - după "ceilalți vor fi mai zăbavnici", nu se precizează cine erau aceștia; după "ce suită, ce bandă infernală", nu se dă nici o explicație (în nici un caz nu are sensul actual); IX.6.1. - după "din cauza averii tale și a averii comune" trebuia să se arate substratul; IX.18.2. nu se arată cine erau „ăștia” XVI.8 - după "gratificație militară" ar fi fost binevenită o explicație.

3. Indicele. Cuprinde nume proprii de persoane și locuri, precum și anumiți termeni indicând instituții, magistraturi, etc. În textul traducerii termenii respectivi sînt însemnați cu un asterisc, dar nu se explică rostul acestuia.

Pe parcursul controlului efectuat, am constatat că nu toate cuvintele cu asterisc apar în indice.

Acestea sînt : P.Galba (I.II.), L.Pontius (I.1.3.), Domitius (ibid.), L.Piso Frugi (I.3.2.), Acutilius (I.4.1; I.5.4.), Tusculum (I.4.3.), Lucius (I.5.1.), Eumolpizi (I.9.1.), Horodes (II.2.1.) Theophan (II.5.1.), Equotuticum /corect : Equustuticus ! (VI.1.1.), L.Volcacius (VIII.1.3.), Vettienus (X.5.2.) Ocella (X.10.3.), Caesonius (XI.11.), Apella din Ohio (XI.19.1.), Samnium (XIV.20.2.) XVI.11.6.), Circei (XV.10.3.), Casilinum/greșit scris Casilium/ XVI.8. Psyria (XVI.13.A.2.)

Mult mai numeroși sînt, în schimb, termenii care ar fi trebuit să fie notați și să figureze în indice.

Termenii indicelui, dispuși în ordine alfabetică, reproduc în parte așa-zisele "Nota complementare" (?) (Notes complementaires) de la sfîrșitul traducerii franceze. Mai multe sînt însă compilații din diferite dicționare, enciclopedice, cu profiluri și destinații diferite.

De aici și lipsa de uniformitate și de seriozitate a conținutului acestui indice.

Cele mai multe articole sînt departe de a corespunde scopului pe care ar fi trebuit să-l aibă - acela de a pune la dispoziția cititorului informațiile necesare pentru înțelegerea contextului în care se află un termen din această categorie. Unele din ele constau doar din cîteva rînduri pe una din cele două coloane de pe pagină, iar altele se întind pe coloane întregi și chiar pe mai multe pagini.

Dar, ceea ce este mai grav, extensiunea acestora nu este totdeauna în raport cu importanța titlului, ci fără nici un criteriu, la voia oarbea întâmplări. Voi cita doar cîteva exemple, din cele multe: pe cînd Cicero ocupă două coloane? Marcus Antonius, dușmanul lui de moarte, figurează nu mai puțin pe șapte ! Mai mult: însuși Atticus, prietenul oratorului, ocupă trei coloane și jumătate.

Aici nu e vorba numai de numărul "semnelor grafice", ci mai ales de conținutul acestor articole, atît de arbitrar lipsite de uniformitate, în care, fie ele lungi sau scurte, abundă greșelile de tot felul.

Iată și de data aceasta doar cîteva exemple, din cele nenumărate: "Actium" - oraș în ținutul Arcaniei"/Azarnaniei/; "Agamemnon . . rege al orașului Mycenae (?) fondat de el în Crata"; "Alexandria - la răsărit de delta Nilului"; "Cyzic - pe țărmul Proponitis sau Proponidei" Eleusis - oraș la nord-est de Atena/e la nord-vest!//; Macedonia n-a fost niciodată "provincie septentrională a Greciei"; Malta și Melite nu sînt două insule diferite; Nicea - amintită numai pentru conciliile ecumenice din primele secole ale creștinismului; pe ruinele orașului Norba din Italia nu se putea ridica Alcantara, care e în Portugalia; Ptolomeu/în loc de Ptolemeu/ - forma curentă peste tot; Spania/în loc de Hispania/ - folosit peste tot; Theopompos și Thermus - nu se pot citi din cauza dactilografierii defectuase; tratatul de economie al lui Varro : De res rustica;

Unii termeni sînt luați din trad. franceză fără nici o modificare: Meandre (la Magnesia), Sylla (peste tot); Hydrunte (la Hydruntum) Baules (la Bauli), Panorme (la Panormus); Egisthe (la Cassandra); Diotime (la Milo de Crotona).

Supărătoare sînt și unele forme hibride - barbare - prin care autorul încearcă să redea flexiune românească unor cuvinte latine, nume proprii sau comune. Iată cîteva specimene: census-ul, census-ului, compitium-ului, Hydruntum-ului, Tifernus-ului, Latium-ului, Brundisium-ului, Clusium-ului, imperator-ului, imperium-ul, tubilustrium-ului, Bruthium-ului, Lyceum-ului, Corfinium-ului, praetor-ul, gymnasium-ului, etc. De adăugat că asemenea forme se întîlnesc la tot pasul în textul traducerii.

II. Confruntare de traducere

Observații preliminare. Lipsește o Notă asupra ediției, în care ar fi trebuit să se arate ediția după care s-a făcut traducerea, precum și traduceri în alte limbi care au fost consultate. Tot în această notă ar fi trebuit să se dea explicații cu privire la datarea scrisorilor: de ce în subtitlul fiecărei scrisori s-a adoptat cronologia modernă, iar în text s-a menținut vechiul calendar roman (Kalende, Nones, Ides). Aici ar fi trebuit să se indice, în paranteză sau în notă, data corespunzătoare din calendarul actual.

În ceea ce privește confruntarea traducerii cu originalul, țin să precizez că în paginile următoare nu m-am oprit asupra tuturor greșelilor constatate, care ar cuprinde mai multe zeci de pagini, ci numai asupra acelor pe care le-am considerat mai semnificative pentru stabilirea valorii reale a traducerii.

Cartea I.

Ep.1.1. "falsă politeță" - din l.franceză: fausse politesse.

- confuz: "... e (?) în avantajul meu când se întetește că se descopăr foarte mulți oameni care îmi sînt devotați"/trad.greșită a verbelor percrebrescit și inveniri/,

- "să te lovești cu palma pe frunte"/nu-i expresie corespunzătoare"

- 2. "lipsit de considerație"/corect de reputație/

- "dar eu, în afară de mine", cred că nimeni nu gîndește în acest fel"corect: mi se pare că nimeni altul nu mai este de această părere/.

- "Calea Flaminia" - este un termen consacrat și respectat în general: Via Flaminia.

- 3. "fiind escrocat"/corect și mai aproape de limbajul lui Cicero: fiind frustrat/.

- 5. "îmi place mult" - nu acopere sensul intensiv din lat. (valde me delectat)

- Ep.2.1. Expresie improprie: "Află că familia mea s-a mărit cu un fiu".

- 2. idem: "am nevoie de venirea ta"

- Ep.3.1.: "bunica ta a murit de dorul absenței tale/corect: a murit de dorul tău/

- "fîți trimite o scrisoare de consolare, cu privire la această consolare".

- Ep.4.1. "îmi provocî așteptări peste așteptări"/Mă faci să te aștept mereu/.

- Ep.5.8.: "Micuța Tullia" - mai curent este diminutivul din textul latin: Tulliola.

Ep.8.2.: "statuile de Legara/ e vorba de "statuile din marmură de Megara"/

- 8.4. Extraordinarii: "Statuile lui Hermes din marmură din Pentilicul tău". Cel mai elementar acord gramatical a fost ignorat, după cum necunoscută a rămas frumusețea marmorei (?) de Pentelic (?) ! Refuz să cred că e vorba de o glumă - ar fi prea stupidă !

- Ep.9.1. "Nu doresc ca această convorbire intimă să ajungă în mâini străine" - trad.din l.franceză(je ne veux pas que notre correspondance intime tombe entre des mains etrangeres.

- Ep.10 : " am mare speranță că-l voi readuce la îndatorile lui și mi se va supune/corect:sînt pe deplin încredințat că el își va face datoria de prieten . ./

- 6 : " m-am dat cu totul ție"/vezi Eminescu:corect : m-am lăsat în voia ta/.

- Ep.12.1 "va declara în gura mare"/corect:va susține pe față/

Cartea a II-a

- Ep.2.2: " . . dacă ai să citești aceste cărți,vei zice/ corect: citește-le;eu atîta îți spun/.

- Ep.5.1." . . să mă îndepărtez de această lume saturată de prezența mea și să mă reîntorc numai atunci oarecum voi fi așteptat (corect:să mă îndepărtez de acești oameni plictisiți de mine și să mă întorc cînd o doresc ei)

- Ep.10: "Fă-mă acum săștiu" - din franc.:Maintenant fais-moi savoir !

Cartea a III-a.

Ep.7.2: "Rechemîndu-mă la viață/Cicero n-a murit ! corect: îndernîndu-mă să trăiesc în continuare/.

- " . Reașizezi numai un singur lucru,anume să nu-mi pun mîna în gît/corect: tu reușești doar să mă împiedici de a-mi face singur seama/.

- Ep.8.1.: "Plecînd din Brundisium îți scrisesem din ce motive n-am putut pleca în Epir și deoarece,pe de o parte,Achaia era aproape ticsită de cei mai înverșunați dușmani ai mei,cît,pe de altă parte, ieșirea era dificilă,cînd ar fi fost să plec de acolo". Frază fără înțeles,confuză !

Cartea a IV-a

- Ep.1.2.: " te asigur de acest adevăr;în mijlocul unei bucurii ajungă la paraoxism și a unei maxime mulțumiri;voi culege toate fructele suavității tale".Expresii improprii,forțate

Cartea a V-a

Ep.16.1.: " . curierii arendașilor Statului". Termenul publicani este consacrat în istoriografia noastră marxistă sub aceeași formă, adăugându-i-se, doar, atunci cînd e cazul, articolul.

Cartea a VII-a

Ep.6.2.: " acum cînd îi prelungim cincinalul proconsular"-actalizare deplasată; mai bine se utiliza termenul tehnic curent în acea epocă

Cartea a VIII-a

Ep.3.1.: "Zbuciumat în împrejurări excepționale neînchipuit de nenorocite, cum n-am avut posibilitatea să discut cu tine față în față, am voit totuși să mă folosesc de sfatul tău" - Cuvinte și expresii bombastice, care nu acoperă originalul, noi greșeli elementare de gramatică.

Cartea a IX-a

Ep.8.B.: " n-ai de gînd să săvîrșești nici un act nejustecat și neprevăzător . . atunci cînd situația era intactă" - Expre și formulări greșite și improprii.

Cartea a XII-a

Ep.1.1.: "Conacul meu" - Cicero scria înainte de venirea turcilor

Cartea a XIII-a

Ep.20.4.: "omul nu trebuie să se îndepărteze nici cît o unghie de la scrupulele conștiinței"-trad.cuvînt de cuvînt; în l.rom.nu există asemenea expresie.!

Cartea a XIV-a

Ep.4.1.: "Afacerile fierb" - impropriu și greșit; e vorba de evenimente ce par a fi iminente.

Ep.6.1.: " Căci despre Octavius în sus sau în jos" - trad.nu cunoaște ce înseamnă susque deque - foarte puțin îmi pasă !

Cartea a XVI-a

Ep.1.1.: "Fac piraterie pe mare" - pleonastic: pe atunci pirateria se putea face numai pe mare, nu și în aer !

Ep.2.4.: " sînt împins afară cu furcuța" - greșit ! Autorul vrea să spună, dimpotrivă, că alungat" cu furca cea lungă" !

Aprecieri de ansamblu

1. Lăsînd la o parte observațiile de detaliu, care nu reprezintă decît picuri de apă într-un ocean, lectura cursivă a acestei traduceri lasă impresia unei lucrări lipsite de sens, confuză, neinteresantă, din care cititorul zilelor noastre nu reușește să înțeleagă problemele care frământau pe Cicero în epoca sa. Este mai mult o travestire, o falsificare, decît o traducere.

Această lucrare este cu totul necorespunzătoare și nu merită să vadă lumina tiparului.

asupra

referatului privind studiul introductiv și traducerea scrisorilor lui Cicero către Atticus, prezentat Editurii științifice și enciclopedice în luna septembrie 1976.

Pentru a prezenta cât mai sistematic observațiile noastre asupra referatului, le-am grupat în câteva paragrafe, după natura ideilor și afirmațiilor făcute.

1. Afirmații cu privire la studiul introductiv.

De la citirea primelor rînduri, m-am simțit cuprins de uimire, gîndindu-mă cum este posibil ca în anul 1976, după progresele uimitoare făcute nu numai de tehnică, ci și de științele umaniste, în general, și de filologia clasică, în special, și după atîtea realizări meritatorii ale Editurii științifice, cunoscute în străinătate - mă refer la domeniul literaturilor clasice - un referent să formuleze idei și concluzii cum sînt cele cuprinse în referatul de față.

Le vom analiza pe rînd.

Referatul afirmă : „Cele 123 de pagini, dactilografiate la un rînd și jumătate, depășesc cu mult proporțiile unui studiu introductiv la o mică parte din opera lui Cicero”.

Iată dar că autorul referatului afirmă - constat cu stupeoare - că scrisorile lui Cicero către Atticus reprezintă o mică parte a operei lui Cicero, cînd se știe de veacuri că nu numai corespondența lui Cicero în totalitatea ei, ci fiecare scrisoare în parte este un roman în miniatură, atît de mult palpită în fiecare rînd viața romană - realități economice, sociale și politice, idei și sentimente - iar pe dinaintea ochilor se perindă atîtea personaje de pe vremea autorului latin, încît cititorul modern are impresia că de fapt are în față un roman social.

Este prea bine cunoscut faptul că în manualele școlare de limbă latină și în antologiile de texte latinești destinate lecturii elevilor și studenților de multe ori textul notelor explicative depășește textul latin, atît de necesară este intervenția editorului român la fiecare pas pentru a introduce pe cititor într-o lume atît de deosebită de a noastră. Un exemplu concret în această privință îl constituie faimosul exordium ex abrupto al primei Catilinare, care începe cu celebrele cuvinte „Quousque tandem, Catilina . .” devenite proverbiale în toate limbile și culturile. Ei bine, notele explicative necesare înțelegerii acestui text depășesc întinderea textului latin. Și totuși autorul referatului socotește că 123 de pagini sînt prea multe pentru a introduce pe cititorul modern în lumea scrisorilor lui Cicero !

Mai mult, trecînd la precizări, autorul referatului socotește

de prisos următoarele capitole din introducere, cităm :

„prezentarea generală asupra epocii în care a trăit și a activat Cicero, urmat de biografia autorului" . . „cîteva considerații asupra constituirii celor două colecții de scrisori" . . „Cicero omul de Stat, tatăl de familie etc. reflectat în scrisori" . . „Evenimente politice" . . „Viața economic" . . balast inutil (bibliografii, discuții oțioase și rezumate nesfîrșite ale scrisorilor) dar mai ales formulări neștiințifice, depășite (patricieni, aristocrație senatorială, burghezie) luate din istoriografia burgheză".

Citind aceste rînduri din referat mă întreb pur și simplu știe oare autorul ce rost are bibliografia ? Pentru cine și cui poate fi o bibliografie un balast ? Pentru profesorul care trebuie să se documenteze cît mai amplu și care nu are decît cu greu la îndemînă instrumentele de lucru necesare documentării, intelectualului demn de acest nume, care dorește să știe cît mai multe despre lumea romană, în general, și despre scrisorile lui Cicero, în special, sau elevului care abia a început să facă cunoștință cu limba latină și care nu poate, desigur, să pătrundă în toată complexitatea de idei a scrisorilor ?

Răspunsul vine de la sine și nu mai are nevoie de formulare.

Dar autorul referatului face afirmații și cu privire la termenii întrebuiințați în studiul introductiv - patricieni, aristocrație senatorială, burghezie - pe care-i denumește neștiințific. În primul rînd subsemnatul, care am interzis timp de 40 de ani studenților să întrebuiințeze termenul de burghezie pentru lumea antică, nu puteam face o greșeală atît de grosolană oricît de obosit aș fi fost în redactarea unor pasaje. Resping deci această acuzație.

Dar autorul referatului vine să-mi dea lecții cu privire la termenii „patricieni” și „aristocrație senatorială”. Spre marea lui mirare, să afle acum că termenul „patricieni” este încetățenit de mult în terminologia manualelor școlare și a cursurilor din facultăți și este consemnat și de dicționarele limbii române. De pildă : Dicționarul limbii române moderne, ediția 1958, la cuvîntul patrician, între altele, spune : „(la Roma antică) membru al clasei dominante, care deținea pămînturile obștești și monopolul funcțiilor sacerdotale și politice, bucurîndu-se de privilegiile . . ”.

În ceea ce privește termenii : „aristocrație senatorială” autorul referatului, care nu a citit bibliografia, fiindcă după propria-i mărturisire, o socotește „balast inutil”, habar nu are de complexitatea păturilor care constituiau ceea ce numim noi astăzi o aristocrație și de aceea s-a simțit nevoia să se adopte termenul de aristocrație senatorială, spre a se distinge acea pătură a bogaților și nobililor din care se recruta de obicei senatul.

Autorul referatului socotește inutile capitolele privind viața economică și politică și la alte particularități ale vieții romane. Mă întreb cum va înțelege cititorul modern problema datoriilor lui Cicero către Caesar, problema situației multor liberiți îmbogățiți, a multor fii de familii nobile sărăciți și deveniți partizani ai lui Catilina sau susținători ai lui Caesar, dacă nu va avea idei clare cu privire la viața economică a Romei și, în general, a lumii romane? În realitate, dacă ținem seama de exemplul pe care l-am dat mai sus cu privire la notele necesare înțelegerii primului capitol din prima Catilinară, ar trebui scrise nu 123 de pagini de introducere, ci cel puțin câteva sute, dacă ținem seama de extinderea textului scrisorilor. Lucrul acesta nu este desigur cu puțință și de aceea și eu am căutat să fiu cât mai concis cu puțință. Dar autorul socotește bibliografia un balast în anul 1976, după ce Editura științifică și enciclopedică, pre cinstea și lauda ei, a publicat o serie de traduceri din operele unor autori greci și latini, cu introduceri ample și cu citări de bibliografii, introduceri care, așa cum am afirmat mai sus, au fost elogios recenzate și în străinătate. De pildă - mă refer la cazuri concrete - introducerile pe care le-am făcut eu însumi la traduceri operelor lui Plutarh, Appian, Tucidide, Tacit, au fost remarcate și apreciate laudativ în Classical Review, Revue des études grecques, Revue des études latines, Revue de philologie, ca să mă refer numai la acestea. Nici unuia dintre recenzenții străini nu i-ar fi trecut prin cap să considere bibliografia un balast, dimpotrivă mulți dintre ei se interesau dacă bibliografia este la zi. În schimb, autorul mă trimite la introducerea făcută cu ocazia publicării unor fragmente din opera lui Cicero de către Editura Univers. Am citit această introducere, după citirea prezentului referat. Dar înainte de a mă referi la acea introducere, trebuie spus din capul locului că autorul referatului este stăpînit de ideea stranie că odată o introducere la o operă sau la un șir de opere făcută, nu mai este posibil să se realizeze o alta mai bună. Deci dacă o introducere la scrisorile lui Cicero ar fi fost scrisă acum o sută de ani, nu mai era nevoie să facem o alta. Este o idee cu totul retrograd, care nu face cinste autorului referatului, ci dimpotrivă îl prezintă într-o lumină cu totul defavorabilă. Dar să venim la introducerea amintită.

În acea introducere se afirmă că era o clasă ecvestră. Autorul referatului nu știe ce înseamnă o clasă socială. (~~Autorul referatului este clar --- a fost într-adevăr influențat de bibliografia burgheză. „Homines-tenues” nu înseamnă~~) Cavalerii nu constituiau o clasă, ci o pătură, o categorie socială. Autorul referatului - este clar - a fost, într-adevăr, influențat de bibliografia burgheză.

118

„Homines tenues” nu însemnează oamenii de rînd așa cum traduce autorul introducerii în discuție , ci oameni săraci , adică cu slabe mijloace de subsistență. Pînă și dicționarul burghezului Quicherat traduce corect prin „les pauvres” , săracii. Așadar autorul referatului, care se erijează în cenzor al corectitudinii terminologiei politice, dă dovadă că nu cunoaște de loc această terminologie.

Autorul introducerii spune textual că „Scrisorile lui Cicero sînt un monument unic în toată literatura antică”. Cu toate acestea nu consacră scrisorilor lui Cicero decît cinci pagini de introducere. Dar dacă ținem seama că autorul nu a tradus din corespondența lui Cicero decît aproximativ 60 de scrisori - nu l-am numărat - ar însemna la totalul de circa 800 de scrisori, să fi scris 300 de pagini de introducere. Deci nici cantitativ nu se justifică criticile aduse de autorul referatului studiului introductiv redactat de subsemnatul.

Nu mai vorbim de faptul că acea introducere pe care mi-o recomandă de model conține termeni cu totul neobișnuiți, neîntrebuințați de limba românească cultă și neconsemnați în dicționarele limbii române, ca de pildă : stirpe (Vol.I.pag.7) ; sullan (Vol.I.pag.10,12,13, 15.). O gravă ignorare a întrebuintării verbului : isca. Autorul spune iscase o răzvrătire populară la Neapolis (Vol.II.pag.9.) Verbul a se isca este întrebuintat în marea majoritate a cazurilor la forma reflexivă : a se isca. Dar pentru a exprima ideea redată de verbul a se isca există verbul a provoca cu mult mai expresiv și adecvat. Pe de altă parte, pe vremea lui Cicero, Marsilia de astăzi se numea Massilia. Nu este indiferentă forma. Așadar autorul socotește excepțional de bună o introducere care nici prin formă, nici prin extindere, nici prin informațiile cuprinse nu poate servi de model.

Resping cu hotărîre această recomandare.

În concluzie la afirmațiile referentului cu privire la studiul introductiv făcut de subsemnatul, trebuie constatat că autorul referatului dă dovadă de îngustime de vederi , de lipsă de informații în materie și , pe deasupra , de îngîmfare. Lipsei de informații în specialitate și erorile elementare nu le stătea bine fără prezumție. Subsemnatul declar categoric că nu sînt de acord cu superficialitatea și neinformarea recomandate de autorul referatului.

2. Afirmații cu privire la traducere.

Si în acest capitol, pentru a proceda cît mai sistematic, vom grupa afirmațiile referentului după natura lor.

a. Afirmații care arată ignoranța de necrezut a referentului :

- Pag.7.paragraful 2 de jos,citim: „Extraordinarii : „Statuile lui Hermes din marmură din Pentilicul tău". Cel mai elementar acord gramatical a fost ignorat , după cum necunoscută a rămas frumusețea marmorei de Pentelic.„Refuz să cred că este vorba de o glumă - ar fi prea stupidă ! " "

Formularea observației referentului arată nu numai ignoranță crasă , dar , ceea ce este mai trist , înfumurarea unui triumf care pe dată se va dovedi un dezastru provocat pentru el de zdrobitoarea ignoranță de care dă dovadă.

Intr-adevăr în textul latin sună : Hermae tui Pentilici cum capitibus aeneis ; textual tradus : „Hermele din Pentelicul tău,cu capete de bronz." Hermele erau statui ale zeului Hermes. Referentul se dovedește că nu a citit textul latin , sau , dacă l-a citit , nu a înțeles nimic.

Intr-adevăr se știe că Titus Pomponius , prietenul lui Cicero , a fost supranumit Atticus pentru îndelungatele lui șederi în Grecia și , îndeosebi , la Atena , în Attica , și pentru strânsele legături cu grecii. Or , Cicero face , în pasajul citat , o glumă prietenească cu Atticus , spunându-i că Pentelicul este proprietatea lui , așa cum în altă scrisoare îi spune lui Atticus despre greci : cives tui , concetățenii tăi.

Referentul este în totală ignoranță a acestor fapte și de aceea a fost incapabil să înțeleagă fina tachinarie prietenească pe care o adresează Cicero lui Atticus.

Deci nu autorul traducerii face o glumă de prost gust și stupidă , ci referentul , arătând cât de departe este de multiplele implicații ale scrisorilor lui Cicero. Dar , într-un fel , nu trebuie să ne mire că referentul este atât de străin de aceste detalii , dușman cum este al bibliografiei.

Pag.8.paragr.4 de jos,citim : „Ep.7.2. Rechemîndu-mă la viață/Cicero n-a murit ! corect : îndemnîndu-mă să trăiesc în continuare/ ;

Textul latin sună : „Quod me ad vitam vocas"; Referentul se dovedește incapabil a înțelege figura de stil făcută de Cicero.

Popescu Lehedinți a tradus foarte corect textul latin. Așa trebuia tradus. Cicero n-a murit desigur , căci altfel nu i-ar mai fi scris lui Atticus , dar îi scrie ca și cum ar fi murit , tocmai ca să confere mai multă forță expresiei sale. Verbul latin : vocas înseamnă că mă chemi undeva , iar în cazul de față mă chemi de la moarte : ad vitam , la viață. Nici nu se putea mai clar. Dar referentul nu a fost capabil să înțeleagă și a arătat încă odată ignoranță.

- pag.7.paragr.3 de jos,citim : „Ep.8.2. statuile de Megara/ e vorba de „statuile din marmoră de Megara” : In Realencyklopädie der Altertumswissenschaft citim : Signa Megarica waren für Cicero ein begehrter Artikel (Att.I.8.2.;9.2.) doch waren das wohl kaum Stauen aus dem einheimischen Konchites sondern aus Marmor : ceea ce în românește trebuie tradus : „Statui megariene erau pentru Cicero un articol râvnit (Att. I.8.2.;2.9.) totuși acestea nu erau din conchitul băstinaș,ci din marmoră.” Așadar autorului german nu-i trece o clipă prin minte să afirme că statuile nu erau făcute la Megara , ci insistă numai asupra faptului că acele statui nu erau făcute dintr-un material din Megara, ci din marmoră.

Dacă referentul ar fi citit acest instrument indispensabil de informație pe care-l constituie Realencyklopädie . . .nu ar fi formulat o acuzație nedreaptă traducătorului.

Dar la pagina 5 a referatului , rîndul 8 de jos în sus,citim: „Malta și Melite nu sînt două insule diferite.”

Este neînchipuit cum a putut referentul să facă o astfel de afirmație,care cuprinde două greșeli grave :

1. Dacă autorul referatului consulta nu un tratat de antichități greci și romane,ci pur și simplu dicționarul grec-francez al lui Bailly,ar fi aflat că există , nu o Melite-Malta , cum afirmă el , ci două , una este aceea care se numește astăzi Malta , iar cea de a doua se numea în antichitate Melite , iar astăzi , situată , ca și în antichitate , se înțelege , în apropierea coastei dalmate , se numește : Meleda.

2. Referentul nu a înțeles sau nu a voit să înțeleagă nota la care face observația.

Intr-adevăr nota 398,făcută de traducătorul scrisorilor lui Cicero către Atticus sună astfel :

„Cicero glumește pe seama doctrinei lui Epicur și se referă la ruinele casei lui Epicur de la Melite. Încă de cînd se afla la Atena,în drum spre Cilicia,Cicero i-a scris lui Memmius,acel Memmius care candidase la consulat în anul 54 î.e.n.,în condiții scandaloase și fusese acuzat de Quintus Acutius„de ambitu” și care trăia exilat în insula Lesbos,ca să-i cedeze lui Patron,șeful castei epicuriene,ruinele casei lui Epicur,situată în suburbia Melite,pe un teren pe care Areopagul îl atribuisese nobilului exilat.”

Așadar în notă nu este absolut vorba despre insula Melite-ci de cartierul Melite din Attica.

Autorul notei nu s-a făcut vinovat de greșeala de care se face vinovat referentul , care se face vinovat de ignoranță , de superficialitate și de rea credință.

Dar să lăsăm cazurile în care autorul referatului se dovedește că nu este deloc informat , formulând critici care se întorc împotriva lui , și să trecem la analiza propunerilor de ameliorare pe care le face pe un ton doctoral.

b. Propuneri de ameliorare, care de fapt ar înrăutăți traducerea.

- La pag.7.paragr.2 de sus, citim : „lipsit de considerație”/corect de reputație.”

In textul latin este folosit termenul : existimatione , care este mai bine tradus prin : considerație, decît prin : reputație.

- La pag.7.paragr.7 de sus, citim : „Ep.2.1. Expresie improprie : „Află că familia mea s-a mărit cu un fiu.”

Pe lângă că nu propune o formulă mai bună a traducerii textului latin : Filiolo me actum esse scito salva Terentia , referentul nu-și dă seama , nu poate să înțeleagă că traducătorul român a redat foarte corect în românește textul latin și că Cicero s-a exprimat așa pentru a reda o mao mare amploare evenimentului. Intr-adevăr, autorul ar fi putut spune : „Terentia mi-a făcut un băiat” , sau ceva de genul acesta dar, evocînd familia și mărirea ei , oratorul a voit să confere și evenimentului o mai mare importanță, și bucuriei sale o mai mare forță de expresivitate.

- Pag.7.primul paragraf, citim : „Să te lovești cu palma pe frunte/nu-i expresia corespunzătoare.”

Dimpotrivă, expresia este foarte potrivită, fiindcă redă exact textul latin : frontem ferias , iar limba română a traducerii nu este deloc violentată, fiindcă și astăzi se zice : „a se lovi cu palma peste frunte - de mirare sau de indignare.

- Pag.7.paragr.4, citim : „Calea Flaminia”/ este un termen consacrat și respectat în general Via Flaminia.”

Cu ce suferă limba română că traducătorul, pentru a evita o confuzie în mintea acelor care nu sînt prea familiarizați cu termenul : Via , l-a tradus în românește ? Cu nimic , iar referentul , care caută greșelile cu lumînarea , spre a-și justifica concluziile despre care vom vorbi mai în urmă , s-a agățat de această formulare.

- La pag.7.paragr.5., citim : „fiind escrocat/corect și mai aproape de limbajul lui Cicero fiind frustat.”

In textul latin este un verb fraudo care înseamnă mai mult decît a frustra, de aceea a escroca este mai puternic.

- Pag.7.mai jos,referentul spune că traducerea : „am nevoie de venirea ta” este improprie.

Dimpotrivă , redă exact textul latin : tuo adventu nobis opus est și nu violentează nici limba română.

- Pag.7.mai jos,citim : „Ep.4.1. „îmi provoci așteptări peste așteptări/Mă faci să te aștept mereu.”

Referentul nu a înțeles forța de expresie a textului latin : „crebras expectationes nobis tui commoves” (îmi provoci așteptări peste așteptări) și nu și-a dat seama că Cicero ar fi putut folosi și alți termeni pentru a exprima această idee , care însă ar fi fost desigur mai puțin expresivi.

- Pag.7.mai jos,citim : „Ep.5.8.„Micuța Tullia” - mai corect este diminutivul din textul latin Tulliola.”

Referentul nu știe sau nu vrea să știe că nu toți cititorii traducerii cunosc diminutivele latine și că deci traducătorul a făcut un efort real de a reda gingășia diminutivului.

- Pag.7.ultimele două rînduri de jos,citim : „Ep.9.1. „Nu doresc ca această convorbire să ajungă în mîini străine” - trad.din l.franceză (je ne veux pas que notre correspondance entre des mains étrangères.”

Textul latin sună : nolebam illum nostrum familiarem sermonem in alienas manus devenire.

Traducătorul român a redat foarte corect , fără să stîlcească limba română conținutul textului latin. Dar referentul - desigur în intenția de a găsi cu orice preț greșeli traducerii - are greșita idee că orice concordă cu traducerea franceză , pentru că așa cere textul latin , este luat din franțuzește.

- Pag.8.primul paragr.,citim : „Ep.10.„am mare speranță că-l voi readuce la îndatoririle lui și mi se va supune/corect sînt pe deplin încredințat că-și va face datoria de prieten..”

Textul latin sună : ^{maius obere} manopere confido illum fore in officio et in nostra potestate

Traducătorul român a redat cît se poate de fidel conținutul textului latin. Intr-adevăr este vorba de două lucruri distincte :

1. datoria personajului despre care vorbește Cicero și
2. influența oratorului asupra lui

Referentul nu a înțeles acest lucru și a propus traducerea care falsifică sensul textului latin.

- Pag.8.paragr.imediat următor,citim : „ - 6 . . m-am dat cu totul ție vezi Eminescu corect:m-am lăsat în voia ta.”

Textul latin sună : et tibi me permisisse memin

Autorul traducerii a redat foarte corect sensul textului latin,

iar formula emineșciană propusă de referent falsifică nuanța textului latin.

- Pag.8.paragr.7.de_sus,citim : „Ep.5.1. . . să mă îndepărtez de această lume saturată de prezența mea și să mă întorc atunci cînd voi fi așteptat (corect:să mă îndepărtez de acești oameni plictisiți de mine și să mă întorc cînd o doresc ei.”

Textul latin sună : et simul ab hac hominum satietate nostri discedere et cum aliquo desiderio reverti.

Nici nu se putea o mai gravă omitere a termenului latin : sati-etate , decît aceea pe care a făcut-o referentul , care propune plictisii , iar desiderio nu înseamnă așa cum propune referentul „cînd doresc ei” , ci așa cum propune traducătorul „cînd voi fi așteptat”. De altfel trebuie să recunoaștem că prea mare diferență între cele două traduceri nu există , dar referentul caută cu lumînarea greșeli.

- Pag.8.paragr.următor,citim : „Fă-mă acum să știu - din franc.:Maintenant fais-moi savoir.”

Încă o dovadă a relei credințe a referentului.

Textul latin sună clar : Nunc fac ut sciam . , deci foarte corect tradus : fă-mă să știu. Nu se poate dovedi că traducătorul a luat din franțuzește cînd textul latin trebuie tradus prin formule identice în cele două limbi. Deci încă odată căutarea de greșeli cu orice preț.

- Pag.9.paragr.2,citim : „Ep.16.1. . curierii arendașilor statului. Termenul publicani, consacrat în istoriografia noastră marxistă sub aceeași formă,adăugîndu-i-se doar atunci cînd e cazul , articolul.”

Si aici același efort făcut de referent de a găsi greșeli cu orice preț.

Faptul că traducătorul a tradus în românește termenul latin : publicani nu este o gravă greșală așa cum vrea să arate referentul , ci o încercare de a ușura înțelegerea cititorului neprevenit pentru care termenul publicani nu spune nimic și are nevoie de notă explicativă.

- Pag.9.paragr.3.de_sus,citim : „Ep.3.1. Zbuciumat în împrejurări excepționale neînchipuit de nenorocite,cum n-am posibilitatea să discut cu tine față în față,am voit totuși să mă folosesc de sfatul tău.” ! Cuvinte și expresii bombastice,care nu acopere originalul,noi greșeli elementare de gramatică.”

Textul latin sună : Maximis et miserrimis rebus perturbatus,cum coram tecum mihi deliberandi potestas non esset,uti tamen tuo consilio volui.

Oricine știe citi de puțin latinește , dacă este cinstit ,

își dă seama că traducătorul s-a ținut cât se poate de strâns de textul latin , fără să violenteze cu nimic gramatica limbii române și fără să facă greșeli de gramatică.

Referentul continuă seria de afirmații care nu se întemeiază pe nimic.

- Pag.9.paragr.6.de sus, citim : „Ep.1.1. „Conacul meu” - Cicero scria înainte de venirea turcilor.”

Referentul nu propune nici o formulă de traducere a cuvîntului latin : villa , care , dacă ar fi fost tradus prin(~~perifrază~~) vilă s-ar fi confundat cu altceva. Dacă ar fi fost tradus prin perifrază, ar fi fost ridicol, fiindcă ar fi trebuit să scrie o notă în cursul traducerii. Deci termenul conac, deși nu este identic cu latinescul villa este totuși acela care , prin analogia situațiilor , redă cel mai aproape de adevăr sensul latinescului : villa.

- Pag.9.penultimul paragraf de jos, citim : „Ep.4.1. „Afacerile fierb” impropriu și greșit; e vorba de evenimente ce par a fi iminente.”

Textul latin sună : Tument negotia ; iar traducătorul a redat foarte corect în românește : „afacerile fierb”.

Greșită este propunerea referentului , căci Cicero a voit să redea situația de fapt. Referentul s-a luat după dicționarul lui Quicherat unde : tument negotia este tradus prin : L'avenir menace.

Dar oricît de mare stimă am avea noi pentru instrumentele de lucru străine și avem , totuși nu sîntem obligați să le urmăm acolo unde noi ~~am~~ putem să redăm textul latin prin expresii românești mai potrivite. Elevul care ar găsi tradus negotia tument prin : viitorul amenință , ar fi derutat , deoarece , așa cum am spus , Cicero folosește verbul tument tocmai pentru a exprima situația politică încărcată de nori.

- Pag.9.ultimul paragraf, de jos în sus, citim : „Ep.6.1. Căci despre Octavius în sus sau în jos.” - trad.nu cunoaște ce înseamnă susque deque - foarte puțin îmi pasă ! ”

Referentul a tradus exact după Quicherat , dar traducătorul a redat printr-o expresie curentă în limbajul familiar , așa cum este și expresia latină. Un alt traducător francez redă prin : on verra , se va vedea.

- Pag.10.primul paragraf, citim : „Ep.1.1. Fac piraterie pe mare - pleonastic: pe atunci pirateria se putea face numai pe mare, nu și în aer.

Referentul habar nu are de faptul că pentru cititorul actual este nevoie să se precizeze ce fel de piraterie este , atît de mult termenul de piraterie a lunecat spre sensul de tîlhărie.

126
- Pag.10.paragr.următor, citim : „Ep.2.4. . sînt împins afară cu furcuța - greșit ! Autorul vrea să spună , dimpotrivă , că alungat cu furca cea lungă ! ”

Această afirmație a referentului trebuia să încheie seria observațiilor sale cu privire la traducere și să pecetluiască parcă ignoranța și aroganța cu care dă lecții altora cînd el însuși nu știe că : furcilla , înseamnă : furcuță , nu furcă mare , nu are habar referentul de un lucru elementar , sensul sufixului diminutivului furcilla.

3. Afirmații cu privire la note.

- Pag.2.paragr.3.citim : „Notele sînt, cu puține excepții, reproduse în traducere românească după edițiile franceze utilizate pentru traducerea textului latin (Les Belles Lettres și Garnier) Iată un exemplu, luat chiar de la început.”

După care referentul pune în paralelă textul francez care a fost dat în românește de traducătorul român. Este incontestabil că traducătorul român a tradus nota franceză. Dar autorul referatului face două greșeli.

Mai întîi acuză pe alții de fapte pe care le comite el însuși, așa cum am arătat mai sus. În al doilea rînd pornește de la principiul greșit că , spre a fi original cu orice preț , trebuie să schimbăm notele bine formulate și chiar să spunem neadevăruri. Este o idee care trebuie respinsă cu hotărîre.

Atunci cînd o notă sau o informație dată de un izvor străin, francez, german, englez sau italian este bună , trebuie luată ca atare cu mențiunea izvorului , ceea ce se va face pe spalt , odată pentru totdeauna în introducere.

Dar referentul nu poate să nu facă și aici o afirmație falsă și anume că traducătorul român , pe care-l acuză neîncetat , ar fi tradus chipurile din franceză , cînd referentul recunoaște , așa cum am văzut mai sus , că traducătorul s-a ținut prea strîns de textul latin.

- Pag.4.primul paragraf , referentul face propuneri de cazuri în care ar fi trebuit ca traducătorul să facă note.

Se contrazice mai întîi prin faptul că cere note el care este pentru cît mai puține informații, așa cum face cînd critică lungimea introducerii și în al doilea rînd încearcă să impună traducătorului locurile în care trebuie să facă note.

Se știe însă că orice traducător este liber să aprecieze unde este necesar să facă note. Referentul pus pe căutare de greșeli cu orice preț , cum este , ar putea oricînd să spună arbitrar că o notă sau alta nu este necesară. Aici plutim în arbitrar și subiectiv și nu mai este locul să insistăm.

4. Afirmații cu privire la indice.

- Pag.4.primul paragraf de jos, citim : „Termenii indicelui, dispuși în ordine alfabetică , reproduc în parte așa-zisele „Nota complementare” (?) (Notes complementaires) (?) de la sfârșitul traducerii franceze. Mai multe sînt însă compilații din diferite dicționare, enciclopedice, cu profiluri și destinații diferite.”

Această afirmație a referentului este cea mai autentică dovadă a relei credințe cu care a întocmit referatul pe care-l analizăm.

Cine nu știe oare că orice traducător trebuie să consulte enciclopedii și dicționare pentru a alcătui un indice alfabetic ?

Oare pentru a afla un nume este necesar să citești un tratat cînd enciclopediile și dicționarele au fost și se întocmesc tocmai pentru a pune la îndemîna cititorului informații succint, pe care cititorul le poate amplifica , citind tratate de specialitate , dacă îi face plăcere ?

Deci referentul trebuia să aibă în vedere nu izvoarele indicelui, ci corectitudinea acestui indice.

Referentul face , într-adevăr , observații asupra cuprinsului indicelui , observații care atestă aceeași rea credință.

Iată două exemple crase :

Referentul afirmă că în indice nu apar cuvintele notate cu asteriac , cum sînt (pag.4 a referatului) :

- P.Galba , L.Pontius , Domitius , L.Piso Frugi , Acutilius , Herodes , Theophanes , Vocacius etc.

Luînd în mînă exemplarul copie a aceluia care a fost înaintat Editurii , am constatat cu stupefacție că acești termeni figurau în indice.

Pentru ce face referentul această critică care nu corespunde realității ?

O singură explicație este posibilă : pentru a inventa chiar greșeli , dacă nu sînt , în scopul de a pune într-o cît mai proastă lumină lucrarea în cauză.

- La pag.5.al.2. referentul face afirmația că lui Cicero nu i s-au acordat decît două coloane , în timp ce lui Antonius , dușmanul de moarte al oratorului , i-au fost consacrate șapte coloane.

Si aceste afirmații ale referentului trezesc aceleași întrebări ca mai sus : era oare nevoie să i se acorde lui Cicero mai multe coloane , cînd despre el se vorbește în continuu în operă , iar introducerea - pe care referentul o găsește prea lungă - i-a acordat suficient spațiu ?

Deci referentul a pornit la efectuarea referatului cu gândul de a găsi chiar noduri în papură , numai acuzații să fie , chiar dacă sînt neîntemeiate.

Despre valoarea științifică a acestei atitudini vom vorbi în încheiere.

5. Greșeli reale semnalate de referent.

Probritatea științifică - pe care nu o cunoaște autorul referatului - dar pe care eu nu o pot călca în picioare , căci de mult m-am identificat cu ea - mă obligă să recunosc că în lucrare s-au strecurat unele greșeli , a căror natură este atît de puțin amplă , încît pot fi corectate chiar pe șpalt.

De pildă în note , dar nu în introducere s-a strecurat termenul burghezie , care poate fi foarte ușor corectat. Este evident că în loc de Acarnania s-a strecurat Acarnia , greșeală de dactilografieră. Este adevărat că , așa cum se observă la pag.5 a referatului , grafia unor nume proprii nu este corespunzătoare. Dar și aici avem de observat că există mari controverse între specialiști cu privire la scrierea numelor de personaje și de locuri grecești și latinești , ceea ce nu ușurează de loc sarcina traducătorului modern. În orice caz o unificare este foarte ușor de făcut.

De asemenea traducătorul s-a ținut prea mult de textul latin , cînd a tradus „Bunica ta a murit de dorul absenței tale” , în loc de „Bunica a murit de dorul provocat de absența ta” , dar nu așa cum propune referentul „Bunica a murit de dorul tău” , pentru că , în acest caz s-ar pierde noțiunile exprimate de cuvintele „absența ta”, iar datoria unui bun traducător , datoria primordială este aceea de a pierde cît mai puțin posibil din original.

6. Aprecierile de ansamblu ale referentului.

Sînt o dovadă a patimei care l-a stăpînit pe referent tot timpul cît a întocmit și a formulat criticile nefondate , eronate , martore ale ignoranței crase de care s-a făcut vinovat în multe cazuri, așa cum am arătat.

Citind aceste aprecieri ne întrebăm cu uimire și cu un sentiment de tristețe și amărăciune :

- Cum este posibil ca , după lectura a sute și sute de pagini , în care traducerea decurge cu atîta cursivitate , încît cititorul are impresia că Cicero a scris chiar în limba română , referentul să ajungă la concluzia că lucrarea trebuie aruncată la coș ?

- Cum este posibil ca autorul referatului - dacă știe și credem că știe ce înseamnă o traducere a scrisorilor lui Cicero - cînd traducătorul este confruntat la fiecare pas cu multiple probleme

pentru rezolvarea căror atenția se cere încordată la maximum , iar competența și răbdarea și erudiția sînt puse la grea încercare - să treacă peste meritele reale ale lucrării , conchizînd că trebuie aruncată la coș ?

- Cum este posibil ca referentul să conchidă că traducerea nu merită să vadă lumina tiparului , cînd traducătorul s-a ținut foarte strîns de textul latin , încît subsemnatul , la revizuirea și confruntarea neîncetată cu originalul latin , am făcut adnotații , sfătuind pe autorul traducerii să destindă corsetul prea strîns al fidelității față de textul latin pentru a conferi traducerii cursivitatea cerută de limba română ?

- Cum este posibil ca referentul să nu dea absolut nici un exemplu de frază greoaie , care să fi violentat limba română și să fi trădat textul latin ?

- Cum este posibil ca pe baza cîtorva observații lipsite în fond de importanță pentru amploarea valoroasă a lucrării - observații care atestă ignoranța și lipsa de onestitatea celui care le-a făcut - referentul să conchidă că lucrarea nu merită să vadă lumina tiparului ?

- Cum este posibil ca pentru cîteva greșeli care se pot găsi chiar în lucrări tipărite semnate de savanți cu renume mondial , greșeli care pot fi ușor îndepărtate la corectura pe șpalt , autorul referatului să nu constate absolut nici un merit al lucrării , ci numai lipsuri , trăgînd concluzia că nu trebuie publicată ?

- Cum este posibil ca referentul să nesocotească într-atît necesitățile actuale ale culturii noastre , care nu posedă încă o traducere integrală a acestei capodopere a literaturii universale , pe care o reprezintă scrisorile lui Cicero , încît să afirme că o lucrare cu merite reale nu trebuie să vadă lumina tiparului ?

- Cum este posibil ca referentul să dea un astfel de consiliu Editurii științifice și enciclopedice , care și-a cîștigat o binemeritată faimă pentru serviciile valoroase pe care le-a adus culturii românești prin publicarea atîtor traduceri din operele clasicilor greci și latini ?

- Un singur lucru poate fi afirmat , un singur răspuns poate fi dat acestor întrebări , o singură explicație poate fi găsită pentru aceste nedumeriri și triste constatări și anume : patima și reaua credință a referentului care n-a voit să vadă meritele lucrării și a născocit lipsuri acolo unde , așa cum am arătat , în realitate erau merite.

C O N C L U Z I I :

1. Lucrarea are suficiente calități pentru a fi publicată.
2. Editura științifică și enciclopedică va aduce încă un serviciu culturii românești publicându-o cât mai curînd posibil.
3. Referatul din 1972 este depășit și nu l-am luat în considerație.

Prof.dr.doc. N.I.Barbu